1862. Donderdag 15 Mei. No. 134.

NIEUWE ROTTERDAMSCHE COURANT.

ABONNEMENTS-PRIJS. Voor *Rotterdam* per 3/m ƒ 8.25. Franco door het Rijk " " 9.25.

SPOORWEGEN:
Van Rotterd. n. Amsterd. 7.05, 9.05, 10.35, 1.40, 3.25, 8.
" Rotterd. tot 's Hage 5.45, 9.50.
" Amsterd. n. Rotterd. 7.—, 9.—, 11.40, 2.30, 4.30, 7.45.
" 's Hage tot Rotterd. 8.10, 8.45.
Van Rott. n. Utrecht, Amst. en Arnh.: 6.55, 9.50, 12.25, 2.10 (beh Zond.), 5.55, 9.15 (tot Utrecht)
" Amst. n. Utr., Rott. en Arnhem (tot Utr.), 7.25, 10.25, 12.30, 4.30 (idem), 6.35, 9.10 (idem.)
" Arnh. n. Utrecht, Amsterd. en Rott.: 6.30, 9.37, 11.55, 1.—, (idem), 5.55.
" Utrecht naar Rotterdam: 6.10, 8.40, 11.40, 1.15, 5.35, (idem), 7.50.

ABONNEMENTS-PRIJS. **Editie voor Indie.** Per jaar bij vooruitbetaling, Franco *per Mail* ƒ 26.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

De Uitgever H. NIJGH heeft aan HH. Geabonneerden *gratis* toegezonden een half vel druks **HANDELINGEN DER STATEN-GENERAAL**, bevattende: de *Zitting der Tweede Kamer van Woensdag* 14 *Mei* (discussie over de *definitive vaststelling der begrooting, hoofdstukken van Binnen- en Buitenlandsche Zaken*); enz.

ENSCHEDÉ
DOOR
BRAND VERNIELD.

Alle berigten uit *Enschedé* bevestigen dat de eerste tijdingen van de ramp, die stad overkomen, niet overdreven waren. Duizende menschen verloren niet alleen hunne bezittingen, maar zijn zelfs van dak beroofd en hebben aan alles gebrek. Er zal dus veel, zeer veel noodig zijn om in de eerste behoeften van zoo vele noodlijdenden te voorzien.

Reeds mogt de ondergeteekende zijn beroep op de milddadigheid zijner stad- en landgenooten aanvankelijk met een gunstig gevolg bekroond zien. Hij zal gaarne voortgaan met in ontvangst te nemen en ten spoedigste over te maken wat milddadigen ten behoeve van de zwaar getroffen stad mogten willen afzonderen.

Door den ondergeteekende is op nieuw ontvangen:
Tweede bijdrage van de leden van de societeit *Vredebest* ƒ 100; wed. P. M. uit Dordrecht muntb. No. 852 ƒ 10; N. N. muntb. No. 394 ƒ 10; E. B. ƒ 5; twee buren uit de Sleutelsteeg ƒ 1.25; van een ambachtsman 30 ct.; diversen ƒ 8; te zamen ƒ 134.55. Met de vorige opgave ƒ 941.26.

De Directeur-Uitgever der Nieuwe Rotterdamsche Courant,
H. NIJGH.

KENNISGEVING.
Toezigt over het vervoer van Landverhuizers.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Rotterdam*, doen te weten:

dat de commissie van toezigt over het vervoer van landverhuizers in deze gemeente, haar bureau heeft gevestigd in de Boompjes, wijk 1, n°. 110, in een der localen van het voormalige *Hôtel des Pays-Bas*, alwaar door de landverhuizers voortaan de klagten en aanvragen moeten worden gedaan, die volgens dezerzijdsche aankondiging van 31 Januarij ll., voorloopig aan het bureau van den heer Hoofd-Commissaris van Politie aan de Kaasmarkt, moesten worden ingediend.

Rotterdam, 14 Mei 1862.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris, J. L. NIERSTRASZ.
De Burgemeester, J. F. HOFFMAN.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Rotterdam*, geven bij deze kennis aan de belanghebbende *miliciens, verlofgangers der ligting van* 1861, dat de dag tot hun vertrek om in werkelijke dienst op te treden, is bepaald op *Donderdag den* 22 *Mei* aanstaande, en zij zich daartoe op dien dag des voormiddags ten 9½ ure zullen moeten bevinden te *'s Gravenhage*, in het veld *de Koekamp;*

dat echter de miliciens wier korpsen minder dan 6 uren van deze gemeente zijn verwijderd, zich op eigen kosten regtstreeks naar hun korps zullen moeten begeven, hetwelk ook zullen moeten doen zij, aan wie het op hun verzoek mogt worden toegestaan, om afzonderlijk naar hunne korpsen te vertrekken, zullende zij in beide gevallen verpligt wezen daarbij op den 22 Mei voornoemd, des namiddags vóór 4 ure tegenwoordig te zijn.

En worden dien ten gevolge al de voornoemde miliciens opgeroepen om hunne verlofpassen af te halen ter Secretarie dezer gemeente (*afdeeling Militaire Zaken*), in de volgende orde, te weten:

die ingedeeld zijn bij het 6e Regiment Infanterie, op Maandag den 19den Mei 1862,

en de overigen op Dingsdag den 20sten Mei 1862,

beide des morgens ten 10 ure, terwijl diegenen, welke door ziekte mogten worden belet om op te komen, dit door eene geneeskundige verklaring zullen moeten staven, ten einde zich te behoeden voor de onaangename gevolgen, die anders uit hun achterblijven voor hen zouden outstaan.

Rotterdam, 14 Mei 1862.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris, J. L. NIERSTRASZ.
De Burgemeester, J. F. HOFFMAN.

Algemeen Overzigt.
Rotterdam, 14 Mei.

Twee stormrammen van oppositie *buiten* de kamer, zijn heden met *algemeene* stemmen door de volksvertegenwoordiging uit den weg geruimd. De *duurste* minister van binnenlandsche zaken, ook wegens verhooging zijner begrooting ter zake van onvoorziene stormschade, en de *jeugdige* minister van buitenlandsche zaken, die men zonder hem te kennen, onkunde heeft verweten, hebben hunne begrootingen, na belangrijk en openhartig debat, met *algemeene* stemmen zien aannemen. Inderdaad, een *debut*, zoowel voor den "veteraan," die, naar men beweerde immers lechts "*partijhoofd*" was, als voor den onbekenden man uit den "achterhoek van ons land."

Maar, alle sedert drie maanden geëxploiteerde oppositiemiddelen daargelaten, die, het kan niet genoeg gezegd worden, slechts ter sluiks en onder allerlei fraaije vormen, bij *enkele* leden der kamer eenigen weerklank vinden (zoo niet het geschrijf buiten de kamer veeleer wanklank van enkele inspiratiën terug gaf) — zóóveel is zeker dat vooral de indruk der rede van den minister van buitenlandsche zaken, hoogst gunstig is geweest. Met de onbedrevenheid die hem in de pers werd toegedicht door degenen, die hem volstrekt *niet* kenden, heeft hij, bij wijze van improvisatie, zijn gevoelen medegedeeld over alle kwestiën van internationaal belang, welke heden ter sprake kwamen, en dat wel met zóóveel tact en vrijmoedigheid, soms wel met ietwat ironischen tint, dat zelfs zij, op wier aanmerkingen hij antwoordde, hulde bragten aan de wijze waarop hij zich van zijne taak gekweten had. En hij had geduchte en beproefde tegenstanders, of beter gezegd, naauwlettende en zaakkundige opmerkers in de heeren *Elout*, oud-minister van buit. zaken, graaf *van Zuylen*, langen tijd ook een der sieraden van onze diplomatie. De jeugdige man uit den achterhoek van Limburg, dat immers weinig anders opleverde dan steenkolen, papier en beschermd aardewerk, heeft zich, solidair en homogeen met de regering, met de liberale regering, verklaard nopens onze politieke stelling in het Europesche statenstelsel en onze verhouding tot het buitenland; nopens de godsdienstige vervolgingen in Spanje ten aanzien van andersdenkenden; nopens de kwestie van slavernij; onze verhouding tot den Duitschen Bond en den uitgedrukten wensch tot losmaking van dien hinderlijken band; over de netelige kwestie van het Belgische aftappingsstelsel op sommige Nederlandsche provincien toegepast; over het paspoortenstelsel in verband tot onze vreemdelingen-wet, over de inrigting van ons corps diplomatique en over menig ander onderwerp met dat alles in verband staande. Wij verwijzen op al die punten naar het verslag der zitting, die gelijk wij in den aanvang opmerkten, tot uitslag had de *aanneming* met algemeene stemmen van definitive begrootingen zoowel van binnenlandsche als van buitenlandsche zaken met *algemeene* stemmen, terwijl morgen het tractaat van het vorig ministerie nopens de wateraftappingen aan de orde is gesteld.

De Keurhessische aangelegenheid schijnt eindelijk voor den keurvorst eene ongunstige wending te nemen. De laatste heeft geweigerd den generaal von Willesen, die door Pruissen met eene geheime zending aan het hof van Kassel belast was, in een gehoor te ontvangen, doch een weinig later heeft hij zich bedacht en raadzaam geoordeeld op zijn besluit terug te komen. De hoofdzaak echter blijft dat hij besloten heeft niet toe te geven, dat wil zeggen dat hij zijne onderdanen wil blijven regeren, zooals hij in zijne landsvaderlijke denkbeelden, in het besef van zijn *droit divin,* goedvindt. Doch in hoeverre zal hij dit besluit kunnen doorzetten? Ziedaar eene vraag waarop hij hoogstwaarschijnlijk zelf geen voldoend antwoord weet te geven; want de bondsdag heeft in eene buitengewone zitting zich vereenigd met het Pruissisch-Oostenrijksch voorstel, waarbij de Keurhessische regering dringend uitgenoodigd wordt, aan de verkiezingen, die zoo als men weet, onder landsvaderlijke bepalingen uitgeschreven zijn, geen gevolg te geven. Dit besluit is zelfs met eene groote meerderheid aangenomen. Nu moge men het erg vinden dat de keurvorst, die vroeger door den bondsdag zoo zeer gesteund werd, thans door dat ligchaam zoo hard behandeld wordt; niemand moge zich hiervan minder rekenschap kunnen geven dan de keurvorst, die niet schijnt te begrijpen dat de "tijd van de Wurzburger ligue" voorbij is; het feit is intusschen waar, dat de bondsdag zich tegen hem verklaard heeft; terwijl verder aan Oostenrijk en Pruissen het voornemen toegeschreven wordt, om het keurvorstendom te bezetten, indien de regering besloten blijft niet toe te geven. Twee Pruissische armeecorpsen worden gezegd met dat doel reeds mobiel gemaakt te worden. Dat berigt heeft zeer veel waarschijnlijkheid, als men eene nota leest van de half officiëele *Allgemeine Preussische Zeitung.* Daarin toch wordt gezegd, dat Pruissen door de houding der Keurhessische regering in een ernstigen, exceptionnelen toestand gebragt wordt. In de eerste plaats zijn daardoor Pruissens eer en belangen bedreigd, en voorts ook het belang en de rust van Duitschland. Pruissen is het derhalve aan zich zelf verpligt krachtdadige middelen aan te wenden, ten einde eene noodlottige ontwikkeling van de zaken in Keurhessen te voorkomen. Die pligt is dringend en noodzakelijk geworden.

De Keurhessische regering moge nu besloten hebben niet toe te geven; wij herhalen het hoe zal zij in dien stand van zaken hare besluiten doorzetten? Of zal men welligt nu op een nieuw schouwspel onthaald worden, en zal de keurvorst, door den nood gedrongen, op den door hem ingeslagen weg terugkeeren, en alsdan, bij het uitvaardigen van de eene of andere ordonnantie, van zijne landsvaderlijke bezorgdheid voor het welzijn zijner onderdanen gewagen en daarbij doen uitkomen, dat hun wensch ook steeds de zijne is? De tijd zal ons hieromtrent inlichten.

De eerste kamer van den Oostenrijkschen rijksraad heeft de derde lezing van het ontwerp op de drukpers aangenomen. In het ontwerp op de persoonlijke vrijheid en op de onschendbaarheid van het domicilie zijn eenige belangrijke wijzigingen gebragt, waarmede de andere kamer zich niet heeft kunnen vereenigen, ten gevolge waarvan de tweede kamer eene commissie zal moeten benoemen, die met eene commissie van de eerste kamer, nopens deze aangelegenheid in beraadslaging zal treden.

Zoo als wel te verwachten was, neemt de beweging tegen het Fransch-Pruissisch handelstractaat dagelijks af. Verscheidene regeringen hebben reeds verklaard, dat zij er zich mede konden vereenigen; de andere zullen weldra volgen en, in weerwil van de oppositie die zich aanvankelijk daartegen openbaarde, is het oogenblik niet ver af, waarop de handel en de industrie er zich allerwege voor zullen verklaren.

Men zal zich herinneren, dat bij wijze van gerucht gemeld is dat tusschen Frankrijk en Spanje eene overeenkomst is gesloten, waarbij laatstgenoemde zich verbindt binnen zekeren tijd de slavernij op Cuba af te schaffen. Het officieele orgaan der Spaansche regering spreekt dat gerucht tegen en wel op eene wijze die doet denken dat de regering aan zoodanige afschaffing volstrekt niet denkt.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

Londen, 13 Mei. In antwoord op eene interpellatie van den heer Freeland heeft de heer Layard in het Lagerhuis als zijn gevoelen te kennen gegeven, dat men niet te veel geloof moet slaan aan de berigten, die uit Ragusa, betreffende de krijgsbeweging in de Herzegowine, over Weenen worden getelegrafeerd. Het Britsch gouvernement heeft namelijk langs een anderen kant mededeelingen ontvangen, waaruit blijkt, dat de Turksche troepen, in plaats van de nederlaag te hebben geleden — gelijk uit Ragusa over Weenen wordt gemeld — hunne operatiën met den besten uitslag bekroond zien, al is het ook dat zij nu en dan wel eens kleine verliezen ondervinden, of dat de Montenegrijnen eenige manschappen van de ongeregelde Turksche troepen gevangen hebben genomen. "Wat overigens het bedoelde telegrafisch berigt betreft," zeide spreker, "zoo kan ik niet zeggen, wie de verspreiding daarvan heeft veroorzaakt of bevorderd, evenmin als dat ik weet of het misschien aan eene beursspeculatie zijn oorsprong heeft te danken."

— Blijkens de laatste telegrafische berigten uit Bombay, heeft het Britsch-Indisch budget van den heer Laing een batig saldo van 1½ millioen P. St. opgeleverd. De belasting van 2 pCt. op de kleine inkomsten is afgeschaft.

— De *Ethiopian* is van de westkust van Afrika aangekomen met berigten van de navolgende dagteekeningen: Benin 25 en Old Calabar 31 Maart; Cameroons 1, Fernando Po 3, Brass-river en Nun 4, Bonny 7, Lagos 10, Accra 12, Cape Coast Castle 14, Cape Palmas 17, Sierra Leone 21 en Bathurst 25 April; Teneriffe 1 en Madeira 3 Mei. Te Benin was de gezondheidstoestand minder gunstig, waardoor de handel eenigzins flaauw was. Te Cameroons, Fernando Po en Old-Calabar liet de gezondheidstoestand niets te wenschen over. Uit Brass-river, Nun en Bonny luidden de berigten dienaangaande, zoowel als betreffende den handel, minder bevredigend. In laatstgenoemde plaats was de flaauwere handelsbeweging meer het gevolg van den oorlog in het binnenland. Uit Lagos, alwaar de gezondheidstoestand gunstig mogt heeten, wordt gemeld dat een groot Fransch stoomschip in April onder Fransche vlag te Whydah eene lading van 1600 slaven aan boord genomen en daarmede ongehinderd zee gekozen had. De koning van Dahomey had de stad Ishaga, ongeveer 16 mijlen ten westen van Abbeokuta, verbrand en ongeveer 1000 inwoners aldaar doen onthoofden, terwijl hij de overigen (ongeveer 4000 personen) gevankelijk heeft medegevoerd. De stad Ijage, vijf dagreizen dieper in het binnenland gelegen, was door den stam der Ihadans verwoest. Een Engelsch zendeling was daarbij gevangen genomen; tot zijne loslating werd eene som van £ 2000 geëischt, doch de gouverneur van Lagos had reeds de noodige stappen gedaan om hem uit de magt der overwinnaars te bevrijden. Het schip *Manuel Ortez* is als slavenhaler door het admiraliteitshof te Cape Coast Castle gecondemneerd en zal alsnu verkocht worden. Te Sierra Leone was alles rustig en de gezondheidstoestand bevredigend. Ten slotte meldt men uit Bathurst, dat koning Bowline overleden is en dat zijn opvolger omtrent de Engelschen vijandig is gezind.

Fransche Post.

Parijs, 13 *Mei.*

Men meldt mij uit Rome, dat generaal Goyon, toen hij op het punt stond, om zich te Civita Vecchia naar Frankrijk in te schepen, eene depêche ontving, die hem aankondigde, dat hij nog eenige dagen te Rome moest blijven en twee regimenten gereed maken, om naar Frankrijk te kunnen terug keeren; de keizer meldde, dat de bezuinigingen, die op het budget van oorlog gemaakt waren, hem noodzaakten, om het effectief te verminderen. Verder ontving de generaal een verzegeld pakket, met bevel om het in persoon aan den paus te overhandigen.

Het volgende is van den inhoud van het pakket bekend geworden: een lange brief van de keizerin, waarin Hare Majesteit den paus smeekt, om toe te geven en vooral Rome niet te verlaten, omdat de keizer zich daardoor zwaar beleedigd zou gevoelen. Zij voegde er bij, dat de keizer hoopte, dat aan de bedreigingen van sommige kardinalen tegen Victor Emanuel geen gevolg zou worden gegeven, want dat de excommunicatie van den koning van Italie een onherstelbare fout zoude wezen, die zeer ernstige gevolgen in de toekomst zou kunnen na zich slepen. De paus heeft den brief gelezen en aan zijn omgeving medegedeeld, maar niet naar de archieven van den kardinaal-secretaris van staat opgezonden. Het pakket bevatte verder een lange depêche van den heer de Thouvenel (men zegt zelfs door hem zelven geschreven) waarin hij een overzigt geeft van den tegenwoordigen toestand en eenige ophelderingen geeft aangaande de nieuwe zending van den heer de Lavalette.

Iemand, die het kamp te Châlons bezocht heeft, berigt mij, dat de troepen reeds aankomen, en dat het kamp dit jaar een zeer schoon en treffend schouwspel zal opleveren. Het heeft geheel en al het aanzien van een militaire stad; overal zijn artesische putten gegraven en fonteinen gemaakt; de soldaten hebben tuinen waarin zij groenten kunnen planten. Ook zijn er onder bescherming des keizers, ter proefneming, hoeven aangelegd, die voorzeker veel nut voor het leger zullen opleveren. De keizer zal het kamp twee maler bezoeken; de eerste maal in Junij, vóór dat hij naar Vichy vertrekt en nog eens, later in het jaar. De maarschalk Mac-Mahon is uitgenoodigd, om eenige nieuwe manoeuvres te komen bijwonen. Hij zal evenwel geen kommandement hebben, daar het bevel over het kamp is opgedragen aan den maarschalk Canrobert, die het gewoonlijk, wat de militaire zaken betreft, niet eens is met zijn collega Mac-Mahon. Verder zullen er proeven genomen worden met een nieuw kanon van zeer klein kaliber, maar dat zeer ver draagt en in het geheim te Vincennes is gegoten. Men zegt dat deze nieuwe uitvinding veel overeenkomst heeft met de stukken van Wahrendorff, die voor het Belgische leger zijn aangenomen, en waarmede men te Brussel, zoo als gij weet, den spot heeft gedreven.

Het rapport van de commissie voor het budget is ingekomen; het schijnt door den heer Devinck geredigeerd te zijn. Men stelt een bezuiniging voor op de budgetten van marine en van oorlog, ten bedrage van 180 millioen en toch zijn alle belastingen van den heer Fould, uitgezonderd die op het zout, toegestaan.

Wat men ook moge zeggen, het is zeker dat Vely-Pacha, de gezant van de Porte alhier, is teruggeroepen; hij is een van de hooge beschermers van Mirès, en men zegt, dat die heer hem weldra naar Konstantinopel zal volgen.

Al de regimenten van de garde, ook de kavallerie, die op eenige mijlen afstand van Parijs zijn gekaserneerd, zijn in den nacht in de dorpen, die tot het regtsgebied van de hoofdstad behooren, aangekomen, om bij de groote revue van heden tegenwoordig te zijn. De hotels zijn opgevuld met vreemdelingen.

Zoo even ontvang ik het berigt, dat de paus weder ongesteld is; dat de keizer den heer de Grammont naar Parijs heeft ontboden, en dat de heer von Metternich naar Weenen vertrekt.

De vijf democratische leden van het wetgevend ligchaam hebben op de begrooting van binnenlandsche zaken een amendement voorgesteld, strekkende om de aangevraagde twee millioen voor geheime uitgaven voor de dienst der openbare veiligheid te verminderen tot 600,000 frs. Natuurlijk dat dit amendement verworpen zal worden.

Bezoek van Z. M. den Koning en H. M. de Koningin in Frankrijk.
IX.

Parijs, 13 *Mei.*

Ik heb u nog verzuimd te melden, dat Z. M. de koning een bezoek gebragt heeft aan het hospitaal Lariboisière, in de straat Ambroise-Paré. Het gevolg van Z. M. bestond uit den Nederlandschen gezant, den baron Larrey en de adjudanten. Na door de directie en de doctoren Hérard en Oulmont verwelkomd te zijn, bezocht Z. M. de inrigting in al hare onderdeelen.

H. M. de koningin bragt van hare zijde een bezoek aan de *Salpêtrière,* eene inrigting waar hulpbehoevende vrouwen en krankzinnigen verpleegd worden. H. M. sprak aan menige lijderes een woord van troost toe. Eene meer dan honderdjarige vrouw ontving van H. M. een geschenk in geld.

Gisteren na den middag bragt H. M. een bezoek aan Malmaison, de vroegere woonplaats van de eerste vrouw van Napoleon I. Dit uitstapje werd evenwel door geen fraai weder begunstigd. Z. M. de koning, die zich naar Fontainebleau begeven had, kon door den regen eveneens slechts weinige oogenblikken in het heerlijke Park vertoeven.

Heden, in den loop van den voormiddag, is Z. M. de koning tweemalen te voet en in burgerkleeding uitgegaan, slechts door enkele heeren vergezeld.

Aan de revue die tegen heden aangekondigd is, zullen de gardes en linietroepen deelnemen, die te Parijs en in de omstreken garnizoen houden. Zij zullen in verschillende liniën op het Marsveld in slagorde opgesteld worden. De infanterie zal twee liniën vormen door middel van de keizerlijke garde, de drie divisiën van het eerste legerkorps, een bataillon sapeurs-pompiers en de Parijsche gardes. De ruiterij wordt tegenover het voetvolk opgesteld, en wel zóó, dat de beide regimenten kurassiers der garde, het escadron gendarmerie der Seine en de beide eskadrons Parijsche gardes te paard, de eerste linie vormen; de tweede en derde linie zullen dan bestaan uit vier regimenten kurassiers, en de twee regimenten Ulanen (lansiers) die te Versailles garnizoen houden. Tusschen deze troepen in, met het front tegenover de militaire school, vat de artillerie post.

De te Parijs aanwezige maarschalken van Frankrijk en generaals, moeten ten 2 ure in groot tenue aan de brug van Jena aanwezig zijn ten einde zich bij het gevolg des keizers aan te sluiten. De keizer en de koning verlaten aan genoemde brug hun rijtuig en stijgen er te paard. De keizerin en de koningin nemen plaats op het balcon van de militaire school ten einde van daar het militaire schouwspel bij te wonen. Dit balcon is bereids met tapijten belegd en van een baldaquin voorzien, met het oog op den regen, waarvoor men niet zonder grond bevreesd is.

Namiddags 4½ *ure.*

Ongeveer ten 1¾ ure verlieten de keizer en de koning de Tuileriën, vergezeld van een talrijken en schitterenden staf. De keizer droeg het grootkruis van den Nederlandschen Leeuw —, de koning het groot-cordon van het Legioen van Eer.

Kort daarop verlieten ook de keizerin en de koningin de Tuileriën en wel in een open rijtuig, dat gevolgd werd door een ander open rijtuig waarin de keizerlijke prins gezeten was, door eene afdeeling der *cent-gardes* geëscorteerd. Aan de brug van Jena aangekomen zijnde, werden HH. MM. door de maarschalken Magnan en Regnault de Saint-Jean d'Angely en eenige generaals, begroet.

Ruim ten twee ure ving het défilé aan. De houding der troepen, die de lucht deden weergalmen door den kreet *Vive l'Empereur*, liet niets te wenschen over. Ongeveer ten 3½ ure was dit militaire schouwspel afgeloopen, dat door eenige ferme regenbuijen begunstigd werd.

Morgen avond ten 8 ure verlaten HH. MM. de koning en de koningin Parijs.

Belgische Post.

Brussel, 13 *Mei.*

De berigten nopens den gezondheidstoestand des konings luiden bevredigend. Indien zich geen onvoorziene omstandigheden voordoen, zal in den *Moniteur* zelfs geen bulletin meer verschijnen.

Overigens is hier weinig nieuws. In de kamer wordt ijverig gediscussieerd over de petitien der Antwerpenaars tegen de fortificatien. De heer Loos heeft in de zitting van heden de partij der Antwerpenaars op zich genomen, doch werd door de heeren Lebeau en Chazal beantwoord op eene wijze, die hem weinig stof gaf om te repliceren. De heer Coomans is daarop den heer Loos te hulp gekomen, maar sloeg daarbij zijn gewonen spotachtigen toon aan, hetgeen de meerderheid, nu het eene zoo belangrijke vraag als s' lands verdediging gold, dermate hinderde, dat de rede des heeren Coomans den indruk, dien de woorden zijner tegenstanders maakten, eer verhoogde dan verzwakte.

Men ziet eerstdaags de indiening te gemoet van een wetsontwerp op de regterlijke organisatie. In hoofdzaak zal dit evenwel op niets anders nederkomen dan op eene codificatie der bestaande wetten, die slechts hier en daar eenige wijziging zullen ondergaan, speciaal ten aanzien der kantongeregten.

Handelsberigten.
Rotterdam, 14 Mei.

Uit de eerste hand werden verkocht 25 vn. *Maryland* **Tabak,** per *Neptun.*

AFLOOP *der heden alhier gehouden* **Palmolie**-*Veiling.*

Van de Kust van Guinea, ex *St. George de la Mina:*

	Verkocht. N. ℔.	Prijs.	Opgehouden. N. ℔.	Prijs.
prima	—	ƒ —	66000	ƒ 23¾
" meerd. en mind. met water	3000	" 21½	2300	" 21¾
" ×	10000	" 22½	33000	" 22¾
" meerd. en mind. met water	—	" —	5600	" 20¾
secunda (hard)	2800	" 20¼	—	" —
"	4000	" 20½	6000	" 20¾
" meerd. en mind. met water	—	" —	4500	" 18¾
Noten-Olie	1000	" 20½	—	" —
Ex *Gouverneur Schomerus:*				
prima ×	—	" —	18000	" 22¾
" (hard)	—	" —	15000	" 22½
secunda (hard)	50000	" 20¼	—	" —
"	3000	" 20½	—	" —
" meerd. en mind. met water	—	" —	12000	" 18¾
Van Quisembo, ex *Lodewijk:*				
prima	2500	" 24	—	" —
" × (hard)	33000	" 22½	59000	" 22½
secunda (hard)	3000	" 20½	9000	" 20½

* Schiedam, 14 Mei.

Granen. *Rogge:* Verkocht 146, 147, 148/2 ℔ St. Petersurg ƒ 235, 237, 239 1/m.; 149, 150/2 dito ƒ 242, 244 1/m. *Gerst* 128/2 ℔ nieuwe Windau ƒ 195 6/w.; 127/2 ℔ Libau ƒ 190 3/m.

Moutwijn, per Ned. vat zonder fust ƒ 15.72, zonder de belast.
Jenever, " " " " " 21.25, " " "
Amst. Proef, " " " " " 22.50, " " "
Spoeling, " ketel. . . . . " 0.40.

De prijs der *Gist* is voor de tweede helft dezer maand weder op 35 c. per Ned. ℔ bepaald.

Amsterdam, 14 Mei.

Heden verneemt den verkoop van 1800 kr. *Java* **Suiker**, zeilende tot ƒ 1¾ en ƒ 2 onder Maart.

Gisteren verkocht van **Rogge** op levering in Mei ƒ 197. Oct. ƒ 197.

Gisteren gedaan **Koolzaad** op 9 vaten Olie, te leveren in Oct. c. k. a £ 75½.

Londen, 12 en 13 Mei.

Suiker. De markt is vast; 5000 zk. gekl. *Manilla* bedongen 34/-, eene lading van 500 vn. raff. *Portorico* per *Leopard* à 23/3 uitleverend gewigt, en eene van 1100 vn. *Cuba Mosc.* per *Protector* à 21/9, Zaturdag nog eene lading van 1260 vn. en 200 kn. d°. pr. *Nicktar* à 21/9, uitleverend gewigt; *Geraff'd.* zeer vast, bij goede vraag. De vorige week 4183 ton tegen 4580 d°. gelijktijdig in A°. P°. aangebragt, afgeleverd 4429 d°. tegen 4304 d°. in A°. P°., voorraad 55331 d°. tegen 46692 d°. in A°. P°. Den 13den was de markt minder geanimeerd, in veiling werd goede kwal. grif verkocht, maar voor inf. was weinig kooplust; 153 vn. *Jamaica* bedongen 33 à 35/6 voor middel à fraai bruin; 1200 zk. *Mauritius* ord. blond tot 36/6 à 37/6, 534 zk. *Natal* middel à goed blond tot 37 à 38/-, eene lading van 380 vn. *Cuba Mosc.* à 21/9, eene van 380 kn. en 500 zk. *Bahia* à 22/- en eene van 3800 zk. *Paraiba* à 20/7½, eene van 200 vn. *Cuba Mosc.* à 21/9 en 340 kn. gekleid n°. 12 à ½ à 25/3. **Koffij** zeer vast voor goede kwal.; 9 vn. en 16 bn. *Plantation Ceylon* bedongen 85/6 à 89/-, 14 vn., 15 vs. en 237 bn. *Native Superior* tot 74 à 74/6, 827 bn. *Madras* fraai ord. tot 75 à 75/6, van 1481 bn. *Singapore*, 250 bn. tot 64 à 75/-. De vorige week 590 ton aangebragt, tegen 242 d°. gelijktijdig in A°. P°., afgeleverd 500 d°. tegen 387 d°. in A°. P°., voorraad 5692 d°. tegen 4892 d°. in A°. P°. **Thee** werd meer aangeboden, rood en zwart blad *Congo* eer lager. **Rum** 40 ps. *Demerary* à 1/6 verk., en 50 ps. *Penang* à 1/4. Voorraad 33497 ps., tegen 26019 ps. in A°. P°. **Rijst.** De markt is stil, en er ging tot vorige prijzen weinig om, 8312 bn. *Bengaal* opgeh. tot 12/6 à 14 voor wit. De vorige week werd nog eene lading van 560 ton nieuwe *Rangoon* à 10/3 verk. De vorige week 1416 ton aangebragt, afgeleverd 1122 d°., voorraad 32718 d°. tegen 30594 d°. in A°. P°. **Specerijen** 50 kn. N°. 2 *Cassia lignea* à 88/- verk.; *Zanzibar Nagelen* met veel vraag, 500 bn. ord. à goed bedongen 3½ à ¾ d. **Salpeter** 6 d. hooger;

1100 bn. raf. 4 à 2½ ℔ à 43/6 verk. **Indigo** (eerste dag der veiling). Van de 7381 kn., als 2206 kn. *Bengaal*, *Tirhoot* enz., 702 kn. *Oude*, 2010 kn. *Kurpah*, 1536 kn. *Madras*, 42 kn. *Java*, 384 kn. *Manilla* en 500 kn. diversen, passeerden 1461 kn. den hamer, waarvan 273 kn. werden terug genomen, 620 kn. opgeh. en 568 kn. verk.; er was weinig kooplust en de orders voor uitvoer en cons. zijn zeer beperkt, de prijzen van middel en goed *Bengaal* van 8/6 à 9/6, zijn ca. 3 d. lager dan de vorige veiling, ord. en zeer ord. 6 d., en lage kwal. en *Oude* 9 d. à 1/-. Voor goede *Kurpah* was veel kooplust tot circa de prijzen der vorige veiling, middel en ord. tot 6 à 9 d. lager opgeh.; goede *Madras* tot volle Febr. prijzen verk., ord. en mindere opgeh. **Nitrade de Soda** à 14/- geplaatst, goede kwaliteit nieuwe aanvoer 14/6. **Katoen** vast, 300 bn. verk. à 8⅞ d. voor *Tinnevelly*. **Hennep** *Russische* stil à £ 34 voor *St. Pet. rein.* **Talk** gele kaarsen vast op 46 à 46/3 in loco, 46/- Mei en Junij, 46/3 à 46/6 Junij, 46/6 à 46/9 Julij tot Sept. en 48/6 à 48/9 Oct./Dec. Voorraad 35042 vn. tegen 67609 vn. in A°. P°. De vorige week afgeleverd 1219 vn., en aangebragt 20 vn. **Olie** *Lijn-* vast op £ 37.5/- à 37.10/- en te Hull met koopers à £ 37, *Raap-* niet onder £ 47.5/- à 47.10/- voor bruin, en £ 48.10/- à 49 voor vr. patent te koop *Olijf-* vast à £ 57 voor *Gallipoli*, *Cocos* vast à £ 51 voor *Cochin* en £ 50 voor *Ceylon*, *Palm-* stil. fraaije kwal. £ 42 à 42.10/-. **Lijnzaad** ord. *Calcutta* 60/-, op lev. 300 ton in April en Mei verscheept à 57/- geplaatst, met vracht en Assurantie. **Terpentijnolie** willig, *Amer.* 72/-. **Harst** vast, bruine 13/6 à 14/-. **Metalen** *Zink* flaauw en à £ 18 te koop, *Tin* 15 ton *Straits* à 113/- verk., *IJzer Schotsch Giet* 53/7½ à 53/9, *Koper* £ 95.10/- voor *Burra*, *Lood* vast à £ 19.15/- tot £ 20 voor *Eng. Giet.* **Boter** *Holl.* daalde in de vorige week op 102 à 104/-, sedert bij minder aanvoer, en goede vraag, stegen de prijzen 2/-. Opmerkelijk is het hoe de aanvoeren van *Boter* en *Kaas* van Amerika toenemen. De aanvoeren in het jaar 1857/58 bedroegen 118,405 kisten, in 1858/59 77,945, in 1859/60 129,113, in 1860/61 526,000, in 1861/62 651,000 kn.; elke kist wegende dooreen 60 Engelsche ponden of dertig kilos. Verder is bekend dat, indien het jaargetijde gunstig blijft, de toenemende kwantiteit in dit jaar niet minder dan die van 1861/62 zal zijn; zegge ca. 130.000 kn. **Granen.** De aanvoer van *Eng. Tarwe* was niet groot, de prijzen waren evenwel 2 à 3/- lager; vreemde goed gevraagd, maar mede 2/- lager; *Meel* 6 d. à 1/- gedaald, *Gerst* volle 1/- lager, puike *Haver* 6 d. hooger. Van 5 tot 10 dezer werden aangebragt 1757 qr. inl. en 27100 d°. vr. *Tarwe*, 520 qr. inl. en 14472 d°. vr. *Gerst*. en 900 qr. inl. en 30051 d°. v. *Haver*.

Antwerpen, 13 Mei.

Koffij. De markt is zeer vast, maar er gaat weinig om. **Suiker** 600 kn. blond *Havana* verk. **Vruchten.** *Krenten* in betere stemming, bij goede vraag, en weinig voorraad, en er werden 12000 kilo *Zante* verk. tot vaste prijzen; en 300 mn. *Commadre Vijgen*. **Olijfolie** 119 vn. *Messina* per *Mariette* werden voor uitvoer geplaatst. **Reuzel** 50 vn. *Amer.* bedongen *f* 29. **Lijnzaad** 420 mn. *Marianopel* tot *f* 15⅛ à ¼ geplaatst. **Granen** stil.

Havre, 12 Mei.

Katoen Er werden heden op de berigten uit Amerika slechts 260 bn. verk. tot fr. 1.50 à 2 lager in prijs. **Suiker** 800 kn. *Havana* N°. 12 à fr. 29½ verkocht. **Huiden** 600 *Saladeros M. V. Ossen-* à fr. 66 gedaan. **Talk** 25 vn. *New-York* op levering à fr. 57¾ geplaatst. **Granen** 660 zk roode *Amer. Tarwe* bedongen fr. 61½ pr. 200 kilo.

(*Per Overland-Mail.*)

*** Calcutta, 8 April.**

Indigo. Er hadden sedert de laatste berigten nog maar 3 kleine veilingen plaats, te zamen 677 kn., die grootendeels koopers vonden tot ca. vorige prijzen voor goede kwal., maar veel lager voor de middel en ord. soorten *Oude*. In het geheel werden dit saisoen 66500 Mds. geplaatst, en wat nu nog overblijft, is zeer inf. Wat den volgenden oogst betreft, zijn de vooruitzigten in Bengalen vrij gunstig; het verschil tusschen de planters en de *rijots* bestond echter nog, en men vreest alzoo dat er weer een belangrijk te kort in Jessore, Kishnaghur, Fureedpore en Pubna zal zijn. De berigten uit Tirhout zijn zoo gunstig als mogelijk voor den tijd van het jaar. De uitvoer beloopt 16940 kn. **Salpeter** 4 à 6 as lager, waartoe 10000 zk. voor Engeland gekocht werden, voorraad 43000 zk., meest niet voor uitvoer geschikt; 4 à 5 % raff. rs. 7.4 à 7.6. In bl. tafel-**Rijst** ging veel om, vooral voor Australie; de aanvoer is veel minder, en men verwacht geene daling, de notering is rs. 3 à 3.4. In *Ballam* ging veel om voor China, en men houdt nu hooger, de notering is rs. 1.8 à 1.11. **Lijnzaad** met veel vraag voor Noord-Amerika en Engeland, en de prijzen zijn iets hooger van rs. 3.8 à 3.14. De voorraad is zeer klein. **Suiker** zeer willig, met belangrijken handel, gecr. blond 4 as. hooger, *Benares* met rs. 10 à 11 betaald. **Huiden** nagenoeg in een doen; ligte het meest gevraagd en iets vaster. *Invoerartikelen* **Jenever** rs. 20 à 20.8 p. kist van 15 fl. *Vrachten* naar Londen £ 3.7/6 à 3.10/- en men verwacht eene rijzing, zoo er geen meer schepen aankomen. *Koers* op Londen 6/m zigt Bankwissels 2/1⅛ à 2½.

*** Penang, 10 April.**

In *Uitvoerartikelen* ging zeer veel om en de prijzen bleven vast. **Kamfer** *Chinesche* ontbreekt; *Sumatra* bedong $ 38 voor N°. 1, en $ 22 voor 2de en 3de. **Gutta percha** schaars en grif verkocht à $ 35. **Huiden** minder begeerd, *Buffel-* $ 7, en *Koe-* $ 10¼ voor *Sumatra*. **Gom Elastiek** veel gevraagd à $ 31 pr. pic. Er werd zeer weinig aangebragt. **Peper** zwarte met groote aanvoeren van de Westkust, die grif $ 5.50 à 5.75 bedongen. Er is nu niets ter markt en er wordt vooreerst niet veel meer gewacht; die van de Oostkust bragt $ 5.40 op: witte $ 10½, en schaarsch. **Bindrotting** veel voorhanden, en $ 2¼ à 3 waard. **Rijst** *Rangoon* $ 54 voor gemengde *Carga*, $ 56 voor *Cleaned* en $ 65 à 72 voor blanke. **Tin** goed gevraagd tot $ 26.20 à 25½. Er zijn nu geen koopers dan à $ 25¾. *Invoerartikelen*. De markt is zeer gedrukt. De houders bleven vast gestemd. **Manufacturen** zonder vraag voor ongebl. *Shirtings*, 39 Inch, 6¾ ℔ $ 40 pr. *Corge*; id°. fijne soorten $ 62 à 85. **Metalen.** De markt is ruim voorzien van *IJzer*; men noteert $ 2½ à ¾, *Yellow Metal* zonder vraag, men houdt op $ 28, *Lood* $ 7 pr. picol. **Jenever** $ 2¾ pr. kist. *Vrachten* n. Londen 5/- pr. ton hooger en er is behoefte aan schepen. *Koers* op Londen 4/8 à 4/8¾.

*** Moulmain, 27 Maart.**

Rijst. Voor Europa wordt steeds veel gekocht, en de afleveringen zijn zeer geregeld; *Paddy* werd genoegzaam aangebragt, maar de prijzen ondergingen geene daling, en de notering van *Carga* Rijst is rs. 85 à 90. Er zijn nu alhier 2 stoompelmolens gedeeltelijk aan het werk, en men zegt dat er nog een zal opgerigt worden. Naar Cork of Falmouth om order laden 5 schepen, metende 3200 ton, en er werden 5 schepen uitgeklaard met 30000 bn. Rijst. De uitvoer naar Engeland beloopt 5327 ton, tegen 904 d°. gelijktijdig in A°. P°. *Invoerartikelen* zeer stil.

*** Shanghay, 22 Maart.**

Voor zwarte **Thee** bestond meer kooplust, en bij den geringen voorraad, en de weinige aanvoeren, die dit saisoen nog van Hankow te wachten zijn, zijn de houders vaster gestemd, en de prijzen circa 1 tl. hooger. Men verkocht 5722 kn., en in het geheel dit saisoen 200,255 kn. tegen 69,925 kn. in het vorige. Voorraad 4700 kn. Voor groene is veel kooplust voor Amerika, zoodat er meer omging, voor *Country* gepakte werden volle vorige prijzen besteed, *Shanghay* gepakte, *Japansche* en *Native* lager in prijs. Voor eigen rekening werden verscheept en buitendien gecontracteerd 50690 halve kn. *China*, en 7091/2 kn. *Japan*, en in het geheel dit saisoen 232590/2 kn. *China*, en 32468/2 kn. *Japansche*, tegen 88,890 kn. *Chinesche* en 39703/2 kn. *Japan* in het vorige saisoen. De voorraad is klein, maar er worden 40000/2 kn. van Hinkiang gewacht. **Zijde** met veel kooplust, en ts. 10 à 15 hooger gehouden, zijnde circa 2 à 2/6 per ℔ boven de prijzen te Londen. In de laatste dagen was de markt stiller. De aanvoer was tot 1000 bn. beperkt, door de moeijelijkheden aan het transport verbonden, maar van Japan werden 500 bn. aangebragt. Men noteert *Tsatlee* N°. 3 ts. 375 à 390. Voorraad 4 à 5000 bn. tegen 6000 bn. in A°. P°. Van **Katoen** is de markt goed voorzien, en er werd ts. 8.4 à 8.8 besteed. *Invoerartikelen* nagenoeg onveranderd. **Manufacturen.** *Katoenen Goederen* zeer vast in prijs en ongebl. *Shirtings* was de omzet beperkt; 7 à 8 ℔ ts. 1.6.8 à 1.8.2, 8¼ à 9 ℔ ts. 1.9.2 à 2.1.5; [illegible] afgeleverd, en men noteert ts. 1.6.5 à 2.2; van *T-Cloth*. 10,000 ps. verk.. 4¼ Catti ts. 1.2.5; *Wollen Goederen* zeer lusteloos: *Cam-* [illegible] **Metalen** met zeer beperkte vraag; *IJzer* ts. 2.8; *Lood* ts. 6 à 6.2; *Zink* ts. 5.5. **Bindrotting** ts. 3 à 3½. **Peper.** *Zwarte* veel gevraagd tot ts. 7½ à 8, *Witte* ts. 10 à 11. *Japansche* **Was** ts. 10½. **Kamfer** ts. 16. **Suiker** in betere stemming, zoo hier als te Hankow, de voorraad is kleiner en men verwacht hoogere prijzen; bruine *Canton* ts. 3 à 3.1, witte *Amoy* ts. 5 à 6. **Rijst** stil. De uitvoer naar Ningpo is thans verboden en de voorraad is voldoende voor de cons. Men noteert *Siam Carga* ts. 1.7.5 à 1.8.5, goede *Carga* ts. 1.9.5 à 2. *Vrachten* naar Engeland voor Thee £ 4.10 à 5, Zijde £ 6. *Koers* op Londen 6/2½ á 6/2¾.

*** Foo-Chow-Foo, 22 Maart.**

In **Thee** ging weinig om sedert de vorige mail. Men verkocht tot volle vorige prijzen 7500 kn. en 3454/2 kn. *Congo* tot ts. 14½ à 17½ voor goed ord. à *flavory*, 195 kn. *Pecco* tot ts. 19 à 27; en 900 kn. *Scented* à ts. 22 voor ord. De totale aanvoer en verkoopen van *Congo* in dit saisoen beloopen 520,600 kn. tegen 549,100 kn. in A°. P°. De voorraad is verminderd op 4500 kn. *Invoerartikelen.* **Manufacturen.** Men verkocht 2450 ps. ongebl. *Shirtings* 5¾ à 6½ catti tot $ 2.30 à 2.60, 60 ps. scharlaken *Long Ells* à $ 10, 100 ps. gekl. *Camlets* $ 21.50 pr. ps. **Lood** 3010 pic. tot $ 8.50 à 9 verk. De meeste verkoopen waren in ruiling tegen Thee.

*** Sydney, 21 Maart.**

Wol. Vaster in prijs op de berigten uit Engeland, en er werd grif gekocht tot circa 1 d. lager dan in het begin van het saisoen. Sedert werden alhier zulke ongunstige afrekeningen uit Londen ontvangen, dat er in de veiling op gisteren volstrekt geen kooplust was. en er zou thans niet dan tot 1 à 3 d. per ℔ lager te plaatsen zijn. De notering is dan ook zoo goed als nominaal: *prime Scourad* 1/10 à 2/-, 1e. d°. 1/7 à 1/9, 2e. d°. 1/4 à 1/6, 3e. en mindere 1/2 à 1/4, *fleece prime Clips* 1/10 à 2/-, vette 8 à 10 d., *Locks* 7 à 10 d., *Schapenvellen* 4 à 6½ d. **Talk** daalde in het begin der maand £ 3 per ton, gisteren herstelde de markt zich echter tot circa £ 1 beneden de notering der vorige mail. De notering is £ 34 à 40. **Huiden** goed gevraagd en vast, zoo niet hooger in prijs; 1e. soort zware 14/6 à 16/6. *Invoerartikelen* met nog al handel gedurende deze maand, en gedeeltelijk vaster, zoo niet hooger in prijs, een gevolg van de niet te groote uitvoeren in Januarij, zoo voor hier als voor Melbourne. **Jenever** J. D. K. en Z., pr. 4 gallonskist 15 à 15/6, halvo d°. 7/6 à 7/9, andere merken 14 à 14/6. Men voorziet eene daling, daar er veel gewacht wordt. **Sigaren.** *Manilla* N°. 2 £ 3 per 1000 en schaarsch, dito *Havana* fatsoen £ 2.15/- à 2.17/6, N°. 3 £ 2 à 2.2/6, No. 1 ontbreekt; *Havana* £ 5.10/- à 10.10/-. *Holl.* **Haver** 3/6 à 4/-, met verkoopen. *Holl.* **Kaas** 1/- à 1/1 p. ℔. *Java* **Koffij** onveranderd in prijs. *Java* **Rijst** £ 19 à 20. *Java* **Suiker.** fraai wit £ 42, blond £ 38 à 40, bruin £ 30 à 32.10/-. *Koers* op Londen 60 dagen zigt 1½ % premie.

Graanmarkt.

Amsterdam, 14 Mei. Tarwe stil; 131 ℔ n. b. Pools. *f* 360; Rogge dadelijk prijshoudend met redelijken handel; 124, 125, 127 ℔ n. Pruis. *f* 222, 225, 231; 119 ℔ o. Petersb. *f* 234; 121 ℔ n. dito *f* 240; 118 ℔ Ibrail *f* 210; op levering *f* 1 à 2 lager, in Mei *f* 195; Junij *f* 197; Julij *f* 197; Oct. *f* 195, *f* 196. — Aangezegd 75 last.

Koolzaad £ ½ hooger, Deensch 75, op 9 vat in Oct. £ 76. — Lijnzaad prijshoudend; 112, 113 ℔ Odessa *f* 380; 111, 112 ℔ dito *f* 377½.

Raapolie hooger betaald; cont. *f* 45¾, per 6/w. *f* 47, Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 44½. — Lijnolie onveranderd; cont. *f* 38, per 6/w. *f* 39¼, Sept. tot Dec. *f* 37¾.

Hennepolie op 6/w. *f* 41¼, vlieg. *f* 40.

Raapkoeken *f* 88 à 90. Lijnkoeken *f* 11¾ à 14.

Publieke Verkoopingen.

WOENSDAG, 14 MEI.

In het Notarishuis aan de Geldersche Kade te Rotterdam.

Huis en Erve, Boompjes, 1/129, trekg. *f* 4900, opgeh. *f* 5000.

Tuin en Erve, Schotelboschlaan, 14/265, trekg. *f* 2700, uit de hand verkocht.

Huis en Erve, Breedstraat, 10/203, trekg. *f* 7500, daarop verk.

Huis en Erve, Kruiskade, 14/789, trekg. *f* 3700, dito.

Huis en Erve, Kruiskade, 14/790, trekg. *f* 3450, dito.

Huis en Erve, Kerklaan, 15/283, trekg. *f* 3500, verk. *f* 3580.

Tuin en Erve, Eendrachtslaan, 15/403, trekg. *f* 7050.

Fondsen en Beurstijdingen.

Beurs van Rotterdam.

WOENSDAG, 14 MEI.			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
Nederl. Werkelijke Schuld	2½	%	63		
Aand. Handel-Maatschappij	4½	"	140¼	contant.	
Spanje 3 pCt. . . . nu	2	"	43½		
Portugal te Londen 1856/60	3	"	44 5/16		
Rusl. Leening 1840	4	"	74⅞		
dito te Amsterdam 1860	4½	"	88¾	88⅞	88¾
dito te Londen	3	"	58⅞		
dito dito 5de Leen. 1854	5	"	81½		
dito bet. Amst. 6de Lg. 1855	5	"	90⅞	91	90⅞
dito Spoorw.-Aand. *f* 236	5	*f*	196		
Oostenr. Metall. 1816/47	5	%	50 11/16	50 13/16	50 11/16
dito betaalb. Amst. 1849/54	5	"	72⅛		
dito Nationale 1854	5	"	59 7/16	59 9/16	59½
Prioriteits-Aandeelen		"	119		

Met onbeduidenden omzet verkeerde de beurs algemeen in iets flaauwere stemming.

Het Committé der Effectenhandelaren:
A. J. DE JONGH, *Secretaris.*

Prijzen ten drie ure: Spanje Cert. Coup. 8¼, ⅜, ¼; Port. 1856/60 44¼; Russ. 1860 4½ pCt. 88¾; Oostenr. Metall. Oude 5 pCt. 50 11/16, ¾, ¾; dito Nation. 59½; Weener Loten 1839 *f* 328.

Beurs van Amsterdam.

WOENSDAG, 14 MEI.			Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebiev. koers.	Laatste prijz. v. gisteren.
Nederl. Werk. Schuld	2½	%	62⅝	62 13/16	62⅝	62⅞
dito dito	3	"	74⅝	75	74 11/16	75 1/16
dito dito	4	"	98⅝			98 11/16
Oost-Ind. Leening	4	"	97⅝			
Amort. Syndicaat	3½	"	92¾			92¾
Handelm. op resc.			140	140⅜	140⅜	140¼
Rijnspoorweg	4½	"	105½			
Rijnsp. 2de Leening	4½	"	100⅝			100¾
Amsterdam Thesaurie	3½	"	87⅞			87 15/16
Spanje Obligatien	2	"	43⅜	43 7/16		
dito Binnenland.	3	"	48½	48 9/16		48 9/16
Amortisatie Schuld			19 5/16	19⅜		19⅝
Portug. Obligatien	3	"	44 15/16			45
dito dito 1856/60	3	"	44 3/16			44¼
Rusl. Oblig. Hope&Co.	5	"	100¾	101	100¾	101
dito dito 1828/29	5	"	100¼			100⅜
Cert. dito 1831/33	5	"	79⅜			
Cert. dito 1840	4	"	75			75¼
dito Orig. 2e3e4eLg.	4	"	75	75⅛	75	75⅛
dito 5de Serie	5	"	81⅜			81½
dito 1855 6de Serie	5	"	90⅞	91		91 1/16
dito Hope & Co. 1860	4½	"	88⅞	89	88 15/16	88¾
dito dito	3	"	58⅞	59	58⅞	58⅞
Certific. van Assign.	6	"	53			53¼
Sprw.-Aand. volgef.	5	*f*	195½	195¾	195½	196
Hypotheek	4½	%	76½			76½
Polen Aand. 1835 fl. 500		*f*	164¾			
Pruis. Oblig. 1859	5	"	103¾			
Oostr. Metall.	5	"	50 13/16	51	50 13/16	51
dito	2½	"	26 3/16	26 5/16	26 3/16	26 5/16
dito betaalb. Amst.	5	"	72⅜	72¾	72¾	72⅜
dito Nationale 1854	5	"	59 9/16	59 11/16	59⅝	59 13/16
Weener Bank-Actien		"	750	751		752
dito Aand. fl. 250 1839		"	328	330		330
dito Aand. fl 250 1854	4	"	218½			219
dito Aand. fl. 500 1860	5	"	435½			437½

Oostenr. Loten 1858 *f* 120; Grieksche Coup. *f* ⅞; Braz. 1824 4½ pCt. 88⅞; Gren. 4¼ pCt. 14 15/16, 5 1/16, 14 15/16; dito Uitg. 5 1/16, 3/16; dito Afg. 9⅞, 10; dito Gestemp. 1 pCt. 5⅝, 7/16; Mexik. 3 pCt. 30¼, 7/16, ¼; Illinois Oblig. Constr. Bonds 7 pCt. 82½; Louis. 5 pCt. 85¾; Grieken 5 pCt. 7, ⅛, 7; 4½ pCt. Fransche 89; 5 pCt. Italie 65⅝; Rijn Shares *f* 214.

Koers van het Geld ter beurze van heden: Beleening 4; Prolongatie 4; Disconto 4 pCt.

Koers van het geld bij de Nederlandsche Bank: Disconto 4; Promessen 4½; Beleening op effecten 4 en op goederen 4½ pCt.

Binnenl. fondsen, die aanvankelijk zeer vast openden, sloten in eene flaauwe stemming.

In Aand. Handel-Maatschappij bragt de twee maandelijksche rescontre weinig levendigheid te weeg; men besteedde ¼ à ½ prolongatie op de volgende rescontre, welke op 15 Julij bepaald is. De compensatie koers was 140⅛. In buitenl. fondsen was de stemming bij tragen handel mede zeer flaauw, terwijl de variatiën te gering waren, om daarvan afzonderlijke melding te maken; alleen sloten Mexicanen ⅝ lager.

Laatste Prijzen ten 5 ure: Integralen 63⅝; 2 pCt. Spanje 43⅜ à 7/16; 3 pCt. Binnenl. 48½ à 9/16; Metall. 5 pCt. 50 11/16 à ¾; dito Nat. 59 9/16.

Beurs van Antwerpen, 13 Mei.

Belgie Certif. 2½ pCt. 57.25 P.; dito 4½ pCt. 98.25; Oostenr. Metall. 5 pCt. 53.90 P.; dito Loten van fl. 250 —; dito 1839 720 P.; Bad. Loten v. fl. 50 —; dito Oblig. v. fl. 35 —; Brazil. te Londen 1824 5 pCt. —; Spanje 2 pCt. 43.25 P.; dito Binnenl. 3 pCt. 48.35; Rom. 5 pCt. —; dito Certif. 69 G.; Holl. 2½ pCt. —; Sardin. Oblig. fr. 36 —; Spoorw.: Rott. en Antw. 180 G.; Sambre en Meuse 290 G.

Beurs van Londen, 13 Mei.

Consols 3 pCt. cont. 93⅜ à ½; dito op 10 Junij 92⅛ à ¼ ex d.; Braz. 5 pCt. 100¼ à ¾; Egypt. 7 pCt. 2¼ à 2 premie; Mexic. 3 pCt. op 30 Mei 32 à ¼; Portug. 1853 3 pCt. 46; Russen 1822 5 pCt. 96 à 97; Sard. 5 pCt. 82¾ à 83¼; Spanje 3 pCt. 54½ à ⅜; dito Passive 19⅛ à ⅜; dito Cert. Coup. 8½ à ¾; Turken 1854 6 pCt. 80⅝; dito 1858 70¼ à ½; dito op 30 Mei 70¾; Belg. 4½ pCt. 97; Holl. 2½ pCt. 64¼; Ital. 1861 5 pCt. 71⅛ à ¼.

Sambre en Meuse, groot £ 20, vol gefourneerd, £ 11⅞ à 12⅛.

Consols onveranderd.

Italiaansche 5 pCt. waren ⅜ pCt. hooger, en Russische 5 pCt. ½ à 1 pCt. lager. Van Spaansche daalden Passiven ¼ pCt. en Coupons ⅛. Geld gevraagd.

Er is £ 500,000 in goud naar Rusland verzonden.

Wisselkoers.

ROTTERDAM, 13 Mei.

2 maanden.		K.
Londen...	11 75	11.80
d°. 3/m..	11.72½	—
d°. 1/m..	—	
Parijs....	55 9/16	56⅛
d°. 3/m..	55 7/16	—
Bordeaux.	55 5/16	55⅞
Genua....	45⅞	—
Livorno..	45¾	—
Napels...	77¾	—
St.Petersb.	165	—
Hamburg.	34⅞	35 1/16
d°. 3/m..	34 13/16	—
Antwerp..	—	1⅝ pCt.
Berlijn...	—	1.73½
6 weken.		**K.**
Weenen..	87	—
Triëst...	86⅝	—
Augsburg.	98½	—
Fr. a/M..	98⅝	—

LONDEN, 13 Mei.

3 maanden.	K.
Amst. 11.18½ à 18¾	11.16 à 16½
Rott. 11 18½ à 18¾	

HAMBURG, 13 Mei.
Amst. 2/m. 35.75. Kort 35.45.

FRANKFORT, 13 Mei.
Amsterdam. Kort 100⅞ P.
Weenen.... " 89¼ à 89 P.

AMSTERDAM, 13 Mei.

2 maanden.			K.	
Londen..	11.75	g	11.80	g
d°. 3/m..	—			
Parijs....	55⅝	g	56	g
d°. 3/m..	—	g	—	
Bordeaux.	55⅜	g	—	
d°. 15/d.	55⅝	g	—	
Genua....	45¾	g	—	
Livorno..	45¾	g	—	
Napels...	78¼	g	—	
Hamburg.	34⅞	g	35⅛	g
d°. 3/m.	—		—	
3 maanden.			**K.**	
Madrid...	239	g	—	
Cadix....	238	g	—	
Sevilla....	236	g	—	
Bilbao....	236	g	—	
Lissabon..	41¼	g	—	
Porto....	41⅜	g	—	
St Petersb.	165	g	—	
6 weken.			**K.**	
Weenen..	87½	g	—	
Augsburg.	98¾	g	—	
Fr. a/m...	98¾	g	—	

ANTWERPEN, 13 Mei.
Amsterdam 214.50 P. à 214.25 G.

PARIJS, 13 Mei.

90 dagen.	K.
Amst. 212⅜ G.	214¼ G.

Zeetijdingen.

Brouwersh. (ONO.)
14 Mei. Niets gepasseerd.

Hellevoet. (NO.) *Aangek.*
14 Mei *Endeavour*, Golding, Boness
St. Helene, Hunter, Newcastle
Elvire, Robbinson, d°.
Nelly, Edwards, d°.
Olive, Wate, Sunderland
Hector, Backofen, Stettin
Faborg, Mogensen, Dantzig
Vertrokken.
Bordeaux (s), Bordeaux
ligt bij de Kwak geankerd.
Commerce, Rogers, Newcastle
Navigateuren, Steen, d°.

Brielle. (ONO.) *Vertrokken.*
14 Mei. *Pioneer* (s), Bristol
Seahorse (s), Hull
Swallow (s), d°.
Elisabeth Aaron, Rowbotham, Goole
Glory, Rayne, Newcastle
Malcolm, Patterson, d°.
Ebenezer, Lund, d°.
Elisabeth, Pringle, d°.
Naomi, Chittam, Sunderland
Zingari (s), Hartlepool

Maassluis. (NO.) *Vertrokken*
14 Mei. *Burger*, Bartels, Sunderl.
Ducald Steward, Bishop, Shields

Texel. (14 NO.) *Aangekomen.*
13 Mei. *Cator*, Bayley, Aberdeen
Surprise, Osburne, Boness
Captain, Lamb, Sunderland
Burg. van Setten, Giezen, Dantzig
Gausta, Scheen, Frederikshall
Industrie, Knudsen, d°.
14 *Fidelity*, Greenwood, Newcastle
Ellen Jane, Cors, Middlesbro'
Vertrokken.
13 *Lewe van Nyesteyn*, Borchers, Batavia
Curaçao, v. d. Veen, Teneriffe
Meike Jacoba, Wielema, Livorno
Marguerite, Haupois, Nantes
Vriesland, Boontje, Londen
Graaf van Rechteren (s), Hull
Camilla, Harvest, Dublin
Fortuna, Hovland, Christiania
14 *Gebroeders*, de Groot, Batavia
Den Elshout, Akkerman, Liverp.
Celebes, Reuvekamp Gille, d°.

Vlie. (13 NNO.) *Aangekomen.*
12 Mei. *Verwachting*, Ruiten, Leith
Stoomvaart (s), Hamburg
13 *De Amstel* (s), d°.

Zierikzee. *Aangekomen.*
13 Mei. *Lydia*, Dobson, Liverpool (n. Dordrecht)
Clown, Hill, d°. (n. d°.)

Vlissingen. *Aangekomen.*
12 Mei. *Mariette*, Elive, Messina
13 *Jonadab*, Edwards, Adra
Maria Bertha, Ahrens, Colberg
Mina, Andersen, Drammen
Clara, Stubenrauch, Stettin
Helga, Teisner, Noorwegen
Hendrika, Waterborg, Gothenb.
Elisabeth, Heusland, d°.

Zeilklaar.

Rotterdam 14 Mei.
Arlequin, Singer, Hongkong
Grefveberg, Snellman, St. Ubes
Seabird, Nuttall, Jersey
Fides, Svendsen, Engeland
Blandina, Schuldt, d°.
Newbottle, Franks, Newcastle
Dorothea, Schakow, Stettin
Maria, Bohn. Kopenhagen
Elise, Kneppe, Archangel

Rivierberigt.

Rotterdam 15 Mei. Hoog water: 1ste getijde 4 ure 26 min.; 2de getijde 4 ure 50 min.

Keulen 14 Mei. Rijnhoogte 5 v. 8 d. Rijnl.

Vreemde Havens.

(*Per Overland-Mail.*)

Padang. *Aangekomen.*
12 Maart. *Minister Pahud*, Kievit, Batavia
(laadt voor Rotterdam.)
13 *Etha*, Buschmann, d°.
(laadt voor Engeland.)
Vertrokken.
5 *Joan*, Laseur, Rotterdam

Melbourne. *Zeilklaar.*
4 Mrt. *Willem Kroonpr. der Nederl.* Zetteler, Petropaulovski

Newcastle. (AUSTR.) *Aangek.*
20 Febr. *Julia*, v. d. Tas, Melbourne
vertrok 8 Maart n. Batavia.
22 *Billiton*, Ganswijk, d°.
vertrok 8 Maart n. Batavia.
17 Maart. *Hebe*, Kiehl, d°.

Oud Calabar. *Aangekomen*
vóór 31 Maart. *Onderneming*, Trip, Amsterdam

New-York. *Zeilklaar.*
23 Apr *Amanda*, Whitehaven, Rott.

Havana. *Aangekomen.*
18 Apr. *Cardenas Packet*, Fraay, Amsterdam
Vertrokken.
16 *Zuiderzee*, de Jong, Amsterd.

Maroïm. *Vertrokken.*
26 Maart. *Catharina*, Jansen, Marseille

Cadix. *Aangekomen.*
7 Mei. *Cornelia Wilhelmina*, Hoeksma, St. Petersburg
(*gisteren abusief gemeld.*)

Lissabon. *Aangekomen.*
29 April. *Kleinkinderen*, de Jong, Gibraltar

Oporto. *Aangekomen.*
4 Mei. *Jufvrouw Hillegonda*, Douwes, Hamburg

Cagliari. *Aangekomen.*
30 Apr. *Arendina*, Boerhave, Newc.
vertrok 1 Mei n. Triest.

Carthagena. *Vertrokken.*
24 April. *Bernardino*, Brouwer, Napels
na geëindigde reparatie.

Konstantinopel. *Vertr.*
28 April. *Gebbina Helena*, de Vries, Galatz

Galatz. *Aangekomen.*
29 April. *Grietje*, Lukkien, Londen
4 Mei. *Lisette*, Velt, d°.
5 *Maria*, Tunteler, d°.

Londen. *Aangekomen.*
12 Mei. *Concordia*, Huizing, Genua
Wiebergina Martens, Balk, Pomaron
13 *Anna Gesina*, Deden, Groningen
Zeilklaar.
12 *Martha*, Topzant, Elseneur
Drie Gezusters, Plukje, Groning.
Tetta Marg., Bus, Koogerpolder
In lading.
Petrus Horreus, Zwieting, St. Petersburg

Deal 13 Mei. De wind NO.

Rochester. *Aangekomen.*
12 Mei. *Gesina*, Bekkering, Venetie

Portsmouth. *Gepasseerd.*
12 Mei. *China*, Tofield, Rotterdam n. Singapore

Wight. *Gepasseerd.*
10 Mei. *Rob. Hendrikus*, Mulder, Rotterdam n. Batavia

Poortland. *Gepasseerd.*
. . Mei. *Anna & Elise*, de Roever, Amsterdam n. Batavia

Goudstaart. *Gepasseerd.*
9 Mei *Maas*, Post, Malaga n. Vlaard.

Falmouth. *Vertrokken.*
12 Mei. *Wilhelmina*, Puister, (v. Marathonisi) Dublin

Liverpool. *In lading.*
12 Mei. *Termonde*, de Boer, St. Pet.

Cardiff. *Aangekomen.*
9 Mei. *Grietje*, Scholtens, Oporto
Familietrouw, Jonker, Caminha

Boness. *Vertrokken.*
10 Mei. *Etherly*, Elwood, Rotterd.
Gesina, Jansen, Harlingen
Zenobia, Carter, d°.
12 *Larch of the Morrell*, Harrison, Rotterdam
Elisabeth Auston, Foster, d°.

Harwich. *Aangekomen.*
11 Mei. *Thames*, Ford, Dordrecht

Hull. *Aangekomen.*
12 Mei. *Jonge Walrave*, Gnodde, Cephalonia
Eelbrandina, Atzema, Odensee

Sunderland. *Vertrokken.*
10 Mei. *Schelde*, Hoefman, Singap.

Middlesbro'. *Aangekomen.*
12 Mei. *Jantina Helena*, ..., Boulogne

Hamburg. *Vertrokken.*
13 Mei *Arnoldus Willem Nanninga* Top, Koningsbergen

Altona. *Aangekomen.*
13 Mei. *Ida*, Jongebloed, Ceara
Vertrokken.
Alida, v. d. Werf, Riga

Cuxhaven. *Aangekomen.*
13 Mei. *Lucia Jantina*, Liefflijn, Gallipoli

Bremerhaven. *Aangekomen*
11 Mei. *Clio*, Roskamp, Bahia
Cornelia, Jentsema, Freder.stad
Vertrokken.
12 *Annette*, Kramer, Groningen

Warnemunde. *Aangekomen*
10 Mei. *Sieka*, Venema, Antwerpen

Swinemunde. *Aangekomen.*
11 Mei. *Adelaar*, Potjewijd, Amst.
Jant. Roelfina, Broekema, Hamb.
Vertrokken.
10 *Fossiena Siers*, Boiten, Avontuur

Dantzig. *Aangekomen.*
11 Mei *Catharina*, Bekkering, Colb.
Vertrokken.
10 *Gesina*, Bartels, Groningen
11 *Mary Galante*, Schwennen, Holl.
Engelina, Heerma, de Maas
Maria, Nagel, Brest

Pillau. *Vertrokken.*
10 Mei. *die Wohlfahrt*, Panitzky, (v. Koningsbergen) Amsterd.
Elsina Jantina, Dijk, Rotterdam
Anja Sietsia, Huisman, Dordt
Hippel (s), Amsterdam
Jan Hendrik, Slager, Montrose
Catharina, Caspers, Leer

Memel. *Aangekomen.*
10 Mei. *Lucas Wildervank*, de Groot, Wartburg
Joh. Elisabeth, Bakker, Colberg
Vertrokken.
Germania, Möller, Rotterdam
Stella Maris, Hartwig, d°.
Osiris, Warnkes, Schiedam
Satisfaction, Boetcher, d°.

Windau. *Vertrokken.*
30 Apr. *Alberdina*, Boerhave, Maas
Margaretha Gesina, de Groot, d°.
Coert Cornelius, Klontje, d°.
5 Mei. *Houthandel*, de Vos, d°.
Bürgermeister Karsten, Voss, Dordrecht
Beurs van Amsterdam, Rasberg, Amsterdam
Elisabeth Machtelina, Wessels, Rotterdam

Bolderaa. *Vertrokken.*
8 Mei. *Martha*, Scherpbier, de Maas
Telemachus, Hazewinkel, Lond.
9 *Jonge Bernard*, Schaap Elseneur

Stockholm. *Aangekomen.*
5 Mei. *Alberdina*, Lever, Amsterd.

Gothenburg. *Zeilklaar.*
8 Mei. *Antje*, Munning, Holland
Christiane Sophie, Bjönnes, d°.
Decima, Grivel, de Noordzee

Christiania. *Aangekomen.*
5 Mei. *Ceres*, Olsen, Holland

Frederikstad. *Aangekomen.*
2 Mei. *Annegina*, Donga, Delfzijl
Zeilklaar.
29 April. *Minerva*, Andersen, Holl.
30 *Stad en Lande*, Alta, d°.
1 Mei. *Union*, de Boer, d°.
Cornelia, Jentsema, d°.
3 *Elisabeth*, Gjersö, d°.

Arendal. *Aangekomen.*
2 Mei. *Henriksen*, Nielsen, Rotterd.
Vertrokken.
30 April. *Uller*, Johansen, Amst.

Bergen. *Vertrokken.*
28 April. *Jantje Holscher*, Joosten, Rusland
30 *Onderneming*, Kooima, d°.
Klasina Arendina, Veldhuis, d°.
Trouw, Bosker, d°.
1 Mei. *Maria*, Visser, d°.
2 *Nijverheid*, Koops, d°.
Jantina, Vos, d°.
Herm. Gerardus, Rozenberg, d°.
Catharina, Doijen, d°.
Cath. Hofland, Hazewinkel, d°.
Gesina Jantina, Vissinga, d°.
Marg. Hermanna, Wilmink, d°.
Hillechina, Fijn, d°.

Elseneur. *Gepasseerd.*
10 Mei. *Theresia*, Wekenborg, Sunderl. n. Koningsbergen
11 *Bouchina*, Koster, Anclam n. Londen
Alexander, Dekker.
Jacomina, Homan.
Tjallinga Aurelia, Ligthart.
Geertje, Pomper.
Gebroeders Fokkes, Fokkes.
Wendelina, Hilbrandts.

Holtenau. *Gepasseerd.*
9 Mei. *Jantje Martens*, Ates, Koningsbergen n. de Zaan

Rendsburg. (9 en 10 ZZO., 11 en 12 ZW.) *Gepasseerd.*
9 Mei. *Etta Johanna*, Gronewoldt, Dantzig n. Amsterdam
11 *Hoffnung*, Gewald, Amsterdam n. Lubeck
Lupus, Wulff, Amsterd. n. Stettin

Scheepstijdingen.

Amsterdam 14 Mei. Het schip *Henriette Louise*, kapt. Meijerdierck, van Hongkong naar Nagasaki, is, volgens brief van Manilla van den 22sten Maart, den 7den Maart aldaar met verlies van fokkemast, voorsteng, boegspriet, zeilen, tuigage, een gedeelte der verschansing, enz. binnengeloopen, na veel storm en slecht weder doorgestaan te hebben; de kapitein hoopte binnen 14 dagen gereed te zijn om de reis voort te zetten. (*Gedeeltelijk gisteren gemeld.*)

— Het schip *William Woodside*, van Moulmain naar Falmouth, is, volgens brief van Galle van den 16den April, door het volk verlaten, dat gered is.

Londen 13 Mei. Het Harlinger kofschip *Juno*, kapt. van der Ley, is 6 dezer op 43° NB. en 9° 30′ WL. in zinkenden staat verlaten, doch het volk gered en alhier aangebragt door de *Vasco de Gama* (s), kapt. Robertson, van St. Ubes komende.

Belfast 13 Mei. Het alhier gestrande schip *Stella*, van de Clyde naar Havana (*zie ons vorig Nommer*), is, na een gedeelte der lading over boord geworpen en de masten gekapt te hebben, vlot en alhier binnengebragt.

Gepraaide Schepen

25 Maart, op 15° ZB. en 6° 38′ ..L., *Telegraph*, Rolufs, v. Java n. Amsterdam.

1 April, op 0° 30′ NB. en 26° WL., *Henriette Maria*, Tjebbes, v. Amsterdam n. Batavia.

1 Mei, op 39° NB. en 41° 40′ WL., *Loopuyt*, v. d. Hidde, v. Tjilatjap n. Schiedam.

Carga-Lijsten.

ROTTERDAM.

BENICARLO, **Patriot,** *M. Knowles:* 28 pijpen Wijn, Phs. van Ommeren; 25 p. Wijn, Roest van der Hoop & Co.; 15 p., 4 vtjs. Wijn, 5 ktjs. Vruchten, v. d. Kun & van Schelle; 1 p. Wijn, L. F. de Bruyn; 80 p. Wijn, Order.

CETTE, **Jeltina,** *A. P. Scherpbier:* 54 f. Wijn, L. F. de Bruyn & Co.; 21 f. Wijn, Smith & Co.; 11 f. Wijn, Lenersan & Co.; 10 f. Wijn, Visser & v. d. Sande; 12 f. Wijn, Hoogerwerff, Chabot & Visser; 8 f. Wijn, L. Berger; 5 f. Wijn, Carps & Ketelaar; 5 f. Wijn, J. H. Claus & J. Raulino; 19 f. Wijn, G. P. Ittmann & Zn.; 21 f. Wijn, A. Milders & Zn.; 20 f. Wijn, J. Ooms Ez. & Co.; 21 f. Wijn, C. L. Ringrose & Co.; 24 f. Wijn, J. A. van der Ven; 6 f. Spiritus, Vink & Co.; 31 f. Wijn, Roest & Co.; 12 f. Wijn, Roelofs, Cloos & Co.; 25 f. Wijn, J. Rahder, te Amst.; 144 f. Wijn, 7 f. Spiritus, Order.

LIVERPOOL, **Statira,** *R. Cook:* 334 ton Ruw Klipzout, J. Schaap Hzn., te Amsterdam.

CARDIFF, **Balmoral,** *van der Zee:* 1520 staven IJzer, E. S. de Jonge.

CARDIFF, **Pioneer,** *Breider:* 4508 st., 140 boss. IJzer, E. S. de Jonge.

HULL, **Swallow,** *Hardy:* 1798 st., 3645 boss., 167 pl. IJzer, E. S. de Jonge.

NEWCASTLE, **Lord Raglan,** *Thomas:* eene partij IJzeren Pijpen, E. S. de Jonge.

AMSTERDAM.

BATAVIA, **Hollandia,** *Ruige:* 1650 kr. Suiker, 2463 b. Bindr., O.-I. Maatsch. van Lijfrente; 529 b. Koffij, 700 z. Gom-Elastiek, Kreglinger & Co.; 491 b. Rijst, van Heeckeren & Co.; 205 z. Peper, 428 z. Cassia, Cramerus & Co.; 144 p. Cassia, 179 k. Gom-Elastiek, 50 pic. Hout, Order; 3 kjs. Regalen, Diversen.

BATAVIA, **Pudel,** *Kalklöser:* 180 kranj. Suiker, 416 b. Koffij, Kreglinger & Co.; 881 kr. Suiker, Bunge & Co.; 1105 kr. Suiker, 103 b. Koffij, 1 partij Bindrotting, Fraissinet & v. Baak; 421 b. Gom-Elastiek, 77 b. Koffij, Order.

Vertr. Passagiers.

Van **Rotterdam:**

Naar **Batavia,** per *Kosmopoliet*, kapt. Bouten: De heer W. H. de Greve, adsp.-ingenieur voor het mijnwezen in O.-I., met echtg. en Jav. vrouw. bediende; dr. A. J. van Heeckeren met echtg., kind en Jav. vrouw. bediende; de heer K. M. A. Botter met echtg. en kind; mevr. de wed. Kooy, geb. Muller; mevr. C. ten Brummeler, geb. Sipkes; mevr. J. H. J. J. Kloppert, geb. de Klerck; de dames Visscher en du Comun; de heeren B. H. Egberts, officier van gezondheid 2de kl. bij het O.-I. leger, B. B. N. Gauthier en van Prehn.

Van een tot zes regels. . . . . ƒ 1.30.
Per gewonen regel . . . . „ 0.20.

ADVERTENTIEN.

Bovendien 45 Cents voor Zegelregt en een Nommer der Courant.
Groote Letters [illegible]ekend naar Plaatsruimte.

REGELS geplaatst aan het slot van het Rubriek BINNENLAND, van 1—4 Regels ƒ 2.50; voor iederen regel meer 50 Cents.

Getrouwd: G. J. DIJKERMAN
Rotterdam, en
14 Mei 1862. R. A. REIFF.
Eenige Kennisgeving. (6321)

Getrouwd: B. VAN MUIJDEN
Rotterdam, (6302) met
14 Mei 1862. A. A. VAN ABKOUDE.

(6275) Voorspoedig bevallen van een *ZOON*, M. C. O. MEES, Geliefde Echtgenoot van
Rotterdam,
13 Mei 1862. J. Th. VOGEL.
Eenige Kennisgeving.

(6318) Heden verloste van een *ZOON* JACOBA SPANJERSBERG, Echtgenoote van
F. G. MORTELMANS.
Rotterdam, 14 Mei 1862.

(6209) Mevrouw de Wed. P. A. G. MARCELIS—GREWEN, betuigt bij deze haren welmeenenden dank voor de talrijke blijken van deelneming, bij het overlijden van haren dierbaren Echtgenoot ondervonden.

(6315) Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van mijne Dochter CORNELIA, betuig ik voor mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen den opregtsten dank.
Rotterdam. Wed. C. VLIERBOOM.
15 Mei 1862. DE JONGH.

De Notaris
A. E. ROEST VAN LIMBURG
HEEFT ZIJN **KANTOOR**
voorloopig Gevestigd
aan de ***Wijnhaven, N.Z., Wijk 2, No. 271***, alhier. (6284)

Brand te *ENSCHEDÉ*.

Eene week geleden was deze Stad, door het bezoek van Z. M. onzen beminden Koning, in de grootste vreugde; thans is zij het tooneel van den treffendsten ramp.

Een brand heeft *Enschedé* heden binnen weinige uren geheel vernield; slechts eene kleine Buitenwijk is gespaard gebleven met eenige buiten de Stad gelegene Fabrieken.

Aan alles is gebrek; duizenden zijn zonder Woning en Levensmiddelen, en voor langen tijd zonder werk.

In dezen grooten nood doet *Enschedé* een beroep op de milddadigheid van *Nederland*, onze Koloniën en onze vele Betrekkingen in het Buitenland.

De Ondergeteekenden, als Commissie geconstitueerd, verzoeken de inzending van Gelden te doen plaats hebben aan B. W. BLIJDENSTEIN JR. te *Enschedé*, de TWENTSCHE BANK-VEREENIGING te *Amsterdam* en B. W. BLIJDENSTEIN te *Londen*, 38 Nicholas Lane.

Enschede, 7 Mei 1862.
LAMB. TEN CATE, *Burgemeester*.
J. STROINK Hz., G. JANNINK, } *Wethouders*.
Mr. B. W. BLIJDENSTEIN Jr., G. A. LOEFF, } *Leden v. d. Raad*.
H. H. EVERS, *Predikant*. (6105)
H. G. VAN COEVERDEN, *Deken en Pastoor*.

J. C. H. BRAUN,
Makelaaar der Zeevaart,
IS VERHUISD
van de *Groote Zeevischmarkt*,
naar de (6328)
Leuvehaven, O.Z. Wijk 1, No. 223.

TENTOONSTELLING
VAN
SCHILDERIJEN,
in de GROOTE ZAAL der
Societeit *HARMONIE*,
Dagelijks geopend van **9** tot **4** ure, des Zondags van **12** tot **3** ure. (6061)

(6253) De Heer F. W. CORCILIUS, sedert een geruimen tijd in onze Zaak werkzaam en gedurende de laatste jaren met onze Procuratie belast, verlaat om redenen van gezondheid de Stad, en trekken wij dus op heden de hem verleende volmagt Eervol in.
Rotterdam, PLUIJGERS & HAUCK.
30 April 1862.

(6326) De Persoon van J. D. D., die 22 April ll. zijn Huis verlaten heeft, wordt dringend verzocht tot zijn Gezin terug te keeren, daar de behoefte ten toppunt is gestegen. Wie eenig narigt hetzij Levend of Dood van hem weet te geven, wordt dringend verzocht dit te doen onder het Nommer dezer Advertentie, aan het Bureau dezer Courant.

(6305) De COMMISSIE van TOEZIGT over het ***Vervoer van Landverhuizers*** te *Rotterdam*, verwittigt hierbij die Heeren Cargadoors, waarvan de Stoomschepen vallen in de termen van het 2e Lid van Artikel 27 der wet van 1 Junij 1861 (*Staatsblad* N°. 53), dat de Verklaring der Commissie in dat Artikel bedoeld, **Kosteloos** te verkrijgen is aan haar Bureau, Wijk 1, N°. 110.
Rotterdam, 14 Mei 1862.
L. PINCOFFS, *Voorzitter*.
W. VAN DER HOEVEN, *Secretaris*.

Stoomboot-Vaart
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN HULL,
voor **PASSAGIERS** en **GOEDEREN.**
De Raderstoomboot ***Sea-Gull***, Kapitein J. LEETHAM, vertrekt van **Rotterdam** naar **Hull**, *aanstaanden Zaturdag*.
(6300) Adres bij *J. B. CROL & Co.*

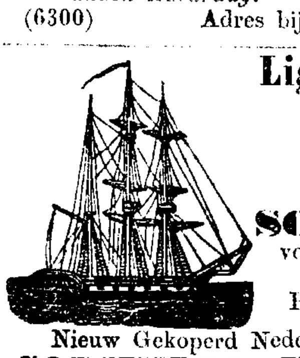

Ligt in Lading
NAAR
BATAVIA
EN
SOERABAIJA,
voor GOEDEREN en PASSAGIERS:
Het Extra Snelzeilend
Nieuw Gekoperd Nederlandsch Barkschip
CORNELIA HENDRIKA,
Kapt. J. VAN DER MEULEN,
hebbende bijzonder uitmuntende Inrigtingen voor 1ste Klasse PASSAGIERS. (4614)
Adres bij de Cargadoors *P. A. VAN ES & Co.*

NAAR (4941)
HONGKONG
(*direct*)
ligt te Rotterdam
in Lading:
Het Snelzeilend Nederlandsch Barkschip
ARLEQUIN,
Kapitein H. SINGER.
Adres *CH. CORNELDER & ZONEN*.

Te Rotterdam
Liggen in Lading
NAAR
NEW-YORK,
het Noordsche Barkschip
JASON,
Kapitein E. C. NIELSEN,
ligt gereed om ten spoedigste te vertrekken.

Het Extra Snelzeilend Pruiss. Clipper Barkschip
ALLEGRO (3/3 Veritas),
Kapitein L. F. W. MULLER, *vertrekt ca.* 20 *Mei*.

Het Mecklenb. Barkschip
TORQUATO TASSO,
Kapitein N. W. BRADHERING, *vertrekt* 10/15 *Junij*.
Adres bij *WAMBERSIE & ZOON*.

Naar NEW-YORK,
het Pruiss. Barkschip
LUCY & PAUL, Kapitein J. H. SACHS, *vertrekt* 30 *Mei*.
Adres bij *HUDIG & BLOKHUIJZEN* en *WAMBERSIE & ZOON*. (6324)

AMSTERDAM,
KAAP DE GOEDE HOOP.

Na arrivement zal in den loop der maand Julij naar
DE KAAPSTAD,
PORT ELISABETH
EN
PORT NATAL
vertrekken, het in deze vaart reeds gunstig bekend zijnde Eerste Klasse gekoperd Nederlandsch Fregatschip
ZAANSTROOM,
Kapiten R. L. SCHAAP,
ingerigt zoowel voor Eerste, als Tweede en Derde Klasse Passagiers. Vaart tevens een bekwamen Scheepsdoctor. (6053)
Adres voor Goederen en Passagiers bij den Heer Reeder *M. C. LAPIDOTH* en bij de Kargadoors *HOIJMAN en SCHUURMAN* te *Amsterdam*.

Te Rotterdam
Ligt in Lading
NAAR
BOSTON,
het Nederlandsch Snelzeilend 3 Mast Schoonerschip
SCHURINGA,
Kapt. H. O. ENGELSMAN.
Ligt gereed.
Adres *HUDIG & BLOKHUIJZEN*. (6808)

NAAR
GOTHENBURG,
het Deensch Galjasschip
FORTUNA,
Kapitein F. JORGENSEN.
Adres ten Kantore van *KUYPER, VAN DAM & SMEER*. (6332)

Te Rotterdam
Ligt in Lading
NAAR
DANTZIG,
het Pruissische Snelzeilende Schoonerschip
KENNET KINGSFORD,
Kapt. R. SCHEEL,
Sluit aanstaanden Zaturdag.
Adres *HUDIG & BLOKHUIJZEN*. (6309)

OPENBARE VERKOOPING
te OUDEWATER.

PIETER MARIE MONTIJN, Notaris, gevestigd te *Gouda*, zal namens zijne Principalen op *Woensdag den 11den Junij* 1862, 's namiddags ten *vijf* ure, in *de Sint Joris Doelen*, te *Oudewater*, **Veilen** en **Verkoopen:**

N°. 1. Een kapitaal, ruim, hecht, sterk, goed doortimmerd en zeer logeabel **WOONHUIS**, benevens **ERVE** en TUIN met VRUCHTBOOMEN en PAKHUIS daarachter, genummerd 50, staande en gelegen aan de Markt binnen *Oudewater*, en achter uitkomende aan de Achterstraat, voorzien van KELDER, 2 POMPEN en verdere Gemakken, Kadastraal N°. 540, 541 en 542, in welke Huizinge sinds verscheidene jaren met bekend succes de Affaire in Manufacturen, Goud, Zilver enz. is uitgeoefend, die thans wegens vertrek van den Eigenaar wordt geliquideerd.

N°. 2. Een hecht, sterk, goed doortimmerd en zeer logeabel **WOONHUIS** en **ERVE**, genummerd 61, staande en gelegen als voren, op den hoek der Havenstraat nabij de Vischmarkt.

Nog diverse **WOONHUIZEN** en **PAKHUIZEN**, benevens eenen welaangelegden **TUIN** en **BOOMGAARD** met **TUINHUIS**, aan den Nieuwen Cingel, groot **28** Roeden **28** Ellen, en een Perceel best **BOUWLAND**, groot **30** Roeden **50** Ellen aan den Ouden Cingel, alles onder *Oudewater*.

Breeder bij Biljetten omschreven en zijnde inmiddels UIT DE HAND TE KOOP. (6294)

Openbare Vrijwillige Verkooping,

ten overstaan van den te *Cappelle op d'IJssel*, residerenden Notaris *DIRK CORNELIS KLEIJ*, op MORGEN *den 16den Mei* 1862, des voormiddags ten 9 ure, aan de Bouwmanswoning, bewoond door WILLEM KARREMAN, aan den Groenenweg in de Gemeente *Zevenhuizen*, van:

4 PAARDEN gelijk Tands, 3 VEULENS, 3 Kalfdragende KOEIJEN, 7 MELKKOEIJEN, 7 GUISTE VAARZEN, 3 KALFVAARZEN, 1 KALFSCHOT, 1 OS, 3 VARE KOEIJEN, 3 GUISTE SCHOTTEN, 5 PINKEN, 40 Eenjarige WEERSCHAPEN, eene partij KIPPEN, benevens BOUW-, MELK- en STALGEREEDSCHAPPEN, ongeveer 4000 Ponden HOOI, eene partij STROO en eene MESTSTAAL. (5991)

AFSLAG te *ROTTERDAM*,
in het Logement en Koffijhuis *de Groote Romein*,

De **WARMOESIERS-TUIN** met **HUIS** en Annexe **GEBOUWEN**, staande en gelegen te *Delft*, aan het Zuideinde, Wijk 7, N°. 152, groot **1** Bunder **31** Roeden **74** Ellen, en verhuurd aan J. D. VAN VUURDE, Tuinder te *Delft*, voor ƒ 350 per jaar; is ingezet op ƒ 4800; en het **HUIS** en **ERVE** met **STALLING**, aan het Zuideinde te *Delft*, in Wijk 7 N°. 169, is ingezet op ƒ 1250.

Welke Perceelen op *Dingsdag den 20sten Mei eerstkomende*, des middags ten 12 ure, door den Notaris *EGBERTUS WESSELIUS VAN LAARS*, Residerende te *Rotterdam*, zullen worden **Afgeslagen** en definitief **Verkocht** in het Logement en Koffijhuis *de Groote Romein* te *Rotterdam*.

Inmiddels zijn de voorschreven Perceelen dagelijks te bezigtigen, na daarvan aan den Huurder J. D. VAN VUURDE of Bewoner toegang te hebben verzocht. (6331)

P°. AUGUSTUS OF EERDER TE HUUR, ad ƒ 200:
EENE NETTE WONING (vrij).
Nieuwe haven, Z/Z, 12, N°. 201. (6313)

OPENBARE AANBESTEDING.

De COMMISSIE over het **Krankzinnigen gesticht** te *Rotterdam* zal op *Vrijdag den 6den Junij* 1862, des avonds ten 6 ure, **aanbesteden:**

De **LEVERANTIE** van de navolgende
ARTIKELEN,
benoodigd van 1 *Julij* 1862 *tot en met* 30 *Junij* 1863, als:

RUND- en KALFSVLEESCH, VET, RUNDERBOUTEN, Delftsche GRASBOTER, KAAS, ZOUT, MELK, New-Castle STEENKOLEN, Gewone en Afgezwavelde COAKS, STIJFSEL en GRUTTERSWAREN.

Alles nader omschreven in de Voorwaarden die op de gewone dagen, van des voormiddags 9 tot des namiddags 2 ure, in gemeld Gesticht ter lezing liggen. (6190)

(6046) UIT DE HAND TE KOOP: Door verandering van Affaire, een in volle werking zijnde
STANDAARDKORENMOLEN,
nabij *'s Gravenhage*, met annex WOONHUIS, SCHUUR, STALLING en grooten TUIN; alles dadelijk te aanvaarden. Te bevragen bij *franco* Brieven, ten Kantore van den Notaris *METMAN*, te *Wateringen*.

UIT DE HAND TE KOOP: **Twee IJzeren**
OLIEBAKKEN,
inhoudende *vier-en-tachtig* Vat, VÓÓR- en NASLAGSLADE, VÓÓR- en NASLAGSKETEL, Twee WALSEN, Een NASLAGPAN, OLIEMATEN enz. enz. Te bezigtigen bij den Eigenaar *W. VLIEGENTHART*, te *'s Gravendeel*. Brieven *franco*. (6290)

(6296) Door toevallige gelegendheid biedt men UIT DE HAND TE KOOP AAN: **Een zeer net en goed onderhouden**
BAROUCHET,
geschikt voor Zes Personen en om met Een en Twee Paarden te berijden. Te bevragen bij *F. KARREMAN*, Wagenmaker te *Overschie*.

ATTENTIE.
Door Ziekelijke omstandigheid wordt te *Rotterdam* TER OVERNEMING AANGEBODEN:
Een Florissante ZAAK,
Courant-Artikel Groot- en **Klein-Handel,** waarvoor, met den voorraad p. m. **25** à **30** Mille vereischt wordt. Het Magazijn waarin de Zaak wordt uitgeoefend TE HUUR à ƒ 600 of bij verkiezing het Huis TE KOOP. Adres met *franco* Brieven, onder het Nommer dezer Advertentie, aan het Bureau dezer Courant. (6242)

TE HUUR:
EEN NETTE BOVENWONING,
bestaande uit drie Kamers, Keuken en ruimen Voorzolder, te aanvaarden met primo Junij. Te bevragen met *franco* brieven, onder letter H, bij *J. Th. DE BROUWER*, Papier- en Kunsthandelaar, Hoofdsteeg. (6323)

Bij **N. VAN ROSSEM,** aan de *Bontepaal*, Wijk E, N°. 112, zijn te bekomen beste Jaarsche Gespeeld hebbende
EZELINNEN,
in HUUR als ook TE KOOP. Levert ook de **Melk** aan de Huizen, belooft eene Prompte en Civiele Bediening. Verzoeke ieders Gunst en Recommandatie. (6330)

GROOTE
MUZIJKWERKEN
met **4**, **6**, **8** tot **24** ARIA'S, waaronder Prachtstukken met Klokkenspel, Trom, Klokkenspel en Castagnetten, Mandolines enz.; voorts Kleine **MUZIJKDOOZEN** van **2** tot **8** ARIA'S, tot welker levering zich aanbeveelt *H. HELLER*, te *Bern*, (*franco*), wordende ook courante Artikelen in betaling aangenomen. (4207)

TENTOONSTELLING
DER
VOORWERPEN,
INGEZONDEN VOOR DE (6298)
Verloting ten voordeele van het Nederlandsche Zendeling-Genootschap te *Rotterdam*,
op ***Donderdag en Vrijdag den 15 en 16***, en op ***Maandag en Dingsdag den 19 en 20 Mei e. k.***, van des voormiddags 10 tot des namiddags 4 ure, in de Zaal der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*, in den Oppert, tegen betaling van **25** Cents per Persoon.

ROTTERDAM EN LONDEN.
Voor GOEDEREN en VEE.
Het Stoomschip
MAGNET, ... Kapitein J. S. LETKEY,
Vertrekt van ROTTERDAM naar LONDEN,
ZATURDAG 17 MEI. (6291)
Adres bij den Agent Ph. VAN OMMEREN.

ROTTERDAMSCHE STOOMVAART-VEREENIGING.
ROTTERDAM—HARBURG—HAMBURG.
De Stoomboot ***ELVE***, Kapt. G. J. HAIJEN, vertrekt ***Vrijdag morgen 16 Mei.***
(6065) **De Agenten P. A. VAN ES & Co.**

NOTARISHUIS TE ROTTERDAM.
Op heden Donderdag den 15den Mei 1862.
des Namiddags ten 5 ure.
VEILING VAN:
Een **WOONHUIS** en **ERVE**, aan de Geldersche Kade, 2—47.
Een **WOONHUIS** met PAKHUIS en **ERVE**, in de Wijnstraat, 2—93.
Een **TUIN** met HUIZING en GEBOUW, in de Lange Warande, 13—425, gr. 10 R. 9 E.
Een **PAND**, bestaande in Vier BENEDEN- en Vier BOVENWONINGEN, met TUINTJES en **ERVE**, aan de O. Z. van den Goudschen Rijweg, 13—545, 546, 547 en 548.
Een Overdekte **GANG** met **BOVENWONING** en een **PAND**, met daarbij behoorenden GROND, aan de O. Z. van den Goudschen Rijweg, 13—540.
Een Stuk **MOESLAND** met daarop staande SCHUUR, in de Mannenlaan, 13—387, gr. 8 R. 60 E.
Een **BUITENVERBLIJF**, genaamd ***Dorpzigt***, en **ERVE**, te *Hillegersberg*, gr. 35 R. 99 El.

CONTAGIEUSE ZIEKTEN.
BEDERF
van het Bloed, Huiduitslag.

Spoedige genezing en in het geheim van primitieve of constitutionnele ziekten der beide seksen, door de **Biscuits dépuratifs** van Dr. OLLIVIER te *Parijs*.

In dit aangenaam en gemakkelijk geneesmiddel zijn de actieve beginselen chemisch verbonden met de voedende bestanddeelen, wat hunne vertering gemakkelijk maakt en oorzaak is dat zij doordringen tot in alle organische vezelen, waar zij den wortel van het kwaad wegnemen, waaruit radicale genezing voortvloeit. Dit belangrijk resultaat, dat uitsluitend de zoogenaamd alimentaire methode van Dr. OLLIVIER kenmerkt, zou door geen ander geneesmiddel onder de gewone pharmaceutische vormen verkregen kunnen worden.

Nadat vier jaren lang openbare proefnemingen genomen en met den besten uitslag bekroond waren, zijn de **Biscuits Ollivier** goedgekeurd door de *Académie Impériale de Médecine*, geautoriseerd door de Regering, en is bovendien eene belooning van 24,000 francs toegekend aan Dr. OLLIVIER. — De Biscuits worden met goed gevolg aangewend tegen alle ziekten welke voortspruiten uit bederf van het bloed of uit scherpte der vochten. Vooral genezen zij zeer spoedig de geheime ziekten, den huiduitslag, de scrofuleuse ziekten, van welken ernstigen aard, van welken vorm of hoe verouderd ook, herhaalde accidenten aan mond, neus, oogen en ooren, rheumatieke pijnen, jeukingen, roode vlekken in het aangezigt enz. — Te *Parijs*, Rue St. Honoré, 274 (op de 1ste étage). Consulten gratis met gefrankeerde Brieven.

Hoofddepôt voor Nederland:
bij H. H. ULOTH, Apotheker, Zeedijk, te *Amsterdam*.

Depôts bij de Apothekers VAN SANTEN KOLFF en M. CLOOS (Vriesche Apotheek), te *Rotterdam*; VAN RENESSE en J. L. F. C. SNABILIÉ, Apoth., Spui, te *'s Gravenhage*; VAN DE KAMER, *Middelburg*; J. STRAATMAN, te *'s Bosch*; GROOTENDORST, te *Utrecht*; A. J. FAASSEN, te *Tiel*, en D. TIMMERMAN, te *Roermond*. Er wordt te *Groningen* een **Depôthouder** gevraagd. Brieven *franco* aan het Hoofd-Depôt. (12969)

Zeeuwsche
MAATSCHAPPIJ
VAN
Stoomvaart.

STOOMBOOT: DE STAD VLISSINGEN N°. 2.
Van **Vlissingen** *Maandag*, *Woensdag* en *Vrijdag*, des morgens ten **8** ure, na aankomst van de Stoomboot van *Breskens*.
Van **Rotterdam** *Dingsdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, des morgens ten **10** ure, na aankomst van den Rijn-spoortrein. (5509)

ROTTERDAM EN GRANGEMOUTH.
In Directe Verbinding met GLASGOW, door het FORTH en CLYDE KANAAL.
Het Stoomschip ***Louise***, Kapt. P. J. VAN DER GRIENT, zal van **hier** naar **Grangemouth** vertrekken *Zaturdag* 17 *Mei*, des morgens vroeg.
(6306) Adres bij *D. BURGER & Zn.*

ROTTERDAM-NEWCASTLE.
voor PASSAGIERS en GOEDEREN.
De Stoomboot ***Lord Raglan***, Kapt. J. H. THOMPSON, vertrekt van **hier** naar **Newcastle**, *Zaturdag* 17 *Mei*, des morgens vroeg.
(6307) Adres bij *D. BURGER & ZOON*.

ROTTERDAM EN LEITH.
Stoomboot-Dienst
voor **PASSAGIERS** en **GOEDEREN.**
Het Engelsch Schroefstoomschip ***Holyrood***, Kapitein LUCKIE, vertrekt van **Rotterdam** naar **Leith**, *Zaturdag den 17den Mei*, des morgens vroeg.
(6109) Adres bij de Agenten *BOUTMY & Co.*

VOOR GOEDEREN EN PASSAGIERS

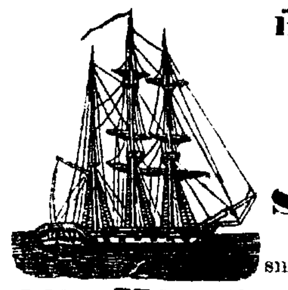

ligt te *Rotterdam*
in Lading
NAAR
BATAVIA
EN
SOERABAYA,
het Nederl. Gekoperd snelzeilend Clipper Barkschip
JHR. MR. VAN DE WALL VAN PUTTERSHOEK,
Kapt. K. F. LAMMERTS. (4442)
Adres de Bevrachters *THOEN, HUDIG & Co.*, en de Cargadoors *HUDIG & PIETERS* en *VAN WAGENINGEN & KEIJSER*, te *Dordrecht*.

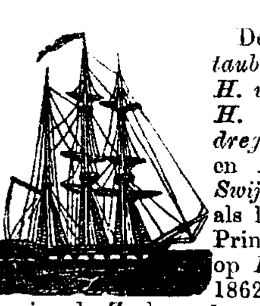

De Makelaars *F. N. Montauban van Swijndregt*, *W. H. van Dam H.H.Zoon*, *W. H. Montauban van Swijndregt*, *B. C. D. Hanegraaff* en *H. N. Montauban van Swijndregt*, te *Rotterdam*, als last hebbende van hunne Principalen, zijn van meening op *Dingsdag den 27sten Mei* 1862, des middags ten *twaalf* ure, in de Zaal op den Hoek der Scheepmakershaven en Bierstraat, Wijk 1, N°. 499 alhier, publiek te doen **Veilen:**

Het Snelzeilend, Gekoperd en Kopervast Nederlandsch (6304)
BARKSCHIP
DINA,
gevoerd door Kapitein M. RADEMAKERS, volgens Meetbrief lang 37 El 60 duim, wijd 7 El 38 Duim, hol 5 El 25 duim en alzoo groot **647 Tonnen**, met al deszelfs RONDHOUT, Staand en Loopend WANT, GESCHUT, ANKERS, KETTINGEN, TOUWEN, ZEILEN en verderen INVENTARIS, zoo als hetzelve is liggende in de Westerhaven te *Rotterdam*.

Nog zal afzonderlijk **Geveild** worden:
Een CHRONOMETER.

AANBESTEDING.

De DIRECTIE der ***Rotterdamsche Suiker-Raffinaderij*** zal op *Maandag den 26sten Mei* 1862, des middags ten 12 ure, ten Huize van den Heer LEIJGRAAFF, in de Nieuwe Stadsherberg in het openbaar **Aanbesteden:**

Den **OPBOUW** voor een **FABRIEK** met **WONING** en **PAKHUIS.**

De bestekken liggen ter lezing, van af Maandag 12 dezer, te *'s Hage* in het *Hotel der Nederlanden*; te *Amsterdam*, in het *Poolsche Koffijhuis*; te *Utrecht*, in de *Liggende Os*; te *Arnhem*, in het *Hotel des Pays-Bas*; en te *Rotterdam*, in het *Nieuwe Koffijhuis*, het *Fransche Koffijhuis*, het Koffijhuis het *Neerlandsch Wapen* en in de *Nieuwe Stadsherberg* bij LEIJGRAAFF, alwaar van af den 12den dezer ook de Teekeningen kunnen bezigtigd worden en het bestek à *een gulden* te bekomen is. — De aanwijzing in loco zal geschieden op *Donderdag den 22sten Mei aanst.* tusschen 11 en 12 ure. (6077)
Rotterdam, 9 M[illegible] 1862.

ER WORDT TE KOOP GEVRAAGD:
EEN HUIS OF PAKHUIS
met ZOLDERS, liefst in den omtrek van de Frankenstraat of Goudsche Vest, met opgaaf van prijs en waar te bezigtigen. Brieven *franco*, letter K, bij *G. B. POESCHMANN*, Boekh. Hoogstraat, wijk 10, N°. 60. (6312)

NEDERLANDSCHE RHIJN-SPOORWEG.

Dienst van 26 Mei tot 1 September 1862.

Van Amsterdam naar Utrecht en Rotterdam.

STATIONS.	1 gd. ps. tr. 1, 2, 3 kl.	2 1, 2 en 3 klas.	4 expr. tr. 1 en 2 klas.	5 zondag 1, 2, 3 kl.	6 1, 2 en 3 klas.	A gd. ps. tr. 3 klas.	7 expr. tr. 1 en 2 klas.	8 expr. tr. 1, 2, 3 klas.	9* 1, 2 en 3 klas.	10 1, 2 en 3 klas.	11 Zondag 1, 2, 3 klas.	12 1, 2 en 3 klas.	13 gd. ps. tr. 1, 2, 3 klas.
		mrg.	mrg.	mrg.	mrg.		nam.	nam.	nam*	's av.		's av.	's av.
AMSTERD. Vertr.		6.55	8.20	8.30	11.05		12.30	2.40	4.25	6.25		8.30	9.—
UTRECHT Aank.		8.05	9.—	10.15	12.10		1.15	3.20	5.25	7.30		9.35	10.40
								Prs. 1,2,3,	*	Ex. 1, 2,			
UTRECHT Vertr.	5.50	8.15	9.05		12.20		1.20	3.40	5.30	7.40		9.45	
WOERDEN	6.25	8.40	—		12.46		1.38	4.06	5.58	8.—		10.11	
GOUDA	7.10	9.04	9.35		1.15		1.57	4.37	6.24	8.18		10.32	
ROTTERD. Aank.	8.20	9.40	10.—		1.50		2.25	5.10	7.—	8.40		11.10	

Van Rotterdam naar Utrecht en Amsterdam.

STATIONS.	1	2	4	5	6	A	7	8	9*	10	11	12	13
ROTTERD. Vertr.		6.30	8.15		10.30	*11.40	12.25	2.20	*4.05	5.50		7.50	9.—
GOUDA		7.05	8.37		11.04	1.15	12.48	2.42	4.38	6.25		8.19	9.40
WOERDEN		7.27	—		11.27	2.20	1.07	3.—	5.08	6.51		8.52	10.15
UTRECHT Aank.		7.55	9.10		12.—	3.—	1.25	3.20	5.35	7.20		9.25	11.—
								Prs. 1,2,3,	*	Ex. 1, 2,			
UTRECHT Vertr.	6.—	8.—	9.18		12.05		1.30	3.35	5.40	7.25	8.35	9.30	
AMSTERD. Aank.	7.50	9.15	10.—		1.10		2.15	4.30	6.30	8.10	9.55	10.30	

Van Rotterd. en Amst. naar Utr., Arnh. en Emmer.

STATIONS.	1 gd. ps. tr. 1, 2, 3 klas.	2 1, 2 en 3 klas.	4 expr. tr. 1 en 2 klas.	5 Zondag 1, 2, 3 klas.	6 1, 2 en 3 klas.	A* gd. ps. tr. 3 klas.	7 expr. tr, 1, 2 klas.	8 expr. tr. 1, 2, 3 klas.	9* 1, 2 en 3 klas.	10 1, 2 en 3 klas.	12 1, 2 en 3 klas.	13 gd. ps. tr. 1, 2, 3 klas.
		mrg.	mrg.	mrg.	mrg.	mrg.	nam.	nam.	nam.	nam.	'sav.	'sav.
ROTTERD. Vertr.		6.30	8.15		10.30	*11.40	12.25	2.20	*4,05	5.50	7.50	9.—
GOUDA		7.05	8.37		11.04	1.15	12.48	2.42	4.38	6.25	8.19	9.40
WOERDEN		7.27	—		11.27	2.20	1.07	3.—	5.08	6.51	8.52	10,15
UTRECHT Aank.		7.55	9.10		12.00	3.00	1.25	3.20	5.35	7.20	9.25	11.—
AMSTERD. Vertr.		6.55	8.20	8.30	11.05		12.30	2.40	*4.25	6.25	8.30	9.—
UTRECHT. Aank.		8.05	9.00	10.15	12.10		1.15	3.20	5.25	7.30	9.35	10.40
								Ex. 1, 2	*			
UTRECHT. Vertr.		8.10	9.15		12.15			3.25	5.45	7.35	9.40	
ARNHEM	5.30	9.55	10.35		2.15			4.40	7.25	9.10	11.15	
ZEVENAAR . . .	6.35		10.55		2.50			5.10		9.45		
EMMERIK. Aank.	7.35		11.25		3.25			5.30		10.15		

Van Emmer. naar Arnh., Utr., Amst. en Rotterd.

STATIONS.	1 gd. ps. tr. 1, 2, 3 klas.	2 1, 2 en 3 klas.	3 gd. ps. tr. 1, 2, 3 klas.	4 exp. tr. 1 en 2 klas.	6 1, 2 en 3 klas.	7 expr. tr. 1 en 2 klas.	8 1, 2 en 3 klas.	9* 1, 2 en 3 klas.	10 expr. tr. 1 en 2 klas.	11 Zondag 1, 2, 3 klas.	12 1, 2 en 3 klas.
	mrg.	mrg.	mrg.	mrg.	mrg.	mrg.	nam.	nam.	nam.	's av.	's av.
EMMERIK Vertr.			6.—		9.—	11.—	12.50		4.50		
ZEVENAAR . . .			7.—		9.50	11.40	1.25		5.35		
ARNHEM		*6.10	7.35	7.45	10.20	12.—	1.55		6.05		7.45
UTRECHT Aank.		7.55		9.—	12.00	1.15	3.30		7.20		9.25
UTRECHT Vertr.	6.—	8.—		9.18	12.05	1.30	3.35	*5 40	7.25	8.35	9.30
AMSTERD. Aank.	7.50	9.15		10.—	1.10	2.15	4.30	6.30	8.10	9.55	10.30
UTRECHT Vertr.	5.50	8.15		9.05	12.20	1.20	3,40	*5.30	7.40		9.45
WOERDEN . . .	6.25	8.40		—	12.46	1.38	4.06	5.58	8.—		10.11
GOUDA	7,10	9.04		9.35	1.15	1.57	4.37	6.24	8.18		10.32
ROTTERD. Aank.	8.20	9.40		10.—	1.50	2.25	5.10	7.—	8.40		11.10

* De Treinen Nr. 2 *Arnhem—Utrecht*, Nr. 9 *Amsterdam—Rotterdam*, *Rotterdam—Amsterdam*, *Utrecht—Arnhem* en A *Rotterdam—Utrecht* loopen des Zondags en op algemeen erkende Christelijke Feestdagen **niet.**

Op Zon- en algemeen erkende Christelijke Feestdagen zal Trein 4, die des morgens ten 7 uur 45 min. van *Arnhem* vertrekt, op de Stations *Wolfhezen* en *Veenendaal* tot het In- en Uitlaten van Reizigers stilhouden.

Wanneer tusschen *Amsterdam* en *Rotterdam* gebruik wordt gemaakt van gedeelte expres- en gedeelte Personen-Treinen (de Treinen 8 en 10) wordt geene verhooging van Vracht toegepast, en gelegenheid tot reizen in Derde Klasse Rijtuigen verstrekt.

Tusschen ***Amsterdam*** en ***Rotterdam Vice Versa***, behoeven de REIZIGERS te ***Utrecht*** **niet van Rijtuigen te verwisselen,** indien zij in de daartoe bestemde Wagens plaats nemen.

Voor het overige wordt naar de **GROOTE AANPLAKBILLETTEN** en de **KLEINE DIENSTBILLETTEN** verwezen, welke laatste aan alle Stations en Factorijen van den Rhijn-Spoorweg tegen betaling van 3 Cents per Stuk verkrijgbaar zijn.

Utrecht den 15den Mei 1862. (6293)

DE DIRECTIE.

DE STAALWIJN

van den Apotheker G. VAN LIPP, te *Kleef*,

bekleedt onder de Staalmiddelen eene eerste plaats, vereenigende in zich de opwekkende eigenschap van den Wijn met de versterkende van het IJzer.

Deze **STAALWIJN** wordt met het beste gevolg aangewend in alle ziekten, die eene verbetering van het Bloed en eene versterking van de Zenuwen vereischen, bij zenuwzwakte met alle daarbij voorkomende ziekteverschijnselen, bij ziekelijke aandoeningen van het hoofd- en ruggemerg, ter bestrijding van zoo vele uit zwakte voortkomende onderbuikskwalen, en is bijkans onmisbaar in vele ziekten der kinderen. Daarbij is de LIPP'sche **STAALWIJN** zeer aangenaam van smaak en uitmuntend geschikt voor een langdurig gebruik, daar zelfs de zwakste magen denzelven bijzonder goed verdragen kunnen.

De Flacon, met gebruiksaanwijzing kost *f* 1.25.

Heeren Apothekers genieten een behoorlijk Rabat.

Eene Brochure, die over dit heilmiddel handelt, wordt gratis afgegeven.

Waarde Heer v. LIPP! *Bonn*, 10 October 1861.

Ik ben altijd een zeer bepaalde Vriend van uw voortreffelijke praeparaat, ja ik schat het thans met bijzondere voldoening, daar ik hetzelve voortdurend aanwend en mij volkomen van zijne ligte verteerbaarheid en van de volmaaktheid overtuigd heb, waarmede het in de sappen overgaat, zich daardoor hoogst gunstig onderscheidende van de meeste soortgelijke middelen.

UE. de verzekering gevende, dat ik uwen **STAALWIJN** steeds uit innige overtuiging aanbevelen zal, verblijve ik, enz.

Dr. **KILIAN**,
Geheim Med. Raad en Prof. aan de Hoogeschool.

Is te ontbieden door de Hoofdagenten F. VON WINDHEIM & C°., **VERKOOPHUIS**, te *Amsterdam* en hunne Dépôts.

Rotterdam, J. A. KLINGER & Co.
" F. E. VAN SANTEN KOLFF.
Bergen-op-Zoom, D. POUWELS.
" P. F. APPELBOOM.
Brouwershaven, G. ALING.
Delft, J. T. WAGNER.
Dordrecht, Wed. J. VETH.
Goes, Wed. C. VREEKE.
Gorinchem, H. BODERIJ.
Gouda, A. GOEDRAAD.
" Wed. A. C. SCHOUTEN.
" H. P. VAN FRANKENHUIZEN.
Leyden, L. G. DIRKS, Verkooph. Donkersteeg.
Helleroetsluis, H. G. VAN STEEDEN.
" ALEX. BRUCH.
Maassluis, P. POORTMAN.
Middelburg, J. C. KRUISSE.
Oostburg, Wed. P. J. GEELHOED.
Schiedam, M. J. DE LANGE.
Sluis, Gez. JANSEN.
Steenbergen, W. VAN DER KAR.
Vlaardingen, J. LAGERWERFF.
Vlissingen, A. M. KALBFLEISCH.
Willemstad, B. FRIDERICHS.

En in de bekende **Dépôts** in de andere Steden (6285)

DECALCOMANIE,

of de Kunst om met daartoe expresselijk vervaardigde **Kleurendruk-Platen** alle mogelijke Voorwerpen te **beschilderen,** als ware het door de bekwaamsten geschied. Porcelein, Ivoor, Leder, Lakwerk, Hout, Marmer, alles in één woord, is er vatbaar voor. Te verkrijgen aan het **Dépôt** bij ***DESGUERROIS & Co.,*** te *Amsterdam*, als ook bij de Onderstaanden, te *Rotterdam*: (6244)

de Heer *F. VAN DIEREN*, Hoogstraat 7—109,
en Mejufvr. *A. C. FUHRI*, Hoofdsteeg,

DECALCOMANIE.

De Kunst om in weinige Minuten allerlei Voorwerpen met de Fijnste Bloemen, Vogels, Vruchten, Letters, enz te **beschilderen,** als: Hout, Pleister, Glas, Zink, Albast, Ivoor, Marmer, Papier, Zijde, Porcelein, enz. enz.

Iedereen kan deze Kunst in Praktijk brengen, daar de uitvoering zeer eenvoudig is. De **Kleurendruk-Platen** en de **Vernis** zijn verkrijgbaar bij (6314)

G. W. VAN BELLE, Haagsche Veer.
MEIJER & BLESSING, Noordblaak.

SOOLBAD NAUHEIM

bij Frankfort a/d Main.

De **Nauheimer Sooltermen,** rijk in koolzuurstof, die reeds zulk eene aanzienlijke vermaardheid verkregen hebben, worden zoowel tot drinkkuren als tot badkuren gebezigd. De beide naast de schoone, nieuw gebouwde Drinkhal gelegen Drinkbronnen, de **Koerbronnen** en de **Zoutbronnen,** met eene temperatuur van 17 °/₀ R., onderscheiden zich door hare helderheid, haren aangenamen smaak en door haar gasgehalte. De Koerbron heeft een ligter, de Zoutbron een sterker afvoerende kracht. De eerste wordt met regt met de *Kissinger Ragotzy* gelijk gesteld. — De drie heerlijke bronnen om te baden, de wijd beroemde **NAUHEIMER SPRUDEL,** van resp. 29, 27 en 23 °/₀ R. natuurlijke warmte, met 4 °/₀ Zoutgehalte en zeer rijk aan Koolzuurstof, worden niet alleen tot het nemen van Baden maar ook tot alle soorten van Douches gebezigd en leveren zulk een rijk materieel tot Koolzuredouches, als men niet ligtelijk aan andere bronnen vinden zal. Door de inrigtingen der Bronnen, Leidingen en Badhuizen bestaat de mogelijkheid, die anders nergens in *Duitschland* bestaat, *om de* **natuurlijke** *warmte der baden, die tusschen 22 en 29 °/₀ bedraagt, te wijzigen.*

De Drinkbronnen zoowel als die welke tot Baden gebruikt worden, vinden hare aanwending: bij alle vormen van *Scrofula*, inzonderheid bij Scrophulose Huiduitslag en Flechten, bij Scrophulose Zweeren en Beenpijnen; verder bij *Rheumatische ongesteldheden en Jicht*; bij Chronische ongesteldheden van den onderbuik, *Haemorroiden*, uitzetting van lever en milt; bij ziekten van den uterus, onvruchtbaarheid en zenuwziekten van verschillenden aard; eindelijk bij verouderde Syphylitische aandoeningen.

Nauheim vereenigt met de werkzaamheid zijner wateren de aangenaamheden, welke de meest bevoorregte Baden van het Rijndal aanbieden. In den *Provisioneele Koerzaal*; de Conversatie-, Bal-, Concert-, Lees- en Speelzalen treft men dagelijks een uitgezocht gezelschap aan. Het **Orchest,** uit degelijke Toonkunstenaars zamengesteld, onder de leiding van den Kapelmeester EDMUND NEUMANN, laat zich 's morgens aan de Bronnen en 's avonds in den Tuin van de Koerzaal hooren, terwijl gedurende het Saisoen onophoudelijk Bals en Concerten plaats hebben. In de Hôtels vindt de vreemdeling een voortreffelijk table d'hôte en restaurants à la carte.

Opening der Salons sedert 1 April en van het Bad-Saisoen 15 Mei.

***Nauheim* is door middel van den Main-Weser-Spoorweg 55 Minuten van Frankfort verwijderd.** (5630)

BAD-EMS.

Opening van het Bad-Saisoen op 1 Mei.

Alle dagen **Muzijkale Uitvoeringen** en **Concerten,** terwijl bovendien een **Leeskabinet** en eene **Restauratie** in het Koergebouw geopend zullen zijd. Er bestaat eene directe Stoomboot- en Spoorverbinding met ***Keulen, Coblentz*** en den ***Rheingau*** (*Rudesheim*); verder van ***Rudesheim,*** met ***Wiesbaden, Mainz*** en ***Frankfort,*** door middel van den Nassauschen Rhein-Lhan-Spoorweg en den Taunus-Spoorweg. (5140)

GANTS

de la Maison Privat de *Paris.*

Seuls dépositaires en *Hollande*:
Amsterdam, Madame VAN DER HULST.
" Mr. BODENHEIM.
Rotterdam, " CHs. COUCKE.
La Haye, " TEUPKEN.
Utrecht, " BRANDON.
" Mlle SCHEEPERS.
Leijden, Mr. HOELEN.
Groningue, Mr. WREESMANN. (5618)

CONSERVATEUR DENTAIRE

EAU DE PHILIPPE

Dépôt Général
CHEZ (4007)

CH^s. COUCKE,

515, Hoogstraat, Rotterdam.

MINERAAL-WATER-FABRIJK

naar Dr. STRUVE.

Wij hebben alhier eene dergelijke FABRIJK en van andere mousserende Dranken opgerigt, welke wij het Publiek zeer aanbevelen.

Boompjes, N°. 110. **LEVELT & OTTO.**

Aan de Fabrijk ook in het klein verkrijgbaar. (6317)

CANDIDAAT-NOTARIS.

Examen November 1862.

Bij een CANDIDAAT-NOTARIS te *Rotterdam*,— door wien reeds velen met gunstig gevolg het Examen hebben afgelegd, — **bestaat weder** gelegenheid tot Theoretisch en Practisch onderrigt, voor het **Examen als Notaris** *in November aanstaande.*

Adres lett. C A, Boekhandel *VERBRUGGEN & VAN DUIJM*, *Rotterdam*, Hoofdsteeg. Brieven *franco.* (6316)

Administratie op Java.

Een HOOFD-ADMINISTRATEUR, door ondervinding bekend met **Cultures op *Java*** en de daaraan verbondene **Fabricatie** en **Administratie,** BIEDT ZICH AAN als

GEMAGTIGDE,

om aldaar de belangen van afwezigen waar te nemen in zijne bovengemelde qualiteit, dienende zulks hoofdzakelijk om door controle de geldelijke belangen plaatselijk te secureren. Informatien en Voorwaarden zijn te verkrijgen ter Burele van deze Courant. (11409)

Een JONGELING van 19 jaren, theoretisch en practisch ervaren in de Machinerie, tevens Bankwerker, zag zich gaarne als

2de MACHINIST

GEPLAATST, liefst op eene naar buitenlands varende **Stoomboot.** De beste getuigenissen kunnen door hem worden overgelegd. Gegadigden gelieven zich te adresseren met *franco* Brieven, onder het nommer dezer Advertentie, aan het Bureau dezer Courant. (6245)

ATTENTIE.

IEMAND van middelbaren leeftijd, uit den Fatsoenlijken Stand, bekend met de *Fransche* en *Hoogduitsche* **Talen,** *Italiaansch* **Boekhouden,** en voorts eener algemeene Wetenschappelijke en Administrative kennis, ervaren in het Vak van **Manufacturen,** biedt zich aan als

BOEKHOUDER, MAGAZIJNCHEF

of dergelijke **BETREKKING.** Adres met *franco* Brieven onder het Nommer dezer Advertentie, aan het Bureau dezer Courant. (6180)

EEN JONG MENSCH,

van eene goede Familie, hebbende in *Hamburg* eene goede commerciele Opvoeding genoten, de *Fransche*, *Engelsche* en *Duitsche* **Talen** in den grond verstaande en in het **Boekhouden** ervaren, wenscht hier op een **HANDELSKANTOOR** geplaatst te worden. Nadere informatien zijn te bekomen aan het Bureau dezer Courant, onder de letters H. v. R. (6297)

EEN GEROUTINEERD EN SOLIED

REIZIGER,

van middelbaren leeftijd, wenscht eene **BETREKKING** als zoodanig, voor het **Koloniale vak, Porceleinen** of **Aardewerk,** in welke vakken hij ervaren is. Offerten worden *franco* ingewacht onder het Nommer dezer Advertentie, aan het Bureau dezer Courant. (6283)

Depôt verlangd!

Eene **Glasblazerij** in de nabijheid van *Rotterdam*, zoekt een geschikt PERSOON van fatsoenlijken Huize, genegen zijnde het **Depôt van Flesschen** in deze Stad te willen houden. Die geschikte Localiteit kan aanwijzen, eenigzins Kennis van het Vak heeft en Relatien kan aanbrengen, geniet de voorkeur. Reflecterenden adresseren zich onder het motto: „Depôt," met *franco* brieven ter Handelsdrukkerij *J. W. VAN LEENHOFF & ZOON.* (6329)

Men VRAAGT op een **Expeditie-Kantoor,** ter verdere bekwaming: **Een Fatsoenlijk**

JONG MENSCH,

een nette vlugge hand Schrijvende, bekend met de gebruikelijke Talen en het bijhouden van Boeken. Adres met *franco* Brieven, onder het Nommer dezer Advertentie, aan het Bureau dezer Courant. (6072)

Bekwame SPIEGELMAKERS

kunnen dadelijk Geplaatst worden bij *ECKHART en ZOON*, Spiegel- en Lijstenfabriekanten te *Rotterdam*. Men gelieve zich aan te melden liefst in persoon. — Brieven *franco.* (6288)

(6301) Een **Kock- of Banketbakkersbediende,** P. G., zag zich gaarne tegen half Junij Geplaatst, bekwaam voor het Confijten, Panwerk, Gietwerk, Candeliseren en Garneren; kunnende hiervan de beste Getuigen alsmede van Gedrag overleveren. Brieven *franco*, onder Letter V., bij den Boekh. *J. N. VELTHOVEN*, *Delft.*

TABAKSHANDEL.

Een Fatsoenlijk JONG MENSCH, P. G., vier jaren als Leerling in den **Tabakshandel** werkzaam geweest, zag zich gaarne tegen Augs. a. s. als

BEDIENDE

Geplaatst. Adres met *franco* Brieven onder Letters A. O., bij de Boek- en Muzijkhandelaren *SCHREUDER en VAN BAAK*, te *Leyden.* (6295)

ER WORDT **Een**

JONGELING,

van omtrent 16 jaren GEVRAAGD, voor **Kantoorwerkzaamheden.** Adres onder Letters B. D., bij den Boekhandelaar *WENK*, aan de Noordblaak. (6320)

WIJNHANDEL.

Voor **Kantoor** en **Expeditie** kan GEPLAATST worden als **VOLONTAIR:**

EEN JONGELING,

van Fatsoenlijken Huize. Adres *franco*, Lett. W ter Handelsdrukkerij
(6211) J. W. VAN LEENHOFF & ZOON.

GEVRAAGD:

EEN JONGELING,

circa 18 Jaar oud, om in een **IJzerwinkel** dienstig te zijn. Adres in Persoon bij de Boekverkoopers *M. WIJT & ZONEN*, alhier. (6299)

OPPASSER Gevraagd

voor eenig **Huiswerk** des morgens tot 8 uur, en voorts voor **Boodschappen** in den loop van den dag. Adres bij den Boekhandelaar *D. BOLLE*, op de Noordblaak. (6282)

Eene JUFVROUW van middelbaren leeftijd, P. G., zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk Geplaatst, als

HUISHOUDSTER,

of **tot Adsistentie in eene Huishouding.** Adres met *franco* Brieven, onder letter P. bij *J. GILTAIJ*, Boekhandelaar te *Dordrecht.* (6289)

Bij eene Modenaaister wordt ten spoedigste Gevraagd: Eene **NAAISTER,** Vlug en Net Werkende en met het maken van Japonnen bekend. Adres aan Letter W., *franco*, bij den Boekhandelaar en Drukker *M. J. MENSING*, Hoogstraat, alhier. (6303)

Men VRAAGT tegen 1°. *Augustus*:

Eene Bekwame WERKMEID,

goed kunnende Naaijen, Tafeldienen en met de Wasch omgaan. Adres in persoon bij de *WED. H. J. VAN BOOGERIJEN*, Kantoor-Boekwinkel en Steendrukkerij, Groote Draaisteeg. (6266)

(6319) Op zeer goede Conditiën, wordt aan een Fatsoenlijk JONGMENSCH van de P. G. aangeboden:

KOST, INWONING EN HUISSELIJK VERKEER.

Te bevragen met *franco* Brieven onder letter J. bij den Boekhandelaar *W. WENK*, aan de Noordblaak.

TERSTOND GEVRAAGD:
Een allezins Bekwame

KINDERMEID,

van de P. G., goed kunnende **Naaijen, Strijken** en hetgeen verder tot de **Wasch** behoort. Alleen zij, die van Goede Getuigen voorzien zijn, zullen in aanmerking komen. Adres in Persoon, of met *franco* Brieven, bij de *WED. J. P. VAN RIJETIJPEN*, Boekh. Hoogstraat. (6327)

TEN VOORDEELE

DER

NOODLIJDENDEN

DOOR DEN

BRAND te ENSCHEDE,

zal bij den Boekhandelaar **D. J. COUVÉE,** te *Leiden*, binnen eenige dagen het licht zien:

DICHTREGELEN

VAN

Dr. E. LAURILLARD,
Predikant te Amsterdam.

Getiteld:

VUUR.

De bestelling geschiedt alom. Eene *spoedige* opgave van het benoodigde getal wordt vriendelijk verzocht. (6252)

Bij **P. G. DE VEIJ MESTDAGH,** te *Vlissingen*, wordt uitgegeven en is alom verkrijgbaar gesteld: (4820)

WOORDENBOEK

VAN

SCHEEPSBOUW,

geschikt om als **HANDBOEK** te dienen voor Zee-Officieren, Ingenieurs, Scheepsbouwmeesters, Gezagvoerders, Reeders, Assuradeurs, Studenten enz.,

DOOR

B. J. TIDEMAN,
Ingenieur der Marine.
Met Platen. Prijs ***f* 5.40.**

(6322) Bij **H. A. KRAMERS** alhier, is voorhanden:

VICTOR HUGO,

LES MISÉRABLES.

IIe Partie **COSETTE.** | IIIe Partie **MARIUS:**

EDITION ORIGINALE,
4 Vol, grand in 8°. **Prijs *f* 12.**

(6074) Door den Boekhandelaar **W. WENK,** te *Rotterdam*, is uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

H. W. HARTEN,

GEEN TERPENTIJN!

Prijs ***f* 0.30.**

ZELFBEWARING

een **Geneeskundig Volkshandboek,** over de genezing der Zenuwenverslapping van het Ligchaam, als een gevolg van geheime gewoonten of buitensporigheden, die de verrigtingen, waartoe de manbaarheid den mensch in staat stelt, vóór den tijd uitputten, alle hoop op nakomelingschap vernietigen en het huwelijksgeluk in gevaar brengen, door de vervulling te beletten van de verbindtenissen, die een der voornaamste grondslagen van het leven zijn: — door dr. LA'MERT, N°. 37, Bedfort Square te *Londen*, lid van het Heelkundig Genootschap in *Engeland*, enz. Hij is dagelijks ten zijnen huize te consulteren. Wie niet bij hem kunnen komen, worden met goed gevolg door middel van briefwisseling behandeld, en de Geneesmiddelen worden in het geheim en op veilige wijze naar alle deelen der wereld verzonden.

De ZELFBEWARING (*La Préservation Personelle*), versierd met zeer veel afbeeldingen en voorbeelden, is verkrijgbaar bij de Boekhandelaars *H. T. HENDRIKSEN*, Hoogstraat, *Rotterdam*; *H. A. MEIJER*, N. Z. Voorburgwal, over de Molsteeg, te *Amsterdam*. De Nederlandsche vertaling voor 70 Cents, en *franco* per post 90 Cents; de Fransche uitgave voor 50 Cents, *franco* per post 60 Cents. Op *franco* aanvrage wordt het Werkje door het geheele Rijk verzonden. (5734)

Uitgegeven en Gedrukt bij
H. NIJGH, te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende

bij de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 15 Mei, No. 134.

Per Telegraaf.

New-York, 3 Mei. De bevelhebber der Noordelijken heeft den 26sten April den formeelen eisch gedaan tot overgave van New-Orleans zonder eenige voorwaarde, hebbende die overgave volgens de laatste dépêches plaats gehad, waarna de stad door de Noordelijken bezet werd. Generaal Butler heeft zijne troepen bij het meer van Pontchartrain, op eenige mijlen van New-Orleans, aan wal gebragt. Het fort Macon is den 25sten zonder eenige reserve aan de Noordelijken onder Burnside overgegeven. Er liep een gerucht dat de leger-afdeeling onder Beauregard (der Zuidelijken) van Corinth naar Memphis was teruggetrokken.

De *New-York Herald* zegt: De bezetting van New-Orleans door de Noordelijken wordt door den heer Mercier beschouwd als de aanvang van het tijdstip, waarop hij, mits voorzien van instructiën van keizer Napoleon, als bemiddelaar handelend zou kunnen optreden, waarbij de keizer onder voorwaarde van zekere handelsvoordeelen en van de medewerking der Zuidelijken in de zaak van Mexico, geneigd zou zijn om zijn invloed aan te wenden, zoowel tot het eindigen van den oorlog als tot de erkenning van de onafhankelijkheid der Zuidelijke staten. Mogt het gouvernement der Unie deze bemiddeling verwerpen, dan zou keizer Napoleon zelf tot de genoemde erkenning overgaan.

De financieele commissie van het congres heeft een voorstel gedaan tot het verkrijgen eener som van 126 millioen, ten behoeve der militaire dienst voor het dienstjaar eindigende met Junij 1863.

Naar men zeide hadden de bondstroepen Baton-Rouge (in Louisiana, aan de Mississippi) bezet.

Napels, 13 Mei. Heden ten 6 ure verkondigden de salvo's van het geschut aan den wal en op de schepen de aankomst van prins Napoleon. De Fransche gezant, de bevelhebber van het Fransch eskader, de Engelsche kommandant, de ministers, het personeel van het huis des konings en de hoofd-officieren der marine begaven zich naar het yacht, waarmede de prins is aangekomen, om hem aan boord van dit vaartuig te complimenteren. De prins, aan wal gestapt zijnde, werd bij het militair arsenaal ontvangen door de ministers, den prefect en syndicus der stad, terwijl langs den weg dien de prins passeerde de nationale garde geschaard stond. Bij de bevolking heerschte eene buitengewone geestdrift. De koning wachtte den prins in het paleis af en kwam hem bij den ingang der zaal te gemoet. Beiden hebben zich op het balcon vertoond, alwaar zij door de menigte met den meesten bijval werden toegejuicht.

Corfu, 13 Mei. Volgens berigten uit Athene van 10 dezer is het ministerie afgetreden; de zitting der kamers is verdaagd; de heer Tricoupi heeft wegens ongesteldheid voor de opdragt tot vorming van een nieuw ministerie bedankt. Er heerscht bij de bevolking eene onrustige stemming.

Sevilla, 12 Mei. De hertogin van Montpensier is heden bevallen van een zoon.

Cadix, 13 Mei. Een Spaansche luitenant is op den weg van Vera Cruz vermoord.

Madrid, 13 Mei. De ministerieele dagbladen zijn van oordeel dat generaal Prim, in strijd met de beweringen der *Diario*, naar de hoofdstad van Mexico zal oprukken. Blijkens berigten uit Havana van 15 April zou generaal Lorencez, — ten gevolge van het ongunstig resultaat der conferentiën van generaal Doblado met de geallieerden, — op Mexico aanrukken, terwijl generaal Prim een bepaalden eisch zou doen tot uitvoering der conventie van Soledad. Generaal Almonte heeft tot de Mexicaansche autoriteiten eene circulaire gerigt, waarin hij vraagt om de noodige volmagt, ten einde als hoofd des lands met de geallieerden te onderhandelen en eene vergadering bijeen te roepen, aan welke zou worden opgedragen eene definitieve beslissing te nemen omtrent den vorm van bestuur, die aan Mexico het best zou voegen.

Liverpool, 14 Mei. Volgens berigten uit New-York van 3 dezer was de koers op Londen aldaar 113½, goud Agio 2⅝, Illinois 61¼, bij veel omzet. Middg. Katoen 23 c. en stil. Meel gevraagd en 5 c. hooger.

Liverpool, 14 Mei. Heden zijn van Katoen 3000 balen afgedaan tot ¼ d. lagere prijzen.

Beurs van Londen, 14 Mei.

Consols 92; Mexico 31¾; Venez. Werk. —; dito Uitg. —; Ecuador —; Grenada Uitgest. —; Portugal 3 pCt. 45½; Spanje 3 pCt. 54; dito 2 pCt. 44; dito Certif. Coup. 8⅛; dito Amortis. 19⅛; Rusland 4½ pCt. —; dito 5 pCt. —; Holl. 2½ pCt. 64¼; dito 4 pCt. —; Grieken —.

(*Slotkoers.*) Consols 91⅞.

Goud 77/9 d. Zilver 61⅛ à ⅛ d.

— De *Seine* is uit West-Indie aangekomen.

Beurs van Weenen, 14 Mei.

(*Slotkoers.*) Metallieken 5 pCt. 71.80; dito Nation. 84.70; Crediet-Actien —; Bank-Act. 846. Wissel Londen 132.10.

Beurs van Frankfort, 14 Mei.

(*Slotkoers.*) Oostenr. Metall. 5 pCt. 54¼; dito Nation. 62¾; Spanje 3 pCt. 49; dito 2 pCt. 44. Wissel: Weenen kort —.

Te **Berlijn** *is heden wegens den feestdag geen beurs gehouden.*

Beurs van Hamburg, 14 Mei.

(*Slotkoers.*) Rusl. Nieuwe 3 pCt. 57¾; Spanje 3 pCt. 45½; dito 2 pCt. 41½; Mexico 30¼.

Beurs van Madrid, 12 Mei.

Spanje 3 pCt. 50.65; dito 2 pCt. 44.40.

NB. Bovenstaande depêches waren reeds in onze vorige Editie opgenomen.

Marseille, 14 Mei. Uit Konstantinopel wordt van 7 dezer gemeld, dat de sultan, in strijd met de adviezen der ministers en gezanten, zijne plannen betreffende den oorlog tegen Montenegro bepaaldelijk wilde doorzetten. In de Slavische provincien heerschte overigens eene dringende agitatie; men vreesde dat het daar tot eene insurrectie zou komen. De Porte maakt nog steeds groote militaire toebereidselen. De beschikbare fondsen der laatste leening zijn bijna geheel besteed aan de wapening. De Engelsche gezant te Konstantinopel verwacht aldaar den prins van Wallis.

Londen, 14 Mei. Koffij vast. Suiker prijshoudend. Thee gedrukt. Rijst met weinig handel. Amerikaansche Terpentijn 74/-. Tin. Banka 113/-.

Granen stil. Haver onveranderd.

Op de heden gehouden Indigo-veiling zijn 1388 kn. den hamer gepasseerd, waarvan er 551 verkocht zijn.

Talk: in loco 46/-, per Mei/Junij 46/-, Julij/Sept. 46/6, Oct./Dec. 48/6 à 48/9. Flaauwe markt. Heden werden afgeleverd 256 en aangevoerd 780 vaten.

Keulen, 14 Mei. Tarwe, Mei 6⅛ à 7/12; Nov. 6⅘ à ⅚. Rogge, Mei 5 6/10 à ⅔; Nov. 5⅓ à 7/20. Olie, Mei en Oct. 14 6/10 à 13/20.

Beurs van Parijs, 14 Mei.

Fransche 3 pCt. 70.80; dito 4½ pCt. 98.55; Cred. Mob. 838; Fr.-Oostr. Spoorw. 526; Russ. dito —; Spanje 3 pCt. 49¼; dito 2 pCt. —.

(*Slotkoers.*) Fransche 3 pCt. 70.65.

Beurs van Brussel, 14 Mei.

Oostenr. Metall. 5 pCt. 54; dito Cred.-Act. 434.50.

Beurs van Antwerpen, 14 Mei.

Belgie 4½ pCt. 98½; dito 2½ pCt. —; Oostenr. Cred.-Act. 434; dito Metall. 5 pCt. 53¾; dito Nation. 63 3/16; Spanje 3 pCt. 48¼; dito 2 pCt. 43⅛; Spoorw. Rott. en Antw. —.

BINNENLAND.

Rotterdam, 14 Mei.

Uitslag der Verkiezingen

VOOR DE

PROVINCIALE STATEN.

De uitslag der stemming alhier was als volgt:

Mr. **J. C. REEPMAKER**, verkreeg 433,
JOOST VAN VOLLENHOVEN, 429,
H. T. LÜHNIS, 421,
Mr. **J. VAN STOLK Cz.**, 399,
L. PINCOFFS, 381,
C. E. VIRULY, 325,
Jhr. Mr. **D. R. GEVERS DEYNOOT**, 263, en
Mr. **W. S. VAN REESEMA**, 237 stemmen.

Voorts hebben mr. *T. L. L. Prins* 86, *P. van Limburg* 51 en *Blom* (die niet meer in aanmerking verlangde te komen) 18 stemmen op zich vereenigd. Er waren 7 biljetten van onwaarde.

Voor de zeven vacaturen, hebben dus acht kandidaten de volstrekte meerderheid verkregen. De vraag is nu, of hij, die de meeste stemmen boven de volstrekte meerderheid verkregen heeft, de verkozene is, dan of allen gelijk staan, die meer dan de volstrekte meerderheid van stemmen verkregen hebben. Ons dunkt dat de beslissing in den eersten zin behoort gegeven te worden. Mogt men in den laatsten zin beslissen, dan zal eene geheel nieuwe verkiezing moeten plaats hebben. De wet zegt echter wel dat men, om bij eene eerste stemming verkozen te worden, de volstrekte meerderheid van stemmen moet hebben, maar niet dat een ieder die de volstrekte meerderheid heeft, gekozen is.

In de hieronder gemelde kiesdistricten was de uitslag als volgt:

AMERSFOORT. Herkozen de HH. mr. *W. A. Wijers*, mr. *H. Verloren van Themaat* en mr. *A. R. van Bel*. Gekozen de HH. mr. *M. J. L. baron Taets van Amerongen van Renswoude* en *J. C. G. C. Laan*.

AMSTERDAM. Herkozen de HH.: jhr. mr. *W. E. J. Berg van Dussen Muilkerk*, *J. Boelen*, *J. E. Bonnike*, *W. Borski*, *J. Brouwer Ancher*, dr. *E. C. Büchner*, *J. van Eeghen*, *J. van Eck*, *W. F. Heshuysen*, *H. A. Insinger*, mr. *M. H. 's Jacob*, mr. *H. J. Koenen*, *J. J. Granpré Molière*, *H. Rahusen*, jhr. mr. *D. Rutgers van Rosenburg Jr.*, dr. *J. Sarphati*. Gekozen de heer jhr. mr. *J. de Bosch Kemper*.

ARNHEM. Herkozen de HH.: mr. *J. H. G. Boissevain* en *J. P. J. T.* baron *Brantzen van Rhederoord*.

DELFT. Herkozen de HH.: *D. van Koetsveld* en jhr. mr. *A. van der Goes van Natens*.

GOUDA. Herkozen de HH.: *J. Droogleever Fortuyn*, *F. W. van Oudheusden* en mr. *L. van Slingeland*.

'sGRAVENHAGE. Gekozen de HH.: *E. H.* baron *Rengers van Warmenhuyzen*, jhr. *J. Mock*, jhr. mr. *W. A. C. de Jonge*, *W. D. A. M.* baron *van Brienen van de Groote Lindt* en mr. *G. B. Emants*.

HAARLEM. Herkozen de HH.: jhr. *G. F. van Tets*, *W. J. C. Waterschoot* en mr. *C. Fock*.

LEIDERDORP. Gekozen de heer jhr. *A. L. van Heteren Gevers*. Herstemming tusschen de HH.: mrs. *C. de la Bassecour Caan* en *D. A.* graaf van Limburg Stirum.

LEYDEN. Gekozen de HH.: mr. *H. P. J. Tollens* en *Jan van Heukelom*.

RIDDERKERK. Herkozen de HH.: *P. J. de Raadt* van *Hendrik-Ido-Ambacht* en *M. Speelman*.

SCHIEDAM. Herkozen de heer *L. Knappert*.

UTRECHT. Herkozen de HH.: jhr. mr. *H. A. M. van Asch van Wijck*, mr. *W. R. Boer*, *van Boetzelaer*, mr. *P. A. Broers*, mr. *A. H. Metelerkamp*, en *C. J. van Veersen*.

VLAARDINGEN. Herkozen de HH.: mr. *R. H. Metelerkamp* en *A. Hoogendijk Jz.*

WAGENINGEN. Herkozen de HH. *J. Wertheim* en baron *van Zuylen van Nievelt*.

ZEVENBERGEN. Herkozen de HH.: *F. H. H. Borret*, *L. P. Koene* en *F. Heere Gz.*

ZOETERMEER. Herkozen de HH.: *Jc. Molenaar Cz.* en *H. van Zegwaard*.

De heer Slicher van Domburg, lid van de tweede kamer, heeft aan de kiezers van Middelburg bij missive bekend gemaakt, dat hij bij de aanstaande verkiezingen, om redenen voor hem persoonlijk van gewigt, niet meer in aanmerking wenscht te komen.

Door de regtbank te Almelo zijn, naar men verneemt, ter vervulling van de bestaande vacature van regter, ontstaan door het overlijden van wijlen den heer Palthe, op de voordragt geplaatst de HH. mr. J. G. Vening, subst. offic. van just. aldaar, H. J. Raedt, subst. griff. aldaar en H. Dikkers, kantonregter te Kampen.

Wij vestigen de aandacht van belanghebbenden op de advertentie der commissie van toezigt over het vervoer van landverhuizers te dezer stede, hierachter voorkomende.

Aanstaanden Zaturdag zal, naar wij vernemen, door de gunstig bekende *Rotterdamsche Kapel* een concert gegeven worden op de Plaats *Pays-Bas*, en zal alsdan eene schaalcollecte gehouden worden, geheel ten voordeele der noodlijdenden door brandschade te Enschedé. Aan dit concert zij eene eivolle zaal toegewenscht, zoowel om het uitlokkend programma als om de strekking.

De schaalcollecte voor de noodlijdenden door den brand te Enschedé, heden door burgemeester en wethouders te Schiedam ian de huizen der ingezetenen gedaan, heeft opgebragt het aanzienlijk bedrag van *f* 2345.66. — De collecte te Oud en Nieuw Mathenesse heeft opgebragt *f* 65.

Wij ontvangen uit Lonneker, dd. 12 dezer, den volgenden brief:

"Hartelijk dank voor de gezondene *f* 200 (*zijnde deze som door den directeur-uitgever van dit blad naar het tooneel van het onheil verzonden, vóór dat het bestaan der commissie, die thans de belangen der ongelukkigen behartigt, hier bekend kon zijn*). Ik heb daarvoor kousen, sokken enz. aangekocht en voor een groot gedeelte geplaatst; levensmiddelen waren genoegzaam aanwezig.

"Men zag hier fatsoenlijke menschen met kousen en sokken aan flarden loopen; deze heb ik in de eerste plaats geholpen; te koop is dat goed hier niet.

"Eene kraamvrouw en eenige zieken heb ik met geld ondersteund; de aanvoer is zeer aanzienlijk, doch de nood ook groot. Ik bevind mij thans in het middenpunt der beweging; het postkantoor wordt daar gehouden; de diligences rijden aan en af; de toevloed van vreemdelingen is zeer groot en allen staan verbaasd over de ontzettende verwoesting, die den 7den tusschen 1 en 6 ure was voltooid.

"De stad vertoont niets dan een puinhoop, dien men niet dan met de grootste ontroering kan beschouwen.

"Het is alsof de huizen opzettelijk zijn uitgebrand en daarna omgeworpen; de aanblik op de ruine is grootsch. Ik schrijf de heilige waarheid, zonder de minste overdrijving.

"Een paar personen zijn wegens dieverij gevangen genomen; een ander is mede gearresteerd (*gelijk gemeld is*).

"De policie is versterkt; een detachement dragonders doet goede diensten. Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken heeft de plaats in oogenschouw genomen, even als hooger personen, of twee kamerheeren des konings hebben gedaan.

"De geest des volks is nog goed, bij velen uitmuntend; de burgerklasse heeft veel geleden, maar draagt haar lijden met gelatenheid; zij is het, die ik vooral in de bescherming mag en moet aanbevelen."

De heeren Dikkers en van Delden, expediteurs te Almelo hebben zich bereid verklaard, om alles kosteloos te verzenden wat aan hen wordt geadresseerd voor de slagtoffers van den brand te Enschedé.

Nopens den brand te Enschede deelt de *Zw. Ct.* nog het volgende mede:

Enschedé bestond tijdens de volkstelling op 31 December 1859 uit: 798 bewoonde en 134 onbewoonde huizen (waaronder de publieke gebouwen, de meeste fabrieken, stallen, pakhuizen enz.), te zamen 932; hiervan zijn door brand geheel vernield; 675 bewoonde en 116 onbewoonde huizen (zie boven), te zamen 791; dus overgebleven 141 huizen. Er is alzoo vernield 17/20 van de stad.

Het gedeelte binnen de gracht, uitmakende 362 gebouwen, (285 bewoonde en 77 onbewoonde) is geheel verwoest. Het is de Langestraat met 82 gebouwen, Walstraat met 75 gebouwen, Achter 't hofje met 34 gebouwen, Loonshof met 4 gebouwen, Hofstraat met 31 gebouwen, Kerkhof met 4 gebouwen, Haverstraat met 59 gebouwen, Achterstraat met 73 gebouwen.

Buiten de gracht zijn *verwoest*: de Noorderhagen, Zuiderhagen, de Heurne, de Molensteeg, de Veenestraat (voor het grootste gedeelte), de Hengelosche straat, de Oldenzaalsche straat, de Haaksberger straat, benevens de Gronauer straat tot aan het huis van Elderink. Aldaar zijn *gespaard gebleven*: een achttal huizen van de Gronauer straat, een achttal van de Veenestraat, benevens de Belt, bestaande uit een aantal arbeiderswoningen, en verder onderscheidene vespreide woningen.

Onder de groote en publieke gebouwen die vernield zijn, behooren het raadhuis, 4 kerken, 4 scholen, 1 weeshuis, ruim 20 fabrieken.

Onder de behoudene behooren de gasfabriek, de groote katoenspinnerij, een vijftal andere fabrieken, het huis van bewaring, de bewaarschool.

Wij vestigen gaarne de aandacht onzer lezers op de aanmerkelijke uitbreiding, welke de dienst op den Rhijnspoorweg, in vergelijking met de zomerdienst des vorigen jaars, zoowel tusschen Amsterdam en Rotterdam, vice versa, als voor het verkeer met Duitschland zal ondergaan, — waarbij het inzonderheid opmerking verdient dat voor alle aansluitingen, zoo met Belgie als met Duitschland, aan hen voor wie tijd geld is, in den regel de gelegenheid wordt gegeven om de aansluiting per sneltrein te bereiken. Duidelijk had men hierbij op het oog het te verwachten drukke verkeer zoowel van Amsterdam als van geheel Duitschland over Rotterdam met Engeland bij gelegenheid van de Londensche algemeene tentoonstelling van nijverheid.

Aan den Rotterdamschen handel wordt bij de nieuwe dienst het gerief aangeboden om na afloop van de beurs aldaar zich niet alleen naar Utrecht en Gelderland te begeven, maar zich ook zoo voor zijne personen als voor zijne brieven, in beide rigtingen dadelijke aansluiting te verzekeren aan de snel- en couriertreinen tusschen Keulen en Berlijn. Uit de aankondiging, waarbij de maatschappij zich slechts heeft verbonden de meerdere treinen tot 1°. September e. k. te doen loopen, blijkt dat zij eene proeve wenscht te nemen of die treinen genoegzame opbrengst geven en zou het ongetwijfeld in het belang van het algemeen zijn wanneer bij ervaring bleek dat vooral bedoelde namiddag sneltrein ook voor het vervolg in stand mogt kunnen gehouden worden. (*Zie de advertentie hierachter.*)

Voor eenigen tijd werd melding gemaakt van het plan tot oprigting eener Nederlandsche en Belgische onderlinge scheepsverzekering-maatschappij te Amsterdam. Dit plan is thans ten uitvoer gelegd. Als directeuren dezer maatschappij treden op de heeren A. H. Brak W. Dzn. en W. J. C. Adriaan van Hasselt en als commissarissen de heeren mr. W. J. C. van Hasselt, mr. J. J. Splitgerber en mr. J. A. Molster. Men weet dat reeds eene soortgelijke maatschappij te Amsterdam bestaat. Men acht de verrijzing eener tweede voor de belanghebbenden echter nuttig, daar ook in deze de concurrentie een gunstigen invloed kan uitoefenen.

De minister van binnenl. zaken heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat het toelatings-examen, om als kweekeling van 's rijks veeartsenijschool te worden opgenomen, zal plaats hebben op Dingsdag den 1sten Julij e. k., des namiddags ten 1 ure; bijzonderheden daaromtrent worden medegedeeld in de *St.-Ct.* van 14 dezer.

Bij beschikking van den Minister van Binnenl. Zaken is benoemd tot opzigter van den waterstaat 4de kl. in Overijssel *E. J. Dijk*, thans buitengewoon opzigter in die provincie, die aan het in het jaar 1861 afgelegd examen heeft deelgenomen en aan de vereischten heeft voldaan.

Het prov. geregtshof in Overijssel heeft gisteren morgen uitspraak gedaan in de zaak tegen H. R. de Haan, beschuldigd van poging tot moord met voorbedachten rade, gepleegd in den nacht van 29/30 Nov. op Luitje de Lange. Het hof heeft bij het gewezen arrest aangenomen, dat de poging tot moord niet wettig en overtuigend was bewezen en de Haan daarvan vrijgesproken, maar hem ter zake van moedwillige verwonding, waardoor echter geen beletsel om te werken van meer dan 20 dagen is ontstaan, veroordeeld tot gevangenisstraf van 6 jaren en 8 maanden.

Gedurende de voorlezing van het vonnis was de beklaagde nog al bedaard, maar toen hij was weggevoerd, heeft hij getracht het hoofd tegen de muren stuk te loopen, hetwelk echter door de geringe ruimte der cel waarin hij zich bevond, zoo mede door de spoedig toegeschotene rijksveldwacht verhinderd is. Men was genoodzaakt de Haan sterk te boeijen en 3 veldwachters bragten hem naar het huis van verzekering. Onder weg werd hij zoo lastig, dat de rijksveldwachters genoodzaakt waren, hem bij de kettingen der boeijen vast te houden. Bij de looijerij van den heer de Wolff en later op de Diezerpoorterbrug, trachtte hij zich in de stads-gracht te werpen, en toen hem zulks niet gelukte wilde hij niet verder loopen, maar liet hij zich tot in de gevangenis voortslepen, alwaar hij in een regenbak is gesprongen, waaruit hij echter dadelijk werd gered.

Sedert de laatst gedane bekendmaking, zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Z. M. verleende octrooijen, als:

Voor vijftien jaren, aan L. C. Druart, te St. Michel près St. Pol in Frankrijk, dom. bij J. W. ten Hagen te 's Gravenhage, op de invoering van een toestel, dienende om alle soorten van granen of zaden met behulp van verwarmde lucht te droogen; — voor tien jaren aan W. H. Samson, op het eiland Jersey, dom. bij J. H. Gaade, solliciteur te 's Gravenhage, op de invoering van verbeterde zamengestelde werktuigen voor den landbouw; aan S. Carpmael te Londen, dom. bij Vriesendorp en Gaade te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen in de wijze om vaartuigen te bouwen, en in de werktuigen daartoe dienende: — voor vijf jaren aan J. Tirat te Parijs, dom. bij Cristian te Rotterdam; op de invoering van eene nieuwe inrigting van galvanische elementen, geschikt om op het ligchaam gedragen te worden; aan F. F. D. Fruchtenicht te Stettin, dom. bij P. E. Philipp te Rotterdam, op de invoering eener verbeterde inrigting tot verhitting van stoom voor stoomwerktuigen; aan G. Uhlhorn te Grevenbicht bij Keulen, dom. bij L. J. Vook, solliciteur te 's Gravenhage, op de invoering van een zelfwerkenden regulateur voor windmolens; aan C. Schakel te Amsterdam, op de uitvinding van een werktuig om aardappelen te schillen; aan Schaffer en Budenberg te Buckau-Magdeburg, dom. bij A. Kotter te Amsterdam, op de invoering van eene inrigting om de stoomdrukking te regelen met behulp van een manometer.

Voorts is het octrooi van 1852 van vijf jaren toegekend aan A. Pot in den Elshout, gemeente Nieuw Lekkerland, op de uitvinding van ijzeren molenroeden door de as gaande, en in gewigt en prijs nagenoeg met de houten gelijkstaande verlengd tot tien jaren.

Z. M. heeft ingetrokken en buiten werking gesteld de benoeming bij hoogstd. besluit van 15 Maart jl. van *J. G. Niehot*, als ontv. tevens entreposeur te Tiel, met bevestiging in zijne tegenwoordige betrekking van ontv. te Oss, en in zijne plaats benoemd tot ontv., tevens entreposeur te Tiel *A. W. Berens* te Blokzyl c. a.

Z. M. heeft aan *J. A. Austermühle* op verzoek eervol ontslag verleend als kamerbewaarder en concierge bij de algemeene rekenkamer, behoudens aanspraak op pensioen.

Z. M. heeft pensioen verleend aan den kap. *H. M. Worm*, van het 7de reg. inf.

Z. M. heeft benoemd, bij het 6de reg. inf. tot kap. 3de kl. (anc.) den 1sten luit. *F. Altena*; bij het 7de reg. tot kap. 3de kl. (anc.) den 1sten luit *J. Ströhmsdörffer*, beide van het corps.

Z. M. heeft gesteld op non-act., in afwachting dat nader omtrent hem zal worden beschikt, den kap. *S. G. Peuchen*, van het 1ste reg. inf., tijdelijk gedetacheerd bij het koloniaal werfdepôt.

Z. M. heeft op verzoek aan den onder-intendant 1ste kl. bij de mil. adm. in Ned.-Indie *J. W. Oosterhout*, thans met verlof hier te lande, eervol ontslag verleend, met toekenning van pensioen.

Z. M. heeft vergund aan den kapt. *F. A. T. Delprat*, van den staf der art., belast met het toezigt in 's rijks gieterij van bronzen geschut, het dragen van de versierselen van ridder der 2e. kl. van de orde van St. Stanislaus, hem door den keizer aller Russen geschonken.

Z. M. heeft aan *P. A. de Chateleux*, op verzoek, eervol ontslag verleend als ontv. en entreposeur te Arnhem, behoudens aanspraak op pensioen en met dankb.; en in zijne plaats benoemd *C. C. van Vloten*, laatstelijk verific. voor de prov. Friesland, Overijssel, Groningen en Drenthe.

Z. M. heeft benoemd tot prov. directeur der belast. in Gelderland, *G. L. Voerman*, thans contr. te Amsterdam.

---

*'s **Gravenhage**, 14 Mei. Voor de werklieden in de fabriek van gebr. Horrix alhier, is reeds ingekomen eene som van *f* 5593,85, waaronder eene som van *f* 200 van H. M. de koningin moeder.

— De hooge raad der Nederlanden heeft heden uitspraak gedaan in de bekende zaak nopens het plaatsen van groentenstalletjes op eene afgescheidene plaats van de dag. Groenmarkt alhier. De regtbank te 's Hage had de schorsing der regtsvervolging tegen de twee beklaagden, L. de Ruiter, wed. van P. Bel en C. P. Heppener, huisvrouw van J. H. Lorié, bevolen wegens een geschil van burgerlijk regt, daarin bestaande dat de beklaagden het regt tot plaatsing hunner stalletjes zouden hebben gehuurd van de eigenaars van het huis staande op den hoek van de Hoogstraat en de Groenmarkt. De raad heeft dit vonnis vernietigd, doch alleen omdat daarin niet waren opgenomen de stukken, waarop de regtbank het beweerd regt der eigenaars van het bedoelde huis had aangenomen, en de zaak verwezen naar het hof in Zuidholland.

In dezelfde zitting is uitspraak gedaan op het beroep in cassatie van den proc.-gen. bij het hof in Noord-Brabant tegen een arrest, waarbij J. van den Boer, huisvrouw van C. Klaassen, wegens poging tot brandstichting, tot tuchthuisstraf is veroordeeld. De raad heeft dit arrest vernietigd, de gereq. schuldig verklaard aan de misdaad van moedwillige brandstichting, waardoor te voorzien was dat eenig menschenleven in gevaar kon worden gebragt en haar veroordeeld tot de straffe des doods.

Ook is in deze zitting verworpen het beroep in cassatie van J. Schrijver, wed. van G. Gertsen, door het hof in Zuid-Holland veroordeeld ter zake 1°. van eenvoudigen diefstal (van certificaten en coupons) en 2°. van medepligtigheid aan diefstal van een wollen deken bij nacht in een bewoond huis, door het helen en het verbergen van het gestolene, veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van vijf jaren.

— Heden middag is er bij den heer Smits, boekdrukker in het Westeinde alhier, brand op den papierzolder ontstaan, waardoor het voorhanden zijnde papier is verbrand. De brandspuit van den heer Pauwels was spoedig daar ter plaatse, benevens een tweede spuit. De schade moet nog al aanzienlijk zijn, hoezeer de brand spoedig werd gebluscht.

Amsterdam, 14 Mei. Bij de verkiezing, mede op gisteren, van een lid voor den gemeenteraad, om in 1867 af te treden, ter vervanging van den heer mr. F. T. Westerwoudt, die door zijne benoeming tot lid der gedep. staten had opgehouden lid van den raad te zijn, waren ingekomen 948 billetten, waarvan 20 van onwaarde. Geldige stemmen 928; volstrekte meerderheid 465. De heer mr. F. G. R. H. van Lilaar verkreeg 428, en de heer mr. Herman van Lennep 346 stemmen, zoodat tusschen deze heeren eene herstemming moet plaats hebben. Op den heer van Eijs waren 79 stemmen uitgebragt; de overigen waren verdeeld.

***Stellendam**, 12 Mei. Gisteren werd in een der slooten, die gemeenschap met het buitenwater heeft, een levende inktvisch (Sepia Officinalis) gevangen, naar gissing buiten zijne armen 5 palmen lang en 3 palmen breed.

***Dirksland**, 11 Mei. Het reizend publiek in deze gemeente verheugt zich met het Westelijk deel des eilands, over de verbreeding van het Noordelijkste gedeelte onzer haven en het Sas, ten einde onze toekomstige stoomboot eene geschikte doorvaart te bezorgen. Wij zullen dan gevrijwaard zijn om onverrigter zake terug te moeten keeren van Middelharnis, waar de boot dan eens belet wordt de haven in te stoomen, dan weder af te kunnen varen, door de vischsloepen welke de passage van tijd tot tijd stremmen.

In de vorige week had onder de gemeente Rockanje een treffend ongeluk ongeluk plaats. De metselaar van Oostvoorne J. Moerman, bezig zijnde aan een bouwmanswoning, had het ongeluk dat een stuk muur naar beneden en op hem neder kwam, zoodat een been zwaar gekneusd, en het andere letterlijk verbrijzeld was. De ongelukkige is reeds aan de gevolgen overleden. — Gedurende het onweder, dat Zondag woedde, is de bliksem te Oosterwolde in den koren- en pelmolen geslagen, ten gevolge waarvan dit gebouw tot op het muurwerk is afgebrand. Ook is te Assen een molen door den bliksem getroffen, doch is daaraan slechts weinig schade toegebragt. In Exterveen is mede op dien dag een schuurtje getroffen en in eenige oogenblikken eene prooi der vlammen geworden. — Zondag nacht jl. heeft er langs de haven te Nieuwdiep eene geweldige kloppartij plaats gehad, tusschen Hollandsche en Belgische visscherlieden van de vele in de haven liggende visschersvaartuigen van beide natiën; zoodat reeds ongeveer een honderdtal strijders tegenover elkader stonden, toen gelukkig nog in tijds de nachtwachts door beleid en gepaste maatregelen de strijdende partijen uit elkander wisten te drijven. Een bejaarden Hollandschen schipper, die pogingen aanwendde om zijne lieden naar boord te lokken, zijn geweldige slagen met een handspaak toegebragt. Een Belgische visscher die zich verzette en het strijdperk niet wilde verlaten, is door de nachtwachts in verzekerde bewaring genomen. Een nader onderzoek wordt door de politie ingesteld, zoodat gister aan de schippers gelast is de haven vooralsnog niet te verlaten en zelfs niet te verhalen; waarop van wege het wachtschip toezigt wordt gehouden. — Van Terschelling schrijft men: Alhier in de haven ligt tegenwoordig een Engelsche kotter, die zoo als men zegt door de *Lloyds Societeit* is afgezonden tot onderzoek naar de gesteldheid van het wrak *the Lutine*.

De prijzen van het vee, besteed ter Amsterdamsche markt van heden, waren als volgt: kalveren 1ste kwal. *f* 40 à 60, 2de kwal. *f* 30 à 50, 3de kwal. *f* 20 à 40; schapen *f* 24 à 32; varkens 52 à 56 c. het Ned. ℔.

BURGERLIJKE STAND van 14 Mei.

OVERLEDEN: P. Groenendaal, echtg. van C. de Lange, 70 j. — M. E. Baerveldt, wed. W. A. van Gennep, [illegible] — S. Canter, huisvr. van L. J. van Kollem, 34 j. — [illegible], ongeh. 40 j. — J. Datema, Z. 2 m. — B. Rollemann, [illegible] J. van den Oever, echtg. van H. Houthuize, [illegible] echtg. van P. Krouwel, 55 j. — F. [illegible] van Gheijn, Z. 1 j. — D. van [illegible]

Hiddes, echtg. van E. G. Slagman, 36 j. — G. Rhoerman, echtg. van A. Vissers, 54 j. — M. Kerkhoven, Z. 11 m. — L. Rovers, Z. 8 m. — K. Boogerd, echtg. van A. Termaaten, 72 j. — C. de Man, echtg. van H. van Dijk, 50 j.

BEVALLEN: E. A. Goddard, geb. Fruin, Z. — M. C. O. Vogel, geb. Mees, Z. — J. M. N. Huijs, geb. Zwijnenburg, Z. — J. Breedveld, geb. Meurs, Z. — M. Stigter, geb. Groeneweg, D. — M. Goudsmit, geb. Dekkaup, D. — L. Valstar, geb. Boksman, D. — A. M. Paris, geb. van Welsenis, Z. — M. Klein, geb. Batestra, Z. — J. Hoefnagels, geb. de Kort, Z. — H. van Barneveld, geb. van Zuijlen, Z. — C. Elvers, geb. Aleineijer, Z. — M. van der Wielen, geb. van Aken, Z.

GEHUWD: C. Struyk, wedr. 53 j. en C. van Walsem, wed. J. G. de Sain, 40 j. — D. Klunder, jm. 26 j. en C. M. Versmoren, jd. 19 j. — H. van Eyk, wedr. 34 j. en A. van Schaik jd. 37 j. — A. Jaspers, jm. 31 j. en G. den Dunnen, jd. 34 j. — J. A. Kerkhoff, jm. 38 j. en M. de Haas, jd. 28 j. — W. Faber, jm. 32 j. en M. van der Wal, jd. 21 j. — M. Conijn, jm. 25 j. en N. van Munster, jd. 23 j. — L. C. A. Friant, jm. 28 j. en A. C. M. Sartori, jd. 20 j. — M. D. Rijnveld, wedr. 38 j. en H. Davidson, jd. 29 j. — G. Dullaart, jm. 24 j. en A. van der Voort, jd. 23 j. — L. C. Brandenburg, jm. 23 j. en G. Oostendorp, jd. 20 j. — P. M. Schollaart, jm. 26 j. en M. J. van Ooij, jd. 23 j. — G. J. Hofstede, jm. 25 j. en P. J. Brandenburg, jd. 21 j. — C. Vikkelie, jm. 26 j. en C. E. Zwanenburg, jd. 23 j. — W. Kemper, jm. 24 j. en J. C. de Bresser, jd. 23 j. — C. Immig, jm. 23 j. en M. Scheffer jd. 24 j. — W. F. Kramer, jm. 26 j. en D. den Boer, jd. 22 j. — G. Verbeek, jm. 19 j. en J. van Veen, jd. 19 j. — G. Jansen, wedr. 31 j. en J. J. Wols, jd. 32 j. — G. Schreuders, wedr. 51 j. en A. C. Buys, jd. 35 j. — F. A. van Teeffelen, jm. 27 j. en J. D. Cloots, jd. 25 j. — G. Beele, jm. 32 j. en W. van der Maal, jd. 28 j. — F. Beijsens, jm. 26 j. en M. T. Baselet, jd. 23 j. — A. H. van Lieshout, wedr. 28 j. en A. E. Beysens, jd. 28 j. — N. B. van Alphen, jm. 27 j. en M. E. Berg, jd. 29 j. — A. Keveling, jm. 39 j. en J. A. van Gheijn, jd. 27 j. — J. Schlinkmer, jm. 26 j. en C. J. van der Horst, jd. 29 j. — J. W. Caesar, jm. 29 j. en J. G. Steeneke, jd. 27 j. — A. van der Lugt, jm. 26 j. en N. van Wijnen, jd. 23 j. — B. van Nahuys, wedr. 45 j. en J. F. Jantze, wed. G. Groen, 35 j. — P. F. Roos, jm. 32 j. en J. Mehagnoul, jd. 30 j. — P. Hogedoorn, 22 j. en K. de Man, jd. 21 j. — P. Schuyleman, jm. 27 j. en M. van Staveren, wed. J. A. Groen, 31 j. — P. A. Juffe, jm. 24 j. en W. M. Kroon, jd. 30 j. — M. Scherlee, jm. 30 j. en F. D. Priemer, wed. B. Petit, 29 j. — A. J. J. Bosschaart, wedr. 32 j. en J. G. Berg, jd. 19 j.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN op 14 Mei, voorm. 8 u.

NAMEN DER PLAATS.	Barom. te Maastr. en versch.	WIND- rigting	WIND- kracht.	Temperatuur.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			Celsius		
Hartlep.	+ 8.7	NO.	—	+ 12.2	bewolkt.	sl. water.
Groning.	+ 2 5	N.	6	+ 11 0	—	—
Helder.	+ 2.2	NOt.O	5	+ 11.4	—	—
Yarm.	—	—	—	—	—	—
Vlissing.	— 0.4	NO.	6	+ 11.6	—	—
Maastr.	754.3	N.	2	+ 10.2	—	—
Portsm.	+ 3.5	ONO.	—	+ 10 5	schoon.	stil.
Plymout.	+ 1.7	OZO.	gew.br.	+ 16.1	sch. damp.	sl. water.
Havre	+ 1.2	ONO.	25	+ 13 9	regen.	hol.
Parijs	— 3.0	N.O.	5	+ 10 8	—	—
Brest.	+ 0.3	NNO.	5	+ 10.3	zeer schoon	sl. water.

Alzoo grootste verschil in Nederland G 2.9 V; generaal id. Ha 11.7 Pa.

Aanbestedingen.

— Op 16 Mei e. k., des morgens ten elf ure, door den eerstaanwezenden ingenieur te Neuzen, ten huize van den logementhouder J. C. Steenkamp aldaar:

1°. het eenjarig onderhoud der Metsel- en Timmerwerken;
2°. het eenjarig onderhoud der Aardewerken en Beplantingen;
3°. het eenjarig onderhoud der Zeeweringen,
alles onder het beheer der Genie te Neuzen.

Koloniën.

Batavia, 31 Maart.

Men leest in het *Bataviaasch Handelsblad*:

Van Soerabaija en Pasoeroean berigt men, dat de prijs van een picol rijst daar gisteren *f* 16 bedroeg en bovendien gebrek aan voorraad heerscht.

Het gouvernement kocht hier gisteren reeds 7000 picols, voor Pasoeroean bestemd, voor de stoomboot *Oenarang* ligt een lading gereed en te Indramayoe ligt een schip in lading, om 10,000 picols rijst naar Soerabaija over te brengen.

De meeste Ned. schepen zijn op het oogenblik in den Oosthoek, zoodat hier gebrek aan scheepsruimte bestaat. Vroeger waren hier drie particuliere stoombooten, die langs de kust voeren en allen gereed zouden geweest zijn tot overvoer van rijst; de particuliere stoomvaart is echter door het gouvernement vernietigd door het privilegiëren van de stoombootmaatschappij voor de paketvaart — die langs de kust van Java daarop geen wettige aanspraak heeft — en het willekeurig intrekken van regten, die de particuliere stoombooten door gouvernements-besluiten hadden verkregen. Men ondervindt er reeds de gevolgen van en zij zullen spoedig nog wel drukkender gevoeld worden.

Maar, zal men vragen, hoe is het mogelijk, dat de hoofden van bestuur niet bij tijds het komende gebrek zagen en de noodige maatregelen van voorziening namen of provoceerden?

Wat zullen wij er op antwoorden? wanneer de bestuurders van provinciën, met honderdduizenden bevolkt, hun tijd moeten doorbrengen met inspektien van koffijtuinen en suikerrietvelden, met het korresponderen over bisbilles met kontraktanten, met honderde nietigheden van plaatselijken aard bij gebrek aan gemeentebesturen; met kasrekeningen en superintendentien van vendukantoren en diergelijken meer, waar zullen zij dan den tijd vinden, om zich met hunne wezenlijke verpligtingen bezig te houden waaronder een der voornaamste is, de hoeveelheden der voorhanden voedingsmiddelen te kennen en bij te voorzien gebrek de noodige maatregelen voor aanvoer te provoceren.

In de twee bloeijendste provinciën van Java, waar het kultuurstelsel zoo groote zegeningen verspreidt hongersnoodprijzen van het eerste voedingmiddel! te Batavia waar de ellendige vrije arbeid bestaat, de gewone prijzen! het geeft stof tot nadenken?

Te Sourabaija en Pasoeroean bestaan vier dagbladen; geen enkel heeft een woord gewaagd van den naderenden nood!!!

De berigten uit China loopen hoofdzakelijk over de bewegingen der Taipings, ofschoon daaromtrent toch voor het oogenblik weinig van overwegend belang valt mede te deelen, terwijl het voornaamste zich hoofdzakelijk bepaalt tot twee nederlagen, die zij geleden hebben, en wel de eerste tegen een Britsch stoomschip, waardoor op vier mijlen afstands van de stad, ruim 200 hunner kleine vaartuigen, die manschappen en proviand uit het binnenland aanvoerden, gedeeltelijk vernield, gedeeltelijk tot den terugtogt genoodzaakt werden. Een tweede verlies ondergingen zij nagenoeg op dezelfde hoogte, bij een aanval der troepen onder bevel van den bekenden Ward. De strijdmagt van dezen Amerikaanschen vrijbuiter bestaat uit circa 1500 Chinezen, die door eenige buitenlandsche officieren reeds bijzonder goed geoefend zijn. Een Britsch zeeofficier die hen een paar malen in het gevecht heeft gezien, schrijft dat zij zich uiterst hardnekkig verdedigen en in het vuur er zich volstrekt niet om bekommeren, of zij genoegzaam gedekt zijn. Bovendien zijn zij zeer gehecht aan hun aanvoerder, die van zijn kant alles doet om te toonen, dat het hem met zijn strijd tegen de Taipings ernst is. Deze hebben het dan ook, ten gevolge der geleden verliezen, raadzaam geoordeeld een weinig verder te retireren en op ruim 12 mijlen ten westen van Shanghae voorloopig eene positie te nemen, alwaar zij zich eerst behoorlijk kunnen versterken. Het cijfer hunner manschappen is nog altoos niet met eenige zekerheid te schatten, en hoe verder zij thans naar de binnenlanden oprukken, zooveel te moeijelijker valt het daarentrent eene begrooting te maken of tegen hen te ageren. Te midden dezer omstandigheden blijft er nog altoos tusschen den kommandant der Britten en den kommandant der Engelsche landtroepen verschil van gevoelen bestaan omtrent de uitgestrektheid hunner volmagt. Het gevolg hiervan is, dat de laatstgenoemde zijne onderhoorigen ten strengste blijft verbieden, op welke wijze dan ook, aanvallender wijze te werk te gaan, terwijl de ander de rivier ongeveer veertig mijlen is opgevaren en de Taipings, overal waar hij ze vindt, ten krachtigste aanvalt. Volgens de laatste berigten maakte hij zelfs reeds toebereidselen tot eene expeditie tegen de stad Chingpoo, uitsluitend met het doel om de Taipings, die zich aldaar sedert twee jaren hebben genesteld, uit die sterke positie te verdrijven. Het ergste voor de vreemdelingen is evenwel dat de admiraal binnen eenige weken naar Europa zal terugkeeren, terwijl het de vraag is, of zijn opvolger even als hij genoegzaam tegen de Taipings ingenomen zal zijn en zich even krachtig zal kunnen doen gelden.

Terwijl nu de Britsche admiraal al zijne strijdkrachten zooveel mogelijk te Shanghae geconcentreerd houdt, zijn de Britsche onderdanen te Kiukiang en Hankow zonder eenige bescherming. Van daar dat deze er dan ook aan allerlei beleedigingen zelfs van de zijde der keizerlijke troepen ten doel staan. De consuls zijn er in dit opzigt niet beter aan toe dan hunne landgenooten en verkeeren evenzeer nu en dan in doodsgevaar. In afwachting van de mogelijkheid om daarin te voorzien, komt men steeds meer en meer tot de overtuiging dat de Taipings de communicatie met de binnenlandsche provinciën nog niet afgesneden hebben en dat zij wel niet zullen slagen in hun plan om Shanghae door hongersnood te dwingen naar hunne voorstellen te luisteren. Dit laatste neemt intusschen niet weg dat de levensmiddelen in de stad tot buitengewoon hooge prijzen zijn gestegen.

Uit Ningpo luiden de berigten gunstiger. De Taipings houden zich aldaar zoo strikt aan hunne belofte van de ingezetenen ongestoord te laten, dat van de uitgewekene inwoners nog steeds dagelijks een aantal terugkomen en hunne werkzaamheden hervatten. Het is intusschen eene ongelukkige zaak, dat in het vreemdelingen-kwartier aldaar (hetwelk de insurgenten bij de verovering der stad onschendbaar hebben verklaard) van tijd tot tijd de Taipings veel van de aldaar wonende bevolking te lijden hebben. Tot nog toe hadden de hoofden dezer laatsten zich te vreden gesteld met telkens eene aanklagt dienaangaande bij de consuls in te dienen. Dit een en ander neemt intusschen niet weg dat de handel aldaar weder in levendigheid toeneemt, terwijl de plaats door de Taipings nog steeds tot basis hunner operatien blijft aangenomen.

De Engelsche kanonneerboot *Cockchafer* verliet Amoy op den 24 Maart met een mandarijn en een tolk van het consulaat aan boord, om de zeeroovers, die men in de nabijheid bemerkt had, op te sporen. Omstreeks 11 uur kwam de boot in het gezigt van drie groote jonken en ongeveer honderd kleinere booten, die een groote koopvaardij-jonk aanvielen. Het volk van de kanonneerboot voer in twee sloepen op de roovers aan. Een roover trachtte het kruid in brand te steken, maar werd door den kommandant van het Engelsche schip doodgeschoten. Een jonk werd verbrand en van de bemanning, bestaande uit 14 koppen, werden er 13 gevangen genomen, terwijl er een ontsnapte.

In het geheel heeft men 47 gevangenen gemaakt en de kanonneerboot nam den koopvaarder en een roovers-vaartuig op sleeptouw en bragt ze veilig in de haven van Amoy. Veertien roovers zouden alsnu op een reeds bepaalden dag onthoofd worden. De koopvaarder was van Formosa, geladen met rijst, olie enz. ter waarde van ongeveer £ 7.000. Het rooversvaartuig was te Canton gebouwd en gewapend met 14 stukken, die grootendeels van Engelsch maaksel zijn. Dit is de grootste prijs, die sedert eenigen tijd te Amoy is binnengebragt; wanneer de *Cockchafer* niet te klein was geweest, om meer dan twee schepen te slepen, zouden voorzeker alle genomen geworden zijn.

In de berigten uit Japan wordt melding gemaakt van het het feit, dat de heer Walsh, lid der Britsche legatie te Yokuhama, door een aantal Japannezen was beschuldigd van pogingen tot brandstichting. Bij nader onderzoek scheen de zaak evenwel slechts hierop neder te komen, dat hij des avonds in een soort van herberg door eenige opgewonden Japannezen aangerand, zich ter voorkoming van verdere onaangenaamheden uit de voeten gemaakt en daarbij in de haast een paar lampen omver geworpen had, waarvan de vlam met brandbare stof in aanraking was gekomen, zonder dat dit echter eenige noemenswaardige schade had te weeg gebragt. Ten gevolge van het daarop ingesteld onderzoek is hij dan ook van de tegen hem uitgebragte beschuldiging vrijgesproken.

Een tweede voorval, doch van ernstiger aard, betreft den tweeden minister van buitenlandsche zaken Ando-Tsuzeema-nô-Kami, lid van den gorogio of staatsraad. Deze, eenige dagen voor het vertrek der mail, van zijne werkzaamheden bij den Taikoon te Jeddo terugkomende, werd aldaar nog binnen het paleis aangevallen door 10 à 12 man, waarvan eenigen hunne vuurwapens op hem afschoten, zonder hem te treffen. De staatsdienaar liet zich intusschen door de overmagt niet afschrikken, maar verdedigde zich zoo kordaat tegen zijne aanranders, dat hij, naar men zegt, vijf hunner doodelijk gewond of werkelijk gedood heeft, terwijl men rekent, dat hij weldra van zijne wonden hersteld zal zijn. Uit het berigt blijkt intusschen niet, of de daders gevat zijn.

Een aantal Japannezen zijn op last hunner autoriteiten gevangen genomen en geboeid in verzekerde bewaring gebragt, omdat zij de Roomsch Katholijke kapel te Yokuhama waren binnengetreden. Het schijnt dat zij louter uit nieuwsgierigheid een oogenblik de godsdienstoefening hadden bijgewoond, doch de Japansche opperhoofden ijveren zoo sterk tegen het bezoeken van Christelijke kerkgebouwen, dat de bedoelde personen alleen daarom eene niet geringe mishandeling hebben ondergaan.

De heer Allcock, Britsch gezant, zal weldra Japan verlaten. De heer Winchester, consul te Hakodade, is voorloopig met het bestuur der legatie belast. Ook de heer Townsend Harris, Amerikaansch gezant, zal weldra de terugreis aannemen en vervangen worden door den heer Robert H. Pruyn.

WERELD-TENTOONSTELLING
te Londen.
III.

Londen, 11 *Mei*.

De tentoonstelling begint nu ontdaan te worden van allen overtolligen ballast; en ofschoon de timmerlieden en de metselaars in de plaats zijn getreden van de behangers en decorateurs, is het toch mogelijk geworden, zich door het gebouw te bewegen, zonder zich ieder oogenblik te bezeeren aan kisten en pakken, gelijk het geval was in de eerste dagen. Het eenige ongemak waarover nu geklaagd wordt — en het is geen van de minste soort — is de regen. Die dringt binnen van alle kanten en heeft reeds zeer groote schade aangerigt, voornamelijk in dat gedeelte waar de machines geplaatst zijn. Het is te hopen dat de commissie, die met het bestuur belast is, alle maatregelen zal nemen om dit kwaad te verhelpen, dat aanleiding geeft tot de levendigste klagten, zoowel van de Engelschen zelven als van de vreemdelingen.

De jurys hebben zich geconstitueerd en hare werkzaamheden aangevangen. Nederland wordt daarbij vertegenwoordigd als volgt:

2e. klasse. *Scheikundige voortbrengselen:* de heer von Baumhauer, hoogleeraar in de scheikunde te Amsterdam.

3e. klasse. *Afdeeling wijnen en geestrijke dranken:* de heer van Eyck, directeur van het paleis van nijverheid te Amsterdam.

4e. klasse. *Dierlijke en plantaardige stoffen, die dienstbaar zijn aan de nijverheid:* dr. Kerckhoff, hoogleeraar in de scheikunde te Groningen.

21e. klasse. *Wol en laken:* de heer Vreede, fabriekant.

In die vier klassen telt Nederland het grootste getal inzenders; het is dus natuurlijk, dat hunne belangen er door bekwame mannen worden voorgestaan.

In eenen volgenden brief hoop ik u een vlugtig overzigt te geven van het industrieele gedeelte der tentoonstelling. Thans zal ik mij bepalen bij de schoone kunsten, om u van dat gedeelte een algemeen denkbeeld te geven.

De door Nederland ingezondene voorwerpen, die u natuurlijk het meest belangstelling inboezemen, zijn in ééne groote zaal bijeen geplaatst met die uit Frankrijk, Duitschland en Oostenrijk. Het zijn 125 nommers, dus tien meer dan uit België; maar ze beslaan minder plaats, daar de Nederlandsche schilderijen niet zoo groot van omvang zijn. De Belgen zien gaarne kolossale stukken; de Hollanders, aan de overlevering getrouw, houden meer van huiselijke tooneelen op kleiner schaal. Het eenige groote stuk der Nederlandsche tentoonstelling is het *portret van mevrouw Wattier-Ziezenis, in de rol van Agrippina* door J. W. Pieneman. Dit stuk hangt in het midden der Nederlandsche groep; en daarboven een schoon *portret van koning Willem III* door H. Pieneman. De indruk, dien de verzameling van Nederlandsche meesters op den toeschouwer maakt, wordt niet weinig verhoogd door *de Schipbreukelingen* van Israëls, die ook in dit stuk weder een rijkdom van gevoel heeft nedergelegd, waardoor zich al de voortbrengselen van zijn penseel onderscheiden: het is lief en eenvoudig. Ik behoef hier niet in lof uit te weiden over David Bles, die zeven schilderijen ingezonden heeft; evenmin over Bosboom, over Burgers, over de twee meesters ten Kate, over den beroemden en nog te vroeg betreurden Koekkoek; ook niet over Schelfhout, van Schendel, Springer, Verveer, Waldorp en meer anderen. Die allen handhaven op waardige wijze de eer der Hollandsche school, die — jammer genoeg — niet vertegenwoordigd is op het gebied der beeldhouwkunde.

De Franschen hebben bij het tentoonstellen van hunne voortbrengselen een stelsel aangenomen, dat mij zeer verstandig voorkomt. Zij geven eene plaats aan stukken van levende meesters, niet verder opklimmende dan tot de laatste tien jaren. Wat de doode meesters betreft, ruimen zij eene plaats in aan produkten, reikende tot het jaar 1840. Te bejammeren is het echter, dat de staatkunde zich in de kunst heeft gemengd; vele Fransche meesters hebben hunne belangstelling aan de expositie onttrokken, omdat het keizerlijk gouvernement haar onder zijn patronaat heeft genomen. Vandaar dat de Fransche galerij te Londen geenszins een juist denkbeeld geeft van de Fransche school. De eerste plaats in deze galerij bekleedt het portret van prins Napoleon, door Flandrin; dan dat van mijnheer Pereire, door Paul Delaroche en dat van mevrouw Rosa Bonheur, door Dubufe; deze en eenige vrouwen-portretten, door Amaury Duval, Perignon en Ricard, vormen het voornaamste gedeelte van het hier uit Frankrijk ten toon gestelde. Wat groote stukken betreft, is Frankrijk zeer karig vertegenwoordigd. De veldslagen uit het tweede keizerrijk, door Giron en Pils, zijn armzalige nabootsingen van Vernet en Bellangé. En overigens vind ik niets te vermelden dan *de Waterbron*, eene allegorie van Ingres en de *Marie-Antoinette*, van Paul de la Roche. Onder de inzenders van genre-stukken komt de eerste plaats toe aan Meissonnier. Onder de schilders van dieren handhaven Troyon en Rosa Bonheur waardiglijk hunnen welverdienden roem. Eenige schoone landschappen eindelijk, bijna allen ontleend aan het museum van het Luxembourg en geteekend Corol, Cabal, Thiet, Rousseau, besluiten de Fransche galerij, die in geen enkel opzigt boven de gewone jaarlijksche tentoonstellingen te Parijs uitmunt.

De Duitschers zijn schraal vertegenwoordigd. Twee portretten, dat van Schadow, den Pruissischen meester door Begas en een vrouwen-portret door Richter, hebben de eereplaats in deze galerij, in welke de groote stukken geheel en al ontbreken, om de zeer eenvoudige reden dat de Duitschers, wilden ze ons hunne meesterstukken van kolossalen omvang laten zien, hunne kamerwanden en muren naar de tentoonstelling zouden moeten zenden. Voor het landschap zal ik Achenbach's naam vermelden, voor het *genre* den naam van Knauss, en daarmede heb ik alles gezegd.

De Belgische galerij munt bijzonder uit, en prijkt met de schoonste schilderijen, die op het doek zijn gebragt sedert 1830. Gallait, Leys, Madou zijn hier vertegenwoordigd elk door negen meesterstukken, en het valt niet te ontkennen dat zij eene belangstelling wekken, die niet wordt verminderd door de almede ter eere van de Vlaamsche school ten toongestelde stukken van Lies, Slingeneyer, Verlat, Willems, J. en A. Stevens, Robbe, Verboeckhoven en meer anderen.

De verdere scholen van Europa hebben slechts eene zeer middelmatige belangrijkheid, en het voornaamste, dat men er onder aantreft, is de verzameling Engelsche schilderijen, welke bijdragen bevat uit eene geheele eeuw. De Engelsche kunst der 18e. eeuw, nieuw, zonder grondslag in de poëzy, boogt op vier groote meesters, te weten: Hogarth, Wilson, Reynolds en Gainsborough.

Hogarth is de meest oorspronkelijke van allen; hij volgt het voetspoor van niemand, hij is geheel en uitsluitend Engelsch, terwijl Reynolds en Gainsborough hunne studien gemaakt hebben naar Rubens en van Dyck, vooral wat betreft het portret-schilderen, waarin zij den eersten rang bekleeden. Wat mij het meest van hen getroffen heeft, is de gemakkelijkheid waarmede zij alle stijlen hebben weten aan te nemen; Reynolds doet nu eens aan Rubens, dan aan Velasquez, dan weer aan Murillo denken; somwijlen heeft hij veel overeenkomst met den Franschen meester Greuze; hij is een groot eclecticus, somwijlen zwak teekenaar, maar altijd uitmuntend kolorist. In het portret-schilderen steekt Lawrence hem waardiglijk naar de kroon, en diens *Paus Pius VII* is ontegenzeggelijk een meesterstuk. In het genreschilderen zien wij op het einde der 18e. eeuw Bird en Wilkie optreden; laatstgenoemde een waardig mededinger van Jan Steen, door geestige vinding en warmte van voorstelling, en de ware schilder van het volksleven in Engeland. De schilderijen van Hogarth drukken een zedelijk denkbeeld uit, Wilkie zoekt slechts den humor, het komieke; in dit opzigt mag hij veilig op ééne lijn worden gesteld met de oude Hollandsche meesters. Onder de hedendaagsche is Mulready een voortzetter van den stijl van Wilkie, ofschoon met minder losheid van penseel, maar daarentegen met meer zuiverheid en naauwkeurigheid van teekening. Millais en, Hant volgen den stijl, die de voor-rafaëlistische genoemd wordt waarin zij met een talent, dat hunne rigting niet regtvaardigt, de overleveringen trachten voort te planten van van Eyck, terwijl Martin ons bijbelsche tafereelen voorstelt, welker scherpe kleuren niet in staat zijn, ons het waarlijk dichterlijke van het onderwerp te doen vergeten. In het landschap ontmoeten wij Bonington, de trouwe nabootser van de schoone Engelsche natuur; Roberts, wiens stukken allen iets theatraals hebben; Damby, die stilwaters op het doek brengt met het genie van Bakhuyzen, of stormweders ter zee met het talent en het vuur van een groot dichter; Constable, de beminnaar van stille gezigten uit het oude Engeland, tot aan Turner, dien de enthusiasten van Groot Brittannie op ééne lijn stellen met Ruysdael en Hobbema. De voorname schilders van dieren zijn in de Engelsche school Ward en Landseer. Den laatsten kent gij; hij staat beneden zijn voorganger en meester. Ziedaar de groote namen der Britsche galerij. Niets wekt meer belangstelling dan de getapisseerde gaanderijen, die met hunne werken prijken, te doorloopen. De oude, dat wil zeggen, die van de voorgaande eeuw, zijn voor mij inderdaad eene verrassende openbaring. De hedendaagsche staan verre bij de eerstgenoemde ten achter; wat hun voornamelijk ontbreekt, is koloriet, en dàt is in de schilderkunst, wat melodij is in de muziek. Door de werken van hunne oude meesters ter tentoonstelling te brengen, hebben de Engelschen op gemakkelijke wijze eene goede plaats ingenomen. Zij hebben zoodoende alle mededinging onmogelijk gemaakt, terwijl zij daarentegen, indien ze niet anders ten toon hadden gesteld dan hedendaagsche voortbrengselen, ontegenzeggelijk nagenoeg de minsten van allen zouden geweest zijn in dezen wedstrijd der moderne kunst. Doch er is geen reden om ons er over te beklagen; want ze hebben ons de gelegenheid verschaft hier bijeen te aanschouwen eene reeks van meesterstukken, die men anders heinde en verre in openbare musea en in particuliere verzamelingen zou hebben moeten zoeken, zonder ze misschien te kunnen opsporen. Voor een kenner is deze Engelsche galerij alleen reeds de reis naar Londen waard; en ik aarzel niet te zeggen, dat deze verzameling schilderijën voor mij het allerbelangrijkste van de geheele tentoonstelling is.

Handelsberigten.

(Per Overland-Mail.)

Colombo, 16 April.

Koffij. In *plantation* gaat weinig om, en de prijzen zijn nominaal op 12 à 12/6 pr. bushel, maar zoo er eenige partijen ter markt kwamen, zou er denkelijk wel iets meer te bedingen zijn. De vooruitzigten voor den aanstaanden oogst zijn zeer gunstig. De aanvoer van *Native* was van sup. kwal., die 6 d. à 1/- avans bedong. Men noteert *Unpicked* 45/3 à 47/-. De uitvoer naar Engeland beloopt 274,073 cwt. *plantation* tegen 224,973 cwt. in A°. P°., en 86,266 cwt. *Native* tegen 45,331 d°. in A°. P°. **Katoen.** Te Tuticorin werd veel gecontracteerd à rs. 112, en alhier werden 700 Candy à rs. 111 verk. Men houdt nu op rs. 112 en te Tuticorin op rs. 115. In het geheel werden dit saisoen 15,700 Candy afgedaan. In **Cocosolie** ging niets om; de notering is 32/6. De voorraad van *Copperah* is klein. *Vrachten* voor Koffij in vn. naar Londen £ 4; dadelijk vertrekkende schepen bedongen £ 4.10/- à 4.15/-; in balen £ 3 à 3.15/-. *Koers.* De banken koopen op Engeland op 6/m zigt à 4 %.

Vrachten-*Berigt van China, Oost-Indie en Australie, voor zoover dezelve niet reeds gisteren afzonderlijk in elk Handelsberigt zijn opgenomen.*

Hongkong, 31 Maart. Zoo hier, als te Canton en Macao was in de laatste 14 dagen voortdurend toenemende vraag naar scheepsruimte, en daar er zeer weinig schepen aankwamen en de verwacht wordende, door de harde der Noord Oost Mousson, teruggehouden worden, volgt daaruit, dat de weinige beschikbare schepen, die in de haven onbevracht liggen, zeer hooge vrachten zullen bedingen, en daar de schepen die verwacht worden, bijna niet voldoende voor de behoefte zullen zijn, is er zonder twijfel voor langen tijd een zeer goede vrachtenmarkt te verwachten. Voor Saigon werden weer eenige schepen opgenomen à 75 c. pr. picol, en geschikte schepen zouden grif emplooi vinden, ter vervoer van Rijst van Saigon of Bangkok. Voor Shanghay en vooral voor Ningpo is veel vraag, en zijn de vrachten vast. Naar Engeland ging weinig om, slechts één schip werd bevracht met Katoen van Whampoa n. Liverpool à £ 4.10/-, ook al door gebrek aan geschikte scheepsruimte, daar er vele schepen benoodigd zijn om te Manilla n. Europa te laden. Naar San Francesco laden ook vele schepen à $ 12 per ton en $ 30 voor Chinesche passagiers. De volgende bevrachtingen hadden plaats. Eng. *Atheeston* 569 ton naar Liverpool met Katoen à £ 4.10/-, Deen. *Maria Frederika* 400 ton n. Engeland, via Mauritius met Gouvt. goederen à £ 3000, Hamb. *Notos*, 450 ton van Foochow n. Australie £ 5, Amer. *Buena Vista*, 547 ton n. Melbourne à £ 3150, Amer. *S. H. Talbot*, 593 ton à $ 15500 n. Melbourne, Fransch *Nouvelle Antoinette*, 440 ton n. Bombay à $ 7500, Holl. *Columbine*, 500 ton n. Batavia en Samarang *f* 25 per ton, Amer. *Spec*, 302 ton n. Saigon en terug à 75 c. pr. picol, Eng. *Flatworth*, 387 ton n. Shanghay à $ 4100, Amer. *Oriental*, 334 ton n. Ningpo en Chefoo, en terug n. Swatow à 90 c. pr. picol, Hamb. *Vesta* naar Ningpo met eene lading Rijst à 55 c., Amer. *Star of Peace* 455 ton van Chefoo n. Swatow à 72½ c., en Eng. *Alicia* 240 ton n. Tamsui en terug à $ 2700, met 20 legdagen.

Te **Shanghay** waren de vrachten zeer gunstig, niettegenstaande het groot aantal schepen in de haven, en elk beschikbaar schip werd opgenomen tot volle vorige vrachten, daar de schepen die meest van Engeland en het continent verwacht worden, slechts gedeeltelijk in de behoefte zullen kunnen voorzien, en zoo de vrachten niet rijzen, verwacht men voor eenigen tijd, een goeden omgang. De vrachten naar Japan zijn $ 5 à 6 pr. ton, en 30 à 50 c. pr. picol; die n. Londen zijn onveranderd, en men noteert £ 4.10/- à 5 voor Thee, en £ 5 à 5.10/- voor Zijde, naar New-York $ 20 pr. ton voor Thee. Er werden bevracht Eng. *Jeddo* 469 ton van Newchang n. Swatow à $ 4000, met 19 legdagen, *Elizabeth* 125 ton $ 650 pr. maand voor 2 maanden, *Neptune* 533 ton n. Chefoo, Swatow, en terug à $ 8700, *Tycoon* 500 ton à $ 2000 per maand voor 4 maanden, Amer. *Golden West* 1440 ton n. Amoy met Katoen à $ 1.50 pr. baal, Hamb. *Siwa* 268 ton n. Foochow en terug à $ 4600, 50 legdagen, Bremer *Martin Luther* 178 ton à $ 1400 pr. maand voor 5 maanden.

Te **Amoy** zijn de vrachten zeer hoog en er is goede vraag naar scheepsruimte, er is geen enkel onbevracht schip in de haven, en men verwacht hoogere vrachten. Er werden bevracht Eng. *Douglas* 6000 pic. n. Chefoo en terug à $ 1600 pr. maand, Oldenburger *Anna* 260 ton à $ 1500 pr. maand voor 2 maanden, Hamb. *America* 230 ton à $ 5000 n. Singapore en terug, met 50 legdagen.

Te **Foo-Chow-Foo** zijn de vrachten n. Londen vast op £ 5 à 5.10/-, en $ 20 voor New-York.

Te **Manilla** is vraag naar scheepsruimte, en de vrachten zijn hooger; voor het eenige beschikbare schip voor Engeland in de haven werden dan ook hooge vrachten besteed, die denkelijk ook nog voor vrachtzoekende schepen, mits geen Amerik., wel te maken zullen zijn. Naar Amerika zou volle $ 12 voor Amer. schepen te bedingen zijn. Er werden bevracht n. Liverpool de *Sales* (Spaansch) met eene volle lading ongekl. Suiker en Hennep à 115/- pr. 20 cwt., en n. New-York de *Tornado* (Amer.) 1800 ton reg. met eene lading Suiker en Hennep à $ 12 pr. 20 cwt.

Te **Singapore** is veel vraag naar scheepsruimte, en er zouden vele schepen tot goede vrachten te plaatsen zijn, daar al de beschikbare schepen bevracht zijn. Naar Engeland is nog veel te verschepen; de vrachten naar Londen zijn hooger, er werd een schip bevracht tot 5 à 7/6 per ton boven de vorige notering. Er is ook veel vraag voor China tot volle vorige vrachten. De *Salvador Packet* bedong naar Londen £ 3.17/6 voor zwaar en £ 4.10/- voor ligt goed; de *Energie* (Bremer) 217 ton van Bangkok naar Hongkong 70 c., en naar Swatow 80 c. pr. picol; de *Zambese* 338 ton van Sarawak naar Cork om order £ 4.7/6, de *Chilo* 393 ton van Bangkok naar de Canton rivier 62½ c. pr. picol; de *San Lorenzo* (Portug.) 250 ton laadt naar Macao à 40 c. pr. picol voor IJzer, 55 c. voor Rijst, 65 c. voor Peper, en 80 c. voor Rotting.

Te **Akyab** werd de *Bon Accord* (Eng.) 289 ton à £ 4.15/- gedaan, om te Bassein te laden, en tot £ 4.10/- à 4.12/6 zou nog te bevrachten zijn.

Te **Penang** zijn de vrachten naar Londen 5/- hooger, en er is vraag naar scheepsruimte die schaarsch is. Men noteert naar Londen £ 3.15/- voor Tin en Suiker, £ 4.5/- voor Peper, £ 4.10/- voor maatgoed. Voor Rijst naar Macao 50 c. pr. picol; naar Calcutta rs. 1.6 pr. picol voor Peper, en rs. 5 pr. kist voor Specerijen.

Te **Calcutta** ging in retourvrachten weinig om, en de vrachten zijn niet zeer vast; naar China en Mauritius ging veel om tot 70 à 90 c. voor de eerste en rs. 1.8 per baal voor de laatste bestemming. Er zijn weinig onbevrachte schepen in de haven. Er werden bevracht de *Astrea* naar Melbourne à £ 4.10/- en Sydney £ 4.17/6, de *Kedgeree* naar Hamburg à £ 4, en 5/- extra voor Cutch; de *Wide Awake* naar Moulmain voor Rijst naar Liverpool à £ 4.5/-, de *Clarissa* met Rijst naar Hongkong à 30 c. pr. baal, en 3 andere schepen tot 75 à 90 c., of 105 c. naar Amoy, en 115 c. n. Shanghay.

Te **Melbourne** is de scheepsruimte der naar Engeland ladende schepen veel verminderd, en bedraagt nog slechts 5500 ton, er is nog maar weinig Wol te verschepen, en er werd ½ d. per ℔ besteed, voor gez. Huiden 30/- per ton. Voor Nieuw-Zeeland gaat in passagiers-vrachten weinig om, en de weinige schepen die met passagiers vertrokken, waren niet vol. In Kolen vrachten van Newcastle (N. S. W.) naar hier is geen verandering, de vracht is 19 à 20/- pr. ton. Naar Manilla werd de *Mary Ann Wilson* 944 ton à 57/6 per ton voor Suiker naar Port Philip bevracht, met vrijheid om eene lading Chinezen van hier naar Hongkong in te nemen à £ 4.2/6 per hoofd. Naar China laden twee schepen met Chinesche passagiers à 82/6 per hoofd; om in de Rijsthavens naar Europa te laden werden eenige schepen tot 65 à 75/- opgenomen; naar San Francisco werden twee schepen bevracht à ca. 60/- per reg. ton. Er zijn minder onbevrachte schepen in de haven dan de vorige maand en er kwamen betrekkelijk weinig schepen aan.

Te **Sydney** was deze maand toenemende vraag naar schepen om Kolen te laden, en voor de *Sardinian* werd 30/- per ton n. Shanghay bedongen voor 1300 ton, zijnde de hoogste vracht die ooit alhier voor Kolen n. China is besteed. De *Agincourth* gaat n. Shanghay à 25/- voor Kolen, de *Billiton*, *Planet* en *Warrior* gaan met Kolen van Newcastle n. Manilla à ca. 20/-, en terug met Suiker à 57/6; de *Avon* gaat met Kolen naar Hongkong à 18/-, de *L. A. Bang* en *Hebe* gaan naar Batavia en de *Everdine & Elisabeth* is met kolen bevracht van Newcastle naar Hongkong à 25/-. De *Agra* laadt n. Londen met eene volle lading tot 50 à 60/- per ton voor talk, 25/- voor huiden en ¾ d. voor wol, met 5 pCt. daarenboven. Naar Londen vertrokken de *Maid of Juda*, *Tiptree* en *Dawstone*. In lading liggen de *Peter Godefroy* en *Granite City*, die weldra zullen vertrekken, en de *Damascus*, *Liberator*, *John. Banks*, *Nourmahie* en *Ligth of Age*. De *Great Britain* neemt kolen voor scheepsrekening naar Shanghay.

Gedrukt en uitgegeven bij H. NIJGH, te *Rotterdam*.

HANDELINGEN DER STATEN-GENERAAL

No. 134.

Tweede Kamer.

Zitting van Woensdag 14 Mei.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over de

Definitive vaststelling der Begrooting voor het Depart. van Binnenl. Zaken, dienst 1862.

De heer **Mackay** aannemende, dat de *f* 130,000 subsidien aan gemeenten ten behoeve van lagere scholen, noodig zijn, zal daar ook voor stemmen, niettegenstaande hij tot de vroegere vermindering heeft medegewerkt, en schoon de overgelegde staat niet veel anders dan de cijfers aanwijst. Evenwel heeft spreker eenige andere opmerkingen. Hij vraagt inlichting betreffende het subsidieren van scholen uit kerkelijke en pastory-goederen, en zou gaarne willen weten of dit niet hier of daar kan strekken, om het kosteloos onderwijs in de hand te werken. Wat aangaat de school van Enschedé, herinnert hij het gebeurde in December. Nu zal in den tegenwoordigen toestand niemand onzer gaarne aan Enschedé willen ontnemen, wat aan Enschedé is toegezegd, maar het beginsel om als vaste post zoodanig subsidie op de begrooting te brengen, acht hij om der *gevolgen* en der *navolging* wille, nog als bedenkelijk en vreest, dat daardoor het particulier karakter der school verloren zal gaan en aanleiding worden gegeven tot inmenging van wege de regering.

De heer **van Nispen** komt mede op tegen het bevorderen van kosteloos onderwijs door subsidiën, daar waar ingezetenen die het doen kunnen, er niet toe bijdragen.

De **Min. van Binnenl. Zaken** antwoordt den heer *Mackay*, dat de staat, bij de memorie van toelichting overgelegd, wel iets meer dan cijfers bevat; hij behelst verschillende kolommen met aanwijzingen. 's Ministers onderzoek strekte zich uit tot de gronden die voor de subsidie konden pleiten, en hij heeft bevonden dat alle die gemeenten de voorschriften van art. 36 der onderwijswet zijn nagekomen. En nu strekt de mem. van toelicht. om de aanvraag te regtvaardigen. Ook is er gevraagd of het subsidie niet hier of daar kan dienen om kosteloos onderwijs te verstrekken. Met dat doel, antwoordt de minister, wordt het zeer zeker niet verleend, want in dat geval wordt in zoodanige gemeente niet gedaan voor het onderwijs, wat er moest gedaan worden. Dit strekke ook in antwoord op de bedenking van den heer *van Nispen*. De minister vindt het natuurlijk, dat hij, die het genot heeft van het onderwijs, ook bijdrage in de kosten. Het gemeentebestuur is vrij om kosteloos onderwijs te geven, maar als het daartoe subsidie vraagt zal het afstuiten op eene weigering. — En wat nu de bedenking van den heer *Mackay* aangaande het subsidie uit kerkelijke of pastorij-goederen betreft, moet de minister opmerken dat in sommige opzigten die goederen daartoe *verbonden* zijn. Het gemeente-bestuur moet de kosten dragen van het onderwijs, tenzij die komen ten laste van anderen; dat is de wil der wet; maar als het bloote *kerkelijke* bijdragen zijn, dan is minister van 't gevoelen van den heer *Mackay*.

Wat Enschedé betreft, de min. dacht niet dat het, na geheel afgebrand te zijn, nog tot discussie aanleiding zou geven; maar dit moet hij verklaren dat als de industrie-school aldaar zou zijn ten halve eene particuliere en ten halve eene gouvernementsinstelling, hij alle subsidie weigeren zou. Het subsidie moet volstrekt met het particulier karakter dier instelling gepaard gaan en geene inmenging van staatswege mag daar worden toegelaten. Het subsidie wordt toegestaan voor een jaar, en als het niet aan 't doel zou beantwoorden, zou men er stellig niet mede voortgaan.

De heer **van Eck** zegt dat de minister niet kan begrijpen dat er na de ramp van Enschedé nog sprake kon zijn nopens het subsidie. Doch het geldt hier niet eene quaestie van welwillendheid, maar een begrootingspost. Spr. heeft evenwel nog eene andere bedenking. De min. zegt dat de kosten der oprigting van de bedoelde school zijn verstrekt door particulieren. Dit is niet geheel juist, want zij zijn verstrekt deels door particulieren, deels door de Handelmaatschappij. Maar nu gelooft hij dat het subsidie *doorloopend* zal zijn, omdat het zal moeten strekken tot voortdurend onderhoud van wege de regering, het gewest en de gemeente. En dan blijft het niet eene particuliere school maar wordt eene staatsschool.

De **Min. van Binnenl. Zaken** antwoordt op het aangevoerde door den heer *van Nispen*, dat de regering het middel in de hand heeft om het kosteloos onderwijs te beletten door weigering van goedkeuring der belastingen — dat hij minister zoo zeer als iemand een voorstander is der vrijheid van onderwijs. Wanneer ik, zegt de minister, bij hen die het toezigt op het onderwijs hebben, vond een systeem om naar kosteloos onderwijs te streven, ten einde de vrijheid van onderwijs te ondermijnen, dan zou ik daar zeer sterk tegen zijn; maar de vrijheid der gemeentebesturen om belasting te heffen, moet mede geëerbiedigd worden als het niet blijkt, dat zij geheven wordt met het doel om het kosteloos onderwijs te bevorderen.

In antwoord op den heer *van Eck* zegt de minister, dat hij niet genegen is eenige voogdij van het provinciaal bestuur over de school te Enschedé toe te laten, want die school is en blijft eene particuliere inrigting. De gelden zijn bijeengebragt in de eerste plaats door particulieren, door de gemeente, en provincie en staat hebben bijdragen gegeven. Zoodanige inrigting verdient de ondersteuning, vooral omdat zij door de gunstige gelegenheid die zich daar aanbiedt, kan worden een model voor later op te rigten staatsscholen van dergelijke strekking.

De heer **van Nispen** drukt de hoop uit, dat nooit het kosteloos onderwijs moge gedekt worden door belasting op de ingezetenen geheven.

Bij de behandeling van art. 97 (*Jaarwedden en verdere belooningen der hoogleeraren van de onderscheidene faculteiten*), verklaart de heer **Schimmelpenninck** zich tegen het doen wegvallen der som van *f* 3500, die door den overleden Leijdschen hoogleeraar *Juynboll* genoten werd. Hij zou het veel wenschelijker achten dat de regering zich de zeldzaam voorkomende gelegenheid van het vrijvallen dezer jaarwedde ten nutte maakte, om een hier te lande verwaarloosd vak van studie, dat zich elders krachtig ontwikkelt, namelijk de studie van het Sanskriet en van andere Indo-Germaansche taaltakken, te Leyden op eene waardige wijze te doen vertegenwoordigen. Spr. had hierbij het oog op dr. *Kern*, een man binnen- als buiten's lands, wat dit vak van wetenschap betreft, op de loffelijkste wijze bekend, wien aan eene buitenlandsche universiteit eene hoogleeraarsplaats werd aangeboden, en die vooral door de Pruissische regering hoogelijk is op prijs gesteld.

De **Min. van Binnenl. zaken** waardeert de loffelijke bedoelingen van den vorigen spreker, maar acht het eenigzins buiten de bevoegdheid der kamer om door hare zijdelingsche tusschenkomst invloed uit te oefenen op de benoeming van een hoogleeraar. De kamer is z. i. niet een collegie van aanbeveling. In allen geval wil hij dat niet op de algemeene, wettelijke regeling van het hooger onderwijs worde vooruitgeloopen.

De heer **Schimmelpenninck** houdt staande allezins bevoegd te zijn, om op de noodzakelijkheid van het onderwijs in een te lang verwaarloosd vak van studie bij de regering aan te dringen. Alleen de zucht tot de wetenschap deed hem het woord voeren.

De **Min. van Binnenl. Zaken** wil dien spreker geenszins die bevoegdheid ontzeggen, mits de spreker slechts den minister de bevoegdheid toekenne om niet met hem mede te gaan in zijne aanbeveling.

De beraadslagingen worden hierop gesloten en het artikel zonder stemming *aangenomen*.

De verdere artikelen der begrooting geven geene aanleiding tot discussie.

Over twee artikelen wordt stemming verlangd, over art. 107 (*subsidie van f 7000 voor de industrie-school te Enschedé*), en over art. 112 (*subsidie van f 130,000 voor gemeenten wegens het onderwijs*).

Art. 107 wordt *aangenomen* met 44 tegen 20 stemmen.

TEGEN de heeren: *van Lijnden, Meylink, van Heiden Reinestein, van Voorthuijzen, Dirks, de Brauw, Hoffman, van Franck, Nolthenius, Elout van Soeterwoude, Begram, van Asch van Wijk, Taets van Amerongen, van Zuylen van Nyevelt, Schimmelpenninck, de Raadt, van Eck, van Nispen, Lycklama* en *Wintgens.*

Art. 112 wordt *aangenomen* met 59 tegen 5 stemmen.

TEGEN de heeren *van Nispen, van Lynden, Meylink, Hoffman* en *Elout van Soeterwoude.*

Daarna worden al de overige onder-artikelen zonder stemming *aangenomen*, gelijk mede de artikelen der begrooting.

Het wets-ontwerp zelf in omvraag gebragt, wordt **aangenomen** *met algemeene* (64) *stemmen.*

Thans zijn aan de orde de algemeene beraadslagingen over het wetsontwerp tot

Definitive vaststelling der Begrooting voor het Departement van Buitenlandsche Zaken, voor 1862.

De heer **Elout van Soeterwoude** (voor zoover eenigzins verstaanbaar), plaatst op den voorgrond het gewigt der portefeuille van buitenlandsche zaken, omdat daarbij zoo velerlei buitenlandsche aangelegenheden en internationale kwestien kunnen te berde komen. Hij kan hier niet afscheiden het departement van buitenlandsche zaken van het geheele kabinet; het kabinet moet toch zijn solidair en homogeen, en onze betrekkingen en verhouding tot het buitenland zijn toch van 't grootste gewigt. Spreker wenscht het leidend beginsel der regering omtrent de buitenlandsche politiek te vernemen. Na dit voorop gesteld te hebben, behandelt hij eenige punten, reeds in de stukken ter sprake gebragt, als:

1°. Het onvoldoend antwoord der regering nopens de godsdienstvervolgingen in Spanje. Spr. brengt in herinnering de gezegende godsdienstvrijheid in Nederland bestaande: als Christelijke staat; den strijd voor die vrijheid; den roem die deswege uit onze geschiedenis uitstraalt. De regering had, z. i., iets meer kunnen doen dan een blooten wensch te uiten. Inmenging is tot zekere hoogte geoorloofd. Spr. schijnt ook te zinspelen op de moeijelijkheid der stelling van den minister van Buitenlandsche zaken ten deze, als R. Katholijk.

2°. Het tractaat nopens de Maasaftappingen. Spr. zal dit traktaat nu niet beoordeelen, maar acht zich verpligt te vragen of de handelwijze der regering hieromtrent is overeen te brengen met een zelfstandig bestuur. Is het overbrengen van de geheele verantwoordelijkheid op de kamer eene daad van zelfstandigheid en waardigheid? Wij leven in een tijd, zegt spr., dat wij op de goede verstandhouding met Belgie prijs moeten stellen, de wonden van 1830 zijn nog niet gansch geheeld.

3°. De wenschelijkheid van eene meer active houding van de regering, tot bevordering van de losmaking der betrekkingen van Nederland, nopens Limburg, tot den Duitschen Bond.

De heer **van Zuylen van Nyevelt** is ook het gevoelen toegedaan dat bij discussien over de buitenlandsche aangelegenheden alles moet worden vermeden, wat maar eenigzins naar partijzucht zweemt. Hier vooral komt te pas: *eendragt maakt magt*, Van daar dan ook dat hij, bij eene vorige gelegenheid, toen op hem de taak rustte, de begrooting voor buitenlandsche zaken te verdedigen, getracht heeft aan te toonen dat het wenschelijk is de aangelegenheden van buitenlandschen aard van het binnenlandsch bestuur te isoleren. Hij zal zich hiernaar dan ook thans gedragen. Het verheugt hem in deze zienswijze een bondgenoot te vinden in den tegenwoordigen minister van binnenlandsche zaken, die vroeger bij de behandeling eener staatsbegrooting, als afgevaardigde uit Deventer zeide, dat het hem toescheen alsof de toenmalige minister de regeling der buitenlandsche zaken zou willen isoleren van het binnenlandsch bestuur. Die spreker zeide toen ook te gelooven, dat dit in zeker opzigt zeer wenschelijk is. Spr. zal dan ook bij deze discussien vermijden iets te zeggen, wat het kabinet in moeijelijkheid zou kunnen brengen. Maar er zijn vraagstukken, waarbij de regering kracht erlangt, wanneer zij hier behandeld worden. Hij zal dienvolgens verschillende punten ter sprake brengen in de onderscheidene paragraphen behandeld. Het antwoord van den minister, op het verlangen van sommige leden, tot het geven van een schriftelijk verslag omtrent onze buitenl. politiek in het algemeen, heeft spr. met genoegen gezien. Hij gelooft ook, dat zoodanig verslag min juist met onze constitutionele instellingen is overeen te brengen. De kamer kan wel mondelinge inlichtingen vragen en de regering kan die verstrekken, als dit zonder bezwaar voor den staat kan geschieden. Buitendien komt het hem voor, dat zoodanig verslag der regering ligt in moeijelijkheden zou kunnen brengen; en als het slechts een oppervlakkig overzigt zal zijn, dan is er ook weinig nut in gelegen. Eene tweede zaak betreft de paspoorten. Spr. vraagt of door de wijze, waarop deze zaak thans geregeld is, geen inbreuk wordt gemaakt op de vreemdelingswet. Die geheele wet is gegrond op het beginsel van paspoorten; door de afschaffing nu der paspoorten moet ook eene wijziging in die wet worden gebragt. Spr. gelooft ook, dat het wenschelijk is de wet op het zegel, wat de paspoorten betreft te wijzigen, en verlangt dat het verstrekken van paspoorten, voor zoover die nog vereischt worden, zoo kosteloos mogelijk worde gemaakt.

Spr. komt nu tot een punt van meer gewigt: de toelating van Amerikaansche schepen in de havens van Nederland en zijne kolonien, en het verstrekken van steenkolen. Spr. heeft vroeger betoogd, dat het beginsel door de regering gevolgd, moeijelijkheden kon veroorzaken en dat men te ver was gegaan door de havens open te stellen voor de Amerikaansche oorlsgsbodems. Dat die opmerkingen juist waren, heeft de ondervinding bewezen, en in Januarij ll. heeft men dan ook in Engeland gedaan, wat spreker reeds vroeger wenschelijk heeft geacht. Spreker had verlangd, dat de regering dat voorbeeld zou volgen, maar juist het tegendeel heeft plaats gehad. In plaats van de toelating der schepen te beperken, heeft de regering ze vrij in de W.-Indische havens toegelaten. Engeland heeft deswege beperkende bepalingen gemaakt, alsmede dat niet meer steenkolen mogten worden ingeladen dan voor de terugreis noodig waren. Wij integendeel hebben toegelaten dat die schepen zooveel steenkolen mogen innemen als zij verlangen. Spr. vraagt, of de regering geen kennis heeft gehad van het besluit der Engelsche regering van 31 Januarij ll. En zoo ja, dan vraagt hij waarom men het voorbeeld van Engeland niet heeft gevolgd. Hij meent toch, dat als het magtige Engeland zulke beperkende maatregelen neemt, wij hetzelfde kunnen doen.

Een ander punt betreft de geloofsvervolging in Spanje. Het antwoord door de regering deswege gegeven, heeft spr. met leed vervuld en bij hem groote verwondering te weeg gebragt. Hij heeft gezocht naar eene verklaring van eene handeling, die hem in het begin onverklaarbaar voorkwam. Hij heeft gemeend die daarin te vinden, dat de regering beducht is voor inmenging in de binnenlandsche aangelegenheden van Spanje. Overigens deed het hem genoegen dat nopens het beginsel de regering volkomen het gevoelen deelt van die leden der kamer, die zich omtrent deze zaak hebben uitgelaten. Spreker kan die vrees voor inmenging tot eene zekere hoogte deelen. Maar hij vraagt: is hier zoodanige inmenging? Is niet juist onze diplomatie daar, om dergelijke min of meer moeijelijke kwestien te behandelen op eene wijze, dat er geene kwade gevolgen uit ontstaan. Wij bezitten in Spanje een vertegenwoordiger, die bijna geheel zijn leven dáár heeft doorgebragt. Spr. verlangt niet enkel het indienen eener nota, en dat daarmede de zaak zou zijn afgeloopen; neen; de Nederlandsche diplomatie moet voortdurend in den geest van het verlangen der kamer werkzaam blijven. Men zal toch niet zeggen, dat het aan vreemde mogendheden niet geoorloofd zou zijn de wetten van andere landen te beoordeelen. Dit toch heeft dagelijks plaats. Wij hebben toch dikwerf getracht met Spanje een handelstractaat te sluiten; telkens is men afgestuit op privilegien, monopolien en bestaande regten. Is het nu ooit iemand ingevallen te zeggen, dat men hierover niet mogt spreken? Is het niet integendeel geoorloofd en dikwijls geschied, dat onze vrijzinnige handelswetgeving wordt aangeprezen. En als dit nu geoorloofd is bij stoffelijke belangen, zal dit dan niet geoorloofd zijn waar het zedelijke belangen geldt? Wat wij doen voor onze kaas of onze jenever, zullen wij dat niet mogen doen voor de gewetensvrijheid? Spreker wijst op den slavenhandel. Deze is door het congres van Weenen afgeschaft. Is daardoor nu inbreuk gemaakt op de onafhankelijkheid der staten waar de slavenhandel bestond? Meermalen is aan Nederland eene eenigzins ondergeschikte plaats in de rei der volken van Europa toegekend. Maar als het geldt de godsdienstvrijheid dan vordert spreker dat Nederland niet eene ondergeschikte, maar eene eerste plaats inneemt. Hij wijst op het kleine Nederland, dat het eerst de vrijheid van godsdienst heeft gehuldigd, lang voor andere groote staten, die invoerden. Spr. blijft vertrouwen, dat deze regering in deze zaak zal doen wat door de leden dezer kamer is verlangd.

De **Min. van Buitenl. Zaken** merkt op, dat zeer teregt is gezegd, dat er moet zijn eenheid in het stelsel der leiding van de buitenl. zaken, en dat alles wat deswege geschiedt, steeds moet zijn in overeenstemming met het geheele kabinet. Onderscheidene vragen zijn tot hem gerigt. In de eerste plaats, naar de beginselen, door de regering gevolgd in de leiding der buitenl. zaken. Daar die vraag algemeen gesteld is, zal hij ze ook in het algemeen beantwoorden. De beginselen der regering zijn de volgende: Nederland is een klein land, en het kan dus als zoodanig geen overwegenden invloed uitoefenen op de politieke gebeurtenissen in Europa. Doch als Nederland zijne volkenregtelijke verpligtingen steeds naauwkeurig nakomt, als het aan ieder geeft wat hem toekomt, maar ook met nadruk eischt wat het naar billijkheid en regt kan vorderen, dan zal Nederland steeds in de rei der volkeren eene eervolle plaats innemen.

Eene andere vraag betrof het antwoord door de regering gegeven nopens de geloofsvervolgingen in Spanje. Zeer teregt is door den heer *Elout* gezegd, dat het beginsel van vrijheid van godsdienst voorzeker aan alle Nederlanders (welke ook hunne politieke inzigten zijn) gemeen is, en dat, welke ook de houding der regering in deze zijn moge, het niet te betwijfelen is of allen betreuren het volkomen, wanneer er in andere landen wetten zijn, waardoor dit zoo eerbiedwaardig beginsel geschonden wordt. Door den heer *Elout* is ook gewezen op onze geschiedenis, en op het feit dat op dit oogenblik een Roomsch minister van buitenlandsche zaken in Nederland is. Dit strekt juist tot bewijs van hetgeen zoo even door den minister is aangehaald, dat in Nederland het beginsel van godsdienstvrijheid algemeen is, en dat, zoo hier iets zou kunnen gebeuren wat naar het tegendeel geleek, de verlichting zoo is toegenomen, dat dit hier volstrekt niet zou worden geduld. Het antwoord door de regering gegeven moet dus enkel geweten worden aan politieke beschouwingen, die de minister zal mededeelen. Er is gewezen op het voorbeeld van andere natien, die het bewijs zouden geleverd hebben, dat dergelijke wetten, als in Spanje nopens de godsdienst bestaan, zijn van volkenregtelijken aard. De min. kan niet toegeven, dat deze zaak niet is van inwendig bestuur. Ook de president-minister van het magtige Engeland heeft in het parlement hetzelfde gevoelen voorgestaan. Dat nu de aanmaningen, om met zachtheid te handelen, niet hebben geholpen, is gebleken. Ook is het bij het tegenwoordig beginsel van het volkenregt: de onafhankelijkheid van iederen staat, niet wenschelijk voor een kleinen staat, om zich in de aangelegenheden van inwendig bestuur van een anderen staat te mengen. Als toch kleine staten dit doen, wat zullen dan de groote mogendheden niet doen. Door den heer *van Zuylen* is gewezen op den slavenhandel. Hij heeft gezegd, dat de afschaffing van dien handel was eene zaak van inwendig bestuur. Dit is echter het geval niet; wanneer bij de verschillende tractaten het principe was gehuldigd, dat in ieder land de slavernij zou worden afgeschaft, dan ware de meening van den heer *van Zuylen* juist. Maar dit is niet gebeurd. Het punt van de slavernij was zoo teeder, dat men zich enkel bij de tractaten beperkt heeft tot de bepaling van de wering van den slavenhandel. Bovendien, de slavernij wordt geschandvlekt door een ieder; maar wanneer nu eens eene vreemde mogendheid hare magt zou willen doen drukken op deze vergadering om eene spoedige behandeling te verkrijgen van het ontwerp tot afschaffing der slavernij in West-Indie, zou dan hier niet dezelfde verontwaardiging oprijzen, als die thans bij ons bestaat over hetgeen in Spanje geschiedt. Men heeft ook gevraagd of er geene officieuse pogingen zouden kunnen worden gedaan in den geest van conciliatie. Dit behoeft niet van de regering uit te gaan, want onze gezant is volkomen doordrongen van het gevoelen der regering nopens deze zaak, zoodat hem deswege geene instructien behoeven te worden gezonden

Een ander punt betreft onze relatien met den Duitschen Bond. De heer *Elout* heeft gevraagd welke middelen de minister kon bij de hand nemen, om dien hatelijken band voor Limburg te verbreken. Die spr. was ook verwonderd in de mem. van beantwoording niet anders dan eenige woorden hieromtrent te hebben gevonden. Maar het was den minister moeijelijk eenig ander antwoord te geven; gelijk de heer *van Zuylen* teregt gezegd heeft, het is voor de regering moeijelijk in eene mem. van beantw. verslag te doen van hare buitenlandsche politiek. Worden er in de kamer nadere inlichtingen gevraagd, dan is hij bereid ze te geven. Maar in zijn schriftelijk antwoord heeft hij zooveel gezegd als hij kon. Dat er op dit oogenblik in Duitschland zekere beweging bestaat, dat er eene nieuwe orde van zaken wordt voorbereid, is zonneklaar. Dat hierin de middelen zouden kunnen worden gevonden, om Nederland van den Duitschen bond te scheiden, is mogelijk. De minister kan evenwel verzekeren dat al wat op dit oogenblik in Duitschland geschiedt, door de regering met de meeste naauwkeurigheid wordt gadegeslagen, en dat zij geene gelegenheid zal laten voorbijgaan om deze zaak te behandelen.

Ook is door den heer *Elout* gevraagd, of de handelwijze der regering in de Maas-kwestie overeenstemt met de houding van een zelfstandig bestuur en of de regering aan die zelfstandigheid heeft te kort gedaan door eenvoudig het tractaat aan de kamer te onderwerpen en de verantwoordelijkheid er van, van zich af te schuiven. De minister verschilt hierin ten eenenmale van de zienswijze van den heer *Elout*. Wat was de toestand der zaak toen de regering optrad? Zij vond een contract met Belgie. Dat contract was reeds onderworpen aan de kamer, omdat eenige artikelen van het tractaat door de kamer moesten worden bekrachtigd. Als dit het geval niet ware geweest, als enkel de uitvoerende magt in staat ware geweest het tractaat te sluiten, dan ware het reeds lang wet geworden. Dit was echter het geval niet. De vroegere regering had het tractaat aangegaan en aan de kamer onderworpen. Wat moest nu deze regering doen? Er bleef voor haar niets anders over dan de zaak, die reeds bij de kamer aanhangig was, bij haar te laten. Ware het contract reeds wet geworden, dan had de regering, ook al kon zij er zich niet mede vereenigen, het moeten uitvoeren. Maar het onderwerpen aan de beslissing der kamer was ook reeds eene daad van uitvoering van het tractaat. Dat deze zaak daarenboven zóó zou behandeld zijn, dat daardoor de vriendschappelijke verhouding tusschen Nederland en Belgie zou kunnen verminderen, kan de min., wat onze zijde betreft, niet toegeven. Vóór het inzenden van het antwoord aan de kamer, heeft de Nederlandsche regering aan het Belgisch gouvernement kenbaar gemaakt dat zij zich met dit voorloopig tractaat niet kon vereenigen, omdat het, naar hare meening niet strookte met de belangen van Nederland. Had nu de Belgische regering nieuwe onderhandelingen willen aanknoopen, dan had zij dit kunnen doen, doch dit is het geval niet geweest. De zaak heeft dus haar natuurlijken loop behouden, en moet nu door de kamer worden beslist.

Verder is besproken de toelating van Amerikaansche oorlogschepen in onze havens. Men heeft gewezen op de onderscheidene handelwijze van de Nederlandsche en de Engelsche regering. Dit is zoo, doch het is zeer natuurlijk dat van twee rijken waarvan het eene zeer magtig is, het andere niet, de handelwijze moet verschillen. Het is een algemeen aangenomen beginsel van volkenregt, dat schepen van oorlogvoerende mogendheden het regt hebben, met toestemming der neutrale mogendheden, hare havens binnen te loopen. Het is waar, dat de betrokken regeringen het regt hebben aan dit binnenkomen voorwaarden te verbinden. Maar het zoogenaamde asylregt bestaat, en iedere regering heeft volkomen vrijheid zoodanige condition te stellen als zij wil, mits zij niet toelate het innemen van ammunitie, het werven van matrozen, enz. Als dus het belang van Nederland medebrengt, dat de schepen van oorlogvoerende landen in de Nederlandsche havens worden toegelaten, zonder de beperkende bepalingen door de Engelsche regering gesteld, dan is de Nederl. regering daartoe volkomen in haar regt. Toen de ondervinding leerde, dat de Noord-Amerikaansche schepen de haven van Curaçao niet wilden binnenkomen, wegens de beperkende bepalingen omtrent het innemen van steenkolen en den tijd van verblijf, bemerkte men dat dit een groot nadeel was voor de bevolking van Curaçao. Toen men dus later de overtuiging verkreeg, dat door het onvoorwaardelijk binnenlaten der Amerikaansche oorlogsbodems die toestand wierd verbeterd, is daartoe in het belang van Curaçao besloten. Deze maatregel is natuurlijk uitgestrekt tot de schepen van beide partijen.

Nog eene andere aanmerking van den heer *van Zuylen* was, dat door de afschaffing der paspoorten eene wijziging was gebragt in de vreemdelingen-wet. De min. gelooft dat deze aanmerking steunt op een verkeerd begrip der wet zelve. De wet laat aan de regering de keuze tusschen drie middelen waarop zij vreemdelingen wil toelaten; zij kon dus nemen welk middel zij wilde. Wat eene vermindering van het zegelregt voor de paspoorten betreft, die zal in nadere overweging worden genomen door den min. van financien, zoo er eene verandering in de zegelwet mogt tot stand komen.

De **Min.** gelooft hiermede de verschillende vragen te hebben beantwoord. Mogten er nog nadere inlichtingen worden verlangd, hij is bereid ze te geven.

De heer **Elout van Soeterwoude** komt op zijne straks gehouden rede terug en wenscht van den minister nog eenige nadere inlichtingen te vernemen over zijne voornemens, ten opzigte der inrigting van het *corps diplomatique*.

De heer **van Zuylen van Nyevelt** betuigt den min. zijnen dank voor het gegeven antwoord, maar komt mede nog op enkele punten terug. Zoo meent hij dat een welligt officieuse wenk in Spanje, in het belang van de vrijheid van geweten niet ondienstig zijn zou. Ook behandelt hij nog nader het vraagstuk van onze betrekkingen met Noord-Amerika en gelooft, dat steenkolen wel degelijk als contrabande zijn te beschouwen, als zij bestemd zijn tot het verrigten van eene oorlogsdaad.

De **Min. van Buitenl. Zaken** is gaarne bereid eenige inlichtingen te geven omtrent zijne meening betrekkelijk de inrigting van het *corps diplomatique*. Hij heeft daaromtrent een stelsel, maar is nog te korten tijd aan het bewind om dat stelsel in praktijk te brengen; en zelfs om het aan de praktijk te toetsen. Het komt hem voor dat eene groote fout van de tegenwoordige inrigting daarin gelegen is, dat zij een gevolg is van onzen vroegeren toestand, toen wij nog met Belgie waren vereenigd. Uit dien hoofde zijn onze grootere missien nog altijd bij de groote mogendheden gevestigd, hoezeer onze groote belangen daar niet altijd worden behandeld. Hij zou wenschen dat de rang van eene missie niet afhing van den rang eener mogendheid, maar van de belangen van Nederland die daarbij moeten behandeld worden. Wat de opmerking van den heer *van Zuylen* betreft over onze betrekkingen met Amerika, verschilt de minister met dien spreker. Immers volgens het asyl-regt kan een schip, eene neutrale haven binnenloopende, van levensmiddelen en alle benoodigdheden voor equipage en schip worden voorzien. Aan dat regt houdt hij vast en daarom beschouwt hij steenkolen als geen contrabande.

De algemeene beraadslagingen worden gesloten. De verschillende artikelen van het ontwerp geven tot geene discussie aanleiding. Het geheele ontwerp tot vaststelling van hoofdstuk III der staatsbegrooting, voor 1862, wordt daarop in omvraag gebragt en met *algemeene* (65) *stemmen* **aangenomen.**

De **Voorzitter** stelt daarna voor, morgen te beraadslagen over het wetsontwerp tot goedkeuring van de overeenkomst met Belgie gesloten nopens de wateraftappingen van de Maas.

De heer **Elout van Soeterwoude** geeft zijne verwondering te kennen, dat, nu de regering op het voorl. verslag der kamer, ten aanzien van dat ontwerp, niet heeft geantwoord, de commissie van rapporteurs dadelijk haar eindverslag heeft uitgebragt. Uit dien hoofde zou hij wenschen, dat de discussie morgen geen voortgang had, maar deze zaak nog nader in de afdeelingen wierd overwogen. Hij stelt dit voor met het doel om den minister in de gelegenheid te stellen aan de kamer mede te deelen, wat ten voordeele van de overeenkomst te zeggen valt.

De heer **van Zuylen van Nyevelt** is geen groot bewonderaar van de gesloten overeenkomst, maar hij vindt toch dat er overwegende redenen van billijkheid voor het tweede gedeelte van het voorstel van den heer *Elout* bestaan. Hij meent toch te weten dat de voorzitter van de commissie van enquête, een der mede-onderhandelaars met Belgie, in overeenstemming met die onderhandelaren een ontwerp van memorie van beantwoording op het verslag der kamer had in gereedheid gebragt. De interimaire minister vond geen vrijheid dat stuk aan de kamer mede te deelen. Spr. zou gaarne bij wijze van nota mededeeling van dat stuk ontvangen. Hij gelooft dat dit geheel in overeenstemming zijn zou met het besluit der kamer om eene enquête over deze zaak te houden, maar nu moet dan ook dat werk van een der medeleden, die thans afwezig is, niet worden veroordeeld zonder dat hij vooraf worde gehoord. In zoover dus ondersteunt hij den vorigen spreker.

De heer **de Brauw** merkt op dat het ontwerp reeds in de afdeelingen is onderzocht en het verslag der kamer sedert lang is uitgebragt. Van de regering zijn geen inlichtingen of beantwoording ingekomen: zij verlangt de behandeling van het wetsontwerp in de kamer. Na hetgeen de heer van *Zuylen* gezegd heeft en waarvan ook hij iets heeft vernomen, neemt hij de vrijheid den minister bepaaldelijk te vragen de mededeeling van het gemelde stuk, in welk geval de discussien op morgen geen voortgang moeten hebben. Hij stelt er toch den hoogsten prijs op behoorlijk te worden ingelicht.

De heer **Elout van Soeterwoude** trekt daarop het eerste deel van zijn voorstel in, maar herhaalt de vraag aan den minister tot overlegging van het meergemelde stuk.

De **Min. van Buitenl. Zaken** antwoordt, dat er op zich zelf geen bezwaar bestaan zou om dat stuk over te leggen, maar hij moet toch doen opmerken, dat het slechts is een ontwerp-memorie van beantwoording. De regering heeft zich bereid verklaard om bij de discussien alle mogelijke inlichtingen te geven, en hij is ook bereid elk der leden het stuk te doen inzien, maar om het aan de kamer over te leggen daarin vindt hij toch bedenking.

De heer **Elout van Soeterwoude** had gaarne de overlegging van het stuk gewenscht, omdat de billijkheid dat had medegebragt. Wil de minister echter bij de discussiën de inlichtingen geven die in dat stuk zijn vervat, dan zal hij ze met belangstelling afwachten.

De heer **Meylink** doet daarop het voorstel om de discussiën in allen gevalle een dag later te houden, ten einde het meergemelde stuk te kunnen inzien.

De **Voorzitter** meent verstaan te hebben, dat de minister het stuk niet wenscht over te leggen, maar bereid is om bij de discussiën alle inlichting te geven.

De heer **van Hoëvell** zegt, dat hij dikwerf aan ministeriën om inlichtingen en ophelderingen gevraagd heeft, maar dat hij toch nooit zoover is gegaan, om aan te dringen op de overlegging van een project-antwoord op een voorloopig verslag. Dat stuk is slechts een project en het is een project gebleven. Naar zijne overtuiging is de zaak rijp voor discussie. Er

[illegible] die [illegible]genheid eene [illegible] en [illegible] een gedeelte daarvan als v[illegible] an[illegible] zij[illegible] h[illegible] mer een groot getal papieren o[illegible] d[illegible]we[illegible]be[illegible]; nu vreest hij, dat zoo het get[illegible] [illegible] no[illegible] rd[illegible] v[illegible] derd, men nog meer in de w[illegible] [illegible] zich bereid verklaard aan ieder lid der kamer inzage van meer gemeld stuk te geven. Spreker is er hem dankbaar voor. In [illegible] vondig op morgen moeten doorgaan.

De Voorzitter brengt daarop in omvraag zijn voorstel, om de beraadslagingen over opgemeld wetsontwerp op morgen te houden. Dat voorstel wordt met 51 tegen 11 stemmen *aangenomen*.

TEGEN de heeren: *Wintgens*, *Meylink*, *van Heiden Reinestein*, *Bots*, *Blussé van Zuidland*, *Begram*, *van Asch van Wijck*, *van Zuylen van Nyevelt*, *Mackay*, *Kien* en *van der Veen*.

Tegen morgen 11 ure worden daarop aan de orde gesteld: eerst een tiental naturalisatie-wetten en vervolgens het wetsontwerp, nopens de water-aftappingen. Tot dien tijd wordt de vergadering gescheiden.

Opgave wegens den verkoop van domeinen, domaniale tienden enz. in 1861.

VERSLAG DER COMMISSIE, *uitgebragt in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van den 12den Mei* 1862.

Bij missive van den 11den Maart 1862 ontving de tweede kamer der staten-generaal van den minister van finantien de opgave, vereischt ter voldoening aan de bepalingen van art. 4 der wet van 29 Augustus 1848 (*Staatsblad* n°. 39) en art. 3 der wet van 22 December 1850 (*Staatsblad* n°. 39), betrekkelijk afkoopen van domeinen en van domaniale tienden en praestatien, alsmede dadingen over domaniale zaken, alle plaats gehad hebbende in den loop van het voorgaande jaar 1861.

De commissie, tot onderzoek daarvan benoemd, heeft die op[illegible] [illegible] vijf [illegible] ma[illegible]en [illegible] den: [illegible] op[illegible] o[illegible]stand van d[illegible]inen. In h[illegible] [illegible] van d[illegible] een getal [illegible] 246 kavels, [illegible] *f* 8[illegible] [illegible] ha[illegible] k[illegible], een bedrag van *f* 4000.97½; gevende alzoo te zamen een opbrengst van *f* 88,032,97½. Geen der verkoopen uit de hand overschreed het daarvoor bij de wet van 1848 toegestaan bedrag.

b. opgave van afgekochte domaniale tienden. Deze loopt over gemeenten uitsluitend in de provincie Noordbraband, en alle onder het kantoor van de directie der registratie en domeinen te Breda, en geeft als afkoopprijs in 27 afkoopen, over een getal van ruim 947 bunders, een totaal bedrag op van *f* 57,602,54, of *f* 60,83½ gemiddeld per bunder.

c. opgave van den afkoop van domaniale praestatien. Deze staat deelt een getal aan van 568 verschillende afkoopen van kleine renten of praestatien, hetzij in geld, hetzij in natura, en eene gezamenlijke opbrengst daarvan van *f* 16,708,92½.

d. opgave van dadingen over domaniale zaken. Drie zulke dadingen worden vermeld. De commissie heeft in de desbetreffende gedane mededeelingen geene aanleiding kunnen vinden tot de veronderstelling, dat niet bij alle de zaak in verschil eene mindere waarde dan *f* 3000 zal hebben gehad; doch zou het wenschelijk achten zoo daarvan in den staat zelven duidelijker bleek, met het oog op art. 1 der wet van 1850 (*Staatsblad* n°. 99). En eindelijk.

e. opgave van afkoopen van domaniale jagtregten, volgens de wet van 13 Junij 1856 (*Staatsblad* n°. 87). Er hadden blijkens deze opgave twee afkoopen van gemelde regten plaats: een voor eene uitgestrektheid van nagenoeg 22 bunders, in de gemeente Vrouwepolder in Zeeland, tot een bedrag van *f* 100, en een over eene uitgestrektheid van ruim 428 bunders, in de gemeenten Putte en Ossendrecht, in Noordbraband, tot een bedrag van *f* 201,61½.

De voormelde staten, waarvan de inzending binnen den bij de wet b[illegible] [illegible]plaats [illegible] commi[illegible] verder[illegible] heeft de com[illegible] u voor[illegible] voor kennis[illegible] daarvan [illegible] en ro[illegible] verslag e[illegible] hiervan aan den minister van finantien.

Bekrachtiging eener provinciale belasting in Groningen.

Het eindverslag van dit wetsontwerp bevat o. a. het volgende:

„§. 1. Bij de overweging in de afdeelingen der kamer van het wets ontwerp tot bekrachtiging eener provinciale belasting in Groningen, werd door eenige leden de bedenking gemaakt, dat deze wet alleen betrekking heeft tot de heffing van havengeld, en dat aan zoodanige heffing, huns inziens, de naam van provinciale belasting niet kon worden gegeven. De bedoelde leden meenden dus, dat de tegenwoordige wet onnoodig was, en dat de heffing van een regt voor het gebruik van de haven te Zoutkamp of Zoltkamp zeer wel, op voordragt der provinciale staten, bloot door een koninklijk besluit kon worden geregeld.

Aangenomen eens, dat men hier met eene provinciale belasting te doen had, behoorde, volgens de bedoelde leden, de wet zich te bepalen tot eene bekrachtiging daarvan, en niet tevens de goedkeuring van het reglement van invordering te begrijpen, zoo als bij art. 2 van het ontwerp geschiedt.

De overige leden die zich over deze beide punten uitlieten, vereenigden zich niet met de daartegen in 't midden gebragte beschouwingen. Zij meenden te moeten herinneren, dat in 1860 eene geheel gelijksoortige zaak bij de kamer behandeld is. Destijds werd voorgedragen om de heffing van een regt voor het gebruik van de havens in het Damsterdiep en in het Boterdiep binnen de stad Groningen, als eene provinciale belasting, bij de wet te bekrachtigen. Het daaromtrent voorgestelde wet-ontwerp kwam, ook, wat de vermelding der reglementaire voorschriften omtrent [illegible] ing [illegible] geheel en al met het thans [illegible] Destijds w[illegible] [illegible]h in de gewisselde stukken [illegible] ar[illegible] ra[illegible] g, in eene der beide kamers [illegible] ene [illegible] o[illegible] vraag of het hier wel eene [illegible] o[illegible] of niet verder wierd ge[illegible] het reglement, eenige de minste bedenking gemaakt. De wet is door den Koning goedgekeurd, en onder dagteekening van 7 Junij 1860 (*Staatsblad* n°. 23) afgekondigd. Er zou dus [illegible] tegen het thans behandeld wets-ontwerp geen afdoend bezwaar bestaan.

Gedrukt en uitgegeven bij H. NIJGH, te Rotterdam.